

Katolički list

ZVONIK

GOD: XI BR. 5 (115) Subotica, svibanj (maj) 2004. 60,00 din

U SREDIŠTU

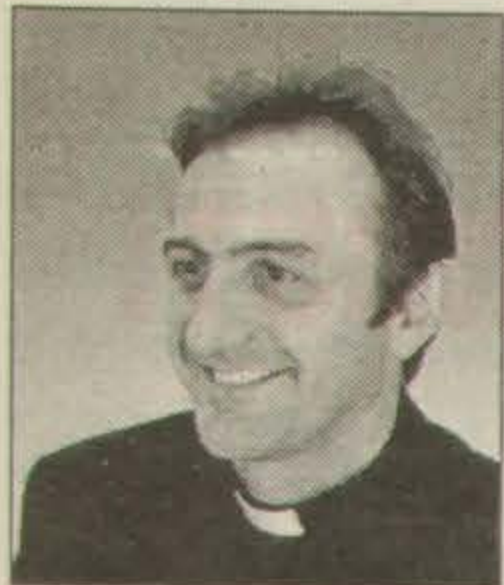
Uskrs 2004. u Vatikanu

Mladi Subotičke biskupije predvođeni vlč. Josipom Kujundžićem "zaveslali" u Šibeniku

Antonija Piuković nastupila je na "Uskrs-festu" u koncertnoj dvorani "Vatroslav Lisinski" u Zagrebu

RASPJEVANA CRKVA

"Primi, Gospodine, darove svoje raspjevane Crkve. Ti si uzrok tolikom veselju: daj da nam prijeđe u vječnu radost."

Ovu Darovnu molitvu Crkva, u uskršnom vremenu, ponavlja svakoga tjedna. Lijepo je biti u Crkvi kad je ona raspjevana. Nedavno sam bio u Davoru, u živoj hrvatskoj župi Požeške biskupije. Ondje sam doživio na poseban način što znači "raspjevana Crkva". Uvijek uživam na misi kad se lijepo pjeva. Tužna je misa bez pjevanja. Ovoga Uskrsa u Subotici su se nizali mnogi koncerti. Zborovi su željeli pjesmom slaviti Uskrslog Gospodina. I u nedjelju, kad budete imali u rukama ovaj broj "Zvonika", u večernjim satima odjekivat će naša katedrala-bazilika sv. Terezije oduševljenim pjevanjem raznih subotičkih zborova. Djeca se već pripremaju za "Zlatnu harfu"... Lijepo je kad kršćani dobroga sluha pjevaju u crkvenim zborovima. Tako dobro ulažu i umnažaju primljene talente. No, svi - i oni koji nemaju dobar sluh - trebaju pjevati i klicati Gospodinu "pjesmu novu" svojim životom, svojim bićem.

Biblija je puna poziva na pjevanje i klicanje. Osobito na pjevanje "nove pjesme". O tome lijepo piše sv. Augustin. "Ono što srce pjeva nije moguće razumjeti niti riječima iskazati. Oni naime što pjevaju kod žetve, u vinogradu ili prigodom nekoga oduševljenog posla, kad počnu klicati od veselja riječima pjesama, ispunjeni su tolikim veseljem da ga ne mogu izraziti riječima..." /Tumačenja psalama/. On ističe da je "klicanje" zapravo "pjevanje srca", najbolje pjevanje. Psalmi pozivaju na takvo pjevanje: "Pravednici, Jahvi kličite! Hvaliti ga pristoji se čestitima. Slavite Jahvu na harfi, na liri od deset žica veličajte njega! Pjesmu novu zapjevajte njemu i glazbala skladna popratite poklicima" (Ps 33,1-3; usp. i Ps 32,11; 47,2; 68,5; 81,2; 98,6).

I sv. Pavao o takvom pjevanju piše Efežanima i Kološanima. Kršćanima nije potrebno vino da bi pjevali, nego Duh. "I ne opijajte se vinom u kojem je razuzdanost, nego - punite se Duhom! Razgovarajte među sobom psalmima, hvalospjevima i duhovnim pjesmama! Pjevajte i slavite Gospodina u svom srcu!" (Ef 5,18-19). "Psalmima, hvalospjevima, pjesmama duhovnim od srca pjevajte hvalu Bogu!" (Kol 3,16).

Lijepo kaže spomenuta Darovna molitva: Uskrsli Gospodin je uzrok našem veselju, našoj radosti. To mora biti neprestano vidljivo i prepoznatljivo na licima, u srcima i na usnama kršćana. Samo radosna "raspjevana Crkva" može biti privlačna. Kršćani s "kiselim licem" su antipropaganda kršćanstva.

Pred nama su Duhovi. Duh Sveti je onaj koji nadahnjuje, podržava i održava u nama pravu pjesmu, novu pjesmu i pravo veselje. "Novi čovjek, novi zavjet, nova pjesma", reći će sv. Augustin. Po krštenju smo postali nova stvorenja, novi ljudi. Valja nam dakle pjevati "pjesmu novu". "Novi čovjek poznaje novu pjesmu. Pjesma je izraz veselja, a ako pomnije promotrimo, ona je zapravo izraz ljubavi", nastavlja Augustin u istom govoru i poziva nas na svjedočanstvo života: "Pjevajte glasom, pjevajte srcem, pjevajte ustima, pjevajte svojim ponašanjem: Pjevajte Gospodinu pjesmu novu! Neka svjedočanstvo života ne bude protivno svjedočanstvu riječi." I tako do smrti, do vječnosti. Oni koji pjevaju "pjesmu novu" svojim životom po Božjim zapovijedima već pripadaju "nebeskom kraljevstvu" i na koncu života ili na koncu vremena njihovo veselje će jednostavno "prijeći u vječnu radost". Imamo, dakle, što raditi. Kršćani nikada ne mogu i ne smiju biti besposleni - oni uvijek moraju pjevati - pjesmu novu! Čak toliko, da to postane način njihovog razgovora, kako kaže sv. Pavao.

Volio bih da vam ovaj broj "Zvonika" u tome bar malo pomogne,

vaš urednik

Piše: Marko Forgić

KAD SI MOJ... !

Majka Ana je rano ostala bez muža. Sa svoje četvero djece mučno se probijala kroz život. Radovala se rastu svojih mališana. Bdjela je nad njima, a u nevolji bi srce raširila kao kvočka krila nad svojim pilićima. Najstariji sin Ante je već kao mladić bio sklon alkoholu. Majka je blago ukazivala na to zlo. Nije slušao. Ante se oženio. Dobio je dobru, lijepu i pobožnu ženu. Rodilo im se troje dječice. Tri bisera. Dragi kao golupčići. Volio ih je kao svoje oči. Antina ovisnost o alkoholu je bivala sve veća. Daleko jača od ljubavi prema obitelji. Bivao je sve sumorniji. Jedne noći susjedi su dotrčali do kuće u plamenu. Ante je, dok su njegovi spavali, zapalio svoju kuću i objesio se na tavanu. Susjedi su jedva uspjeli spasiti Anu, snahu i djecu omamljenu dimom. Na sprovodu je majka Ana tiho jecala za svojim sinom: "Sine moj, radosti moja neprežaljena! Rano si mi umro, sine moj... ali kad si moj! Bolje da je mene Bog primio, srećo moja unesrećena... Ante moj... ali kad si moj! Evo, tri golubića tužni guču za tobom, sine moj... ali kad si moj!... Kad si moj! To: ALI KAD SI MOJ paralo je srca prisutnih.

Govorila bi poput Davida koji žali za sinom Abšalomom koji se mačem u ruci podigao na svoga oca pa bio ubijen (2 Sam 9,1-5). Kao ni u Davida niti u majke Ane nije bilo osude sinu, ni prijekora, ni mržnje, ni predbacivanja. Samo duboka žalost, trpljenje i ljubav koja prašta. Bog je u srca majki stavio neizmjernu riznicu ljubavi. A ljubav "je velikodušna, ne pamti zlo, sve pokriva, sve vjeruje, svemu se nada, sve podnosi. Ljubav nikad ne prestaje!..." (1 Kor 13). Bog nas preko mamina srca želi privinuti u svoj očinski zagrljaj u kojem nas cjeliva poljupcem mira i praštanja.

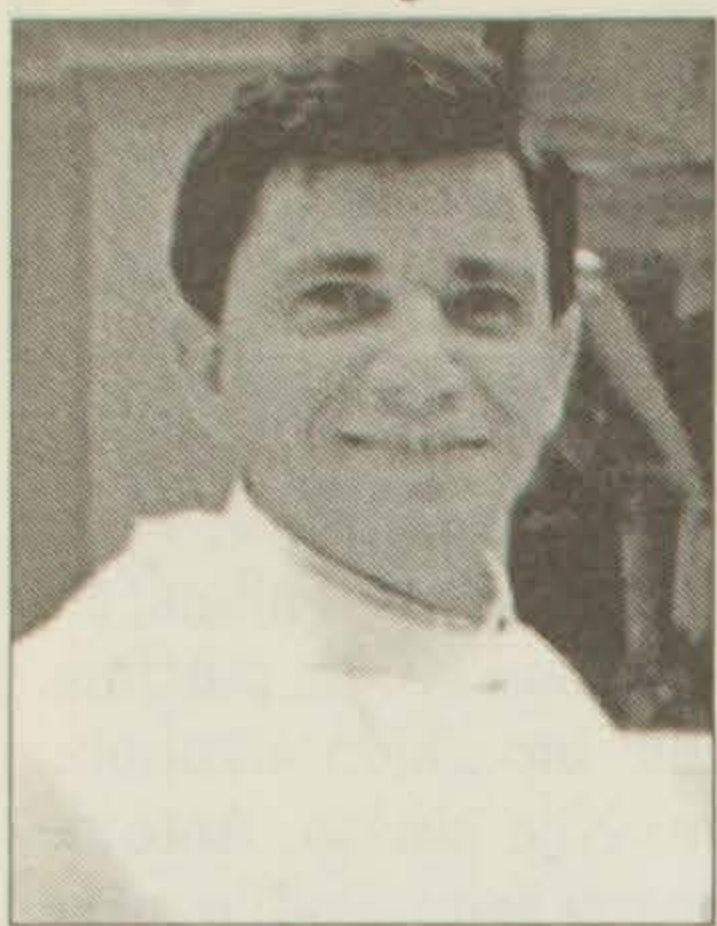
Ako u ljudima tražimo samo zlo, zlo ćemo i naći. Tražimo dobro da bi ugledali Boga koji se u dobru nalazi. Ne sudimo odmah ljude zbog pogrešaka koje su učinili. Radije pogledajmo na dobrotu koju svaki čovjek posjeduje i njome zrači. Znamo teško uvrijediti Boga i ljude, a On još dublje umije zgrabiti u svoje milosrđe. Ne napušta nas. Zato se s Davidom u svakoj prilici usuđujemo moliti: "Smiluj mi se, Bože, po velikom smilovanju svome! Operi me svega od moje krivice, od grijeha me mojeg očisti! Čisto srce stvori mi, Bože..! (Ps 50).

Bog nam je dao nebesku Majku kao uzor u našem životu. Svibanj je. Mjesec posvećen majci Mariji. Ona je daleko jače doživjela smrt svoga sina nego majka Ana svoga. Razumije nas i prihvaća i kad pogriješimo. Kako nam tek Ona govori: Sine moj... ta i ti si moj! Kćeri moja...! A odjek se od zemlje do neba čuje kao: moja... moja... moja!

Odbacimo svoje životne žalopojke. Radujmo se uspjehu drugih. Molimo jedni za druge. Veselimo se jedni drugima. Odbacimo kulturu osude, mržnje i smrti, a služimo Ocu kulturom ljubavi, dobrote i života.

U svibnju je i DAN MAJKI - MAJČIN DAN. Razvedrimo svoja srca i s razigranim svibnjem pružimo buket cvijeća svoje rascvjetale duše našoj majci Mariji. Našim dragim majkama, ako su još žive, podarimo poljubac svoje zahvalnosti zbog njihove brižne ljubavi kojom nas prate kroz život. Neka dragi i lijepi Bog, Otac naš nebeski, majki Ani i svim majkama na cijelom svijetu obriše suze i boli koje su im poklonila njihova djeca. Obdario ih osmjehom vječne radosti.

Učinimo nešto lijepo svojim roditeljima... Svaki dan!

RAZGOVOR S DR. ANDREJOM NAPIÓRKOWSKIM, OSPPE

DRUGA STRANA PUČKIH POBOŽNOSTI

Mjesec svibanj jedan je od onih u kojima pučke pobožnosti osobito dolaze do izražaja. Zove-mo ga Marijinim mjesecom. Mjesec je to svibanjskih pobožnosti na kojima se svakodnevno zajednički moli krunica i Gospine

litanije. Intervju koji vam donosimo na ovim stranicama posvećen je upravo toj temi - pučkim pobožnostima, njihovom značenju za Crkvu.

S dr. Andrejom Napiórkowski (OSPPE), priorom samostana na Skalki i rektorom Teoloških studija Pavlina, dogmatičarom i ekumenistom - razgovarala je **Elizabeta Wiater**.

Prijevod toga intervjuja poslala nam je **Kristina Stojek**.

Napominjem da je prijevod knjige s poljskog jezika, oca pavlinskoga reda A. Napiorkowskoga - "Posvećeno zajedništvo" - izdao i naš Katolički institut za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović" u Subotici, i može se kupiti po cijeni od 250 dinara.

U CRKVI IMA MJESTA ZA SVAKOGA

- * Čin vjere mora obuhvaćati cijeloga čovjeka
- * Pučka pobožnost nije trgovina s Bogom

Smatrate li da u poljskoj Crkvi postoji podjela na "visoku" (intelektualne sredine) i "nisku" duhovnost, pod kojom podrazumijevam pučku pobožnost?

□ Sama podjela je veoma umjetna i ja se nikada ne bih s time složio. Taj pristup je metodološki i malo odgovara životu. Svi smo mi zaraženi bacilom uniformnog mišljenja. Čini nam se da pobožnost - ili religioznost, mora biti jednaka te da Katolička crkva u tom pogledu mora biti ujednačena. Ja se s time ne slažem i u ovome zagovaram pluralizam. Neka postoji više oblika ispoljavanja vjere! Neka to bude cijelo bogatstvo! Bog nije samac, već trojstvo Osoba. Tako se izražava Njegova punina i bogatstvo.

Smatrate li da je pučka pobožnost često "trgovina" s Bogom? Idem na hodočašće, naručim par misa - i između mene i Boga sve će biti u redu?

□ Potrebno je precizirati pojam pučke pobožnosti. Mislim da se to kod nas dobro odražava pojmom "radiomarijanske" pobožnosti pod kojom podrazumijevamo religioznost većinom usmjerenu na praktične pobožnosti, bez intelektualnog produblivanja. Čin vjere mora obuhvaćati cijeloga čovjeka, mora biti izraz intelekta, volje i milosti. To je događaj cijele ljudske osobe. Ako je neki od tih elemenata nedovoljno razvijen, čitav religijski događaj također je manjkav.

Sugerirate li time da je pučka pobožnost možda nezrela religioznost? Predlažete li onda možda više produblivanje duhovne pobožnosti, nego njeno niveliranje (izjednačavanje)? Neće li upravo ovo produblivanje biti pokušaj nivelacije?

□ Ja se ne bih usudio govoriti je li pučka pobožnost lažna ili nerazvijena. Mislim da to nije tako. Nakon II. vatikanskog sabora promjene u liturgiji nisu svedene jedino na pomicanje oltara ili uklanjanje balustrade (pričesne ograde) iz crkve.

- * Bit liturgije jest prisutnost Krista
- * Liturgija ne može postojati bez pučke pobožnosti

Kao npr. u Engleskoj u XVII. stoljeću?

□ Upravo tako. Zaboravljeno je da bit liturgije jest prisutnost Krista, koju naglašava i pučka pobožnost. Sada se pokušava naglašavati taj aspekt liturgije. Izdaju se neki dokumenti Kongregacije za bogoštovlje i Kongregacije za disciplinu sakramenata koji za cilj imaju odgovarajuće vrednovanje "Christus praesens". Dokument "Liturgija i pobožnost" jasno upućuje na to da pučka pobožnost predstavlja zdravu podlogu na kojoj raste vjera cijele Crkve. Pučka pobožnost i liturgija su dva elementa koja se nadopunjuju. Liturgija bez pučke pobožnosti ne može postojati. Kao primjer navest ću Crkvu u Nizozemskoj. U vrijeme posaborske obnove, reforme liturgije svele su se na uklanjanje i uništavanje pučke pobožnosti. Sada imamo rezultate toga, a oni su izraženi nestankom zvanja i neumijećem doživljavanja liturgije.

Ali ova slaba Crkva na Zapadu predstavlja intelektualnu pozadinu teologije. Kako Vi vidite njeno stanje u Poljskoj?

□ S jedne strane ona se može pohvaliti nekim dostignućima, a s druge strane, ipak, u njoj postoje i ozbiljni propusti. Imamo dosta dobru mariologiju, na dosta dobroj razini filozofsku i teološku antropologiju, divan ekumenski pokret, ambicioznu ekleziologiju kao i druge discipline. Opet, teško je ne primijetiti nedostatke: nad Vislom teološka refleksija stalno ostaje u sjeni "biskupskih sjemeništa" sa zaostajanjem u akademskoj metodici i meritorici. Pokušavamo nadoknaditi bitne nedostatke u eshatologiji, a pneumatologija je još uvijek u počecima svoga razvoja.

Što vidite kao najveću slabost poljske teologije u smislu provođenja u praktični život Crkve?

□ Slabost poljske teologije je i u nekritičnom oponašanju procvata, ali i padova zapadne civilizacije. Nedostaje izvorna poljska teološka misao.

- * Pozitivna strana poljske teologije je nekomplikirana relacija prema Bogu
- * Velika opasnost - "intelektualni katolicizam"

Govorili ste o pučkoj pobožnosti kao o zdravoj podlozi za razvoj duhovnosti, a sada kad govorimo o situaciji teologije u Poljskoj, govorite da se ona nalazi pod presijom pučke pobožnosti. Kakvi su dakle njezini plusevi i minusi?

□ Kao plus istaknuo bih nekomplikiranu relaciju prema Bogu. Ona se zasniva na prirodnom zakonu i zakonu dekaloga kao i na osjećaju onoga što je lijepo i plemenito - čak i ako se to događa bez umijeća razlikovanja ili izražavanja iskustva u obliku pojmova. Velika opasnost je tzv. "intelektualni katolicizam", koji se izražava u zastranjenju od osnovnih vjerskih istina, i koji nije utemeljen na osnovnim zakonitostima dekaloga. U kršćanstvu se ide za tim da sve postane skladno. Kada se netko počinje baviti teologijom, onda mora početi od fundamentalne teologije, koja se bavi čovjekovim susretom s Isusom kao povijesnom osobom, a kasnije na putu intelektualnih vrednovanja dolazi se do Krista vjere. Iz kuće, sa vjeronauka, iz župe, iz kontakata s pokretima nosimo neki začetak vjere i pitanje je da li ćemo razviti osnove naše vjere ili ne. Imamo već neku sliku Krista vjere ali, ako želimo da to bude naš Krist, moramo početi od vjere u "povijesnog Isusa". Treba poći od ovog osnovnog iskustva vjere, a doći do dubine.

Kada ste spomenuli ovaj začetak vjere, došla mi je misao da pučka pobožnost zapravo nestaje. Katehiziramo djecu koja ne vjeruju, čiji roditelji nisu vjernici. Je li moguće da pučka pobožnost nestane?

□ Religioznost je spojiva s mnogim čimbenicima, također s preseljenjem ljudi iz sela u grad. Seoska kultura nestaje pred našim očima. U župama je sve veća anonimnost, nestaju male župne zajednice gdje su se ljudi poznavali, koji su često odlazili u crkvu radi susjeda... U gradu to nije najvažniji čimbenik, ova motivacija je nekako čišća. Odluka da određeno vrijeme provodim s Kristom u crkvi, moja je osobna odluka.

- * **Vjera ima karakter zajednice**
- * **Poljska crkva je otvorena i utemeljena na tradiciji**

Je li u pučkoj pobožnosti, pored prakticiranja, važan još i društveni aspekt?

□ Vjera uvijek ima karakter zajednice, ne doživljavamo ju pojedinačno. Kako mi svojim postupcima utječemo na vjeru drugih, tako i sredina u kojoj živimo i radimo stalno modificira i verificira naša vjerska stajališta.

Vraćam se na naše osnovno pitanje - je li moguće da u Poljskoj nestane pučka pobožnost?

□ Prva oznaka poljske religioznosti je stabilnost, unatoč povijesnim promjenama koje su se dogodile nakon 1989. godine. Začudo - osnovni simptomi religioznosti, kao što su vjera i prakticiranje vjere, ostali su nepromijenjeni. U Poljskoj je sve više novih zajednica i crkvenih pokreta koji preuzimaju odgoj mladog naraštaja. Poljska Crkva je otvorena i utemeljena na tradiciji, upravo stoga što je izašla i temelji se na pučkoj pobožnosti... Postoje naravno sredine koje prezentiraju krajnja stajališta u pogledu vjere, mislim na formalni vjernički život (nedjeljna misa, sakramenti...) ali bez usklađivanja evanđeoskih načela sa svakidašnjim životom. Ne smijemo ipak zaboraviti da je Crkva zajednica koja ide k savršenstvu. Ona nije zajednica savršenih ljudi. Zbog toga u njoj ima mjesta kako za jedne tako i za druge.

Priredila: *Željka Zelić*

Razgovarala: *Elizabeta Wiater*

Andrej A. Napiórkowski: POSVEĆENO ZAJEDNIŠTVO

KRŠĆANSKI DIJALOG ZA JEDINSTVO

Jedna Crkva u mnogim Crkvama - utopija ili nada da jedinstvo može postojati u pluralizmu mišljenja, čak teologija - tema je knjige A. Napiórkowskog koja objašnjava, traži i predlaže, daje odgovore i mogućnosti. Narušeno jedinstvo Kristove Crkve moguće je uspostaviti dijalogom i suradnjom. To dakako ne znači nametanje svojih normi ponašanja, dogmi i odgovornosti. Nakon podjela i raskola došlo je vrijeme putovanja ka jedinstvu. Koliko je taj put važan svjedoči Sveti Otac još 1980. godine u Münchenu: "Jedno je ipak sigurno: da ovim putem moramo ustrajno koračati - ići dalje i ne zaustavljati se!"

Kompetentno i posebnom ekumenskom osjetljivošću autor u svojoj knjizi podsjeća na povijest bolnih podjela među kršćanima, opisuje početak misli i puta prema jedinstvu, govori o konkretnim preprekama na ekumenskom putu. Međutim, vrijednost je knjige što temeljno i vrlo iskreno progovara o greškama i krivicama, potiče na molitvu i dijalog, na strpljivost i ustrajnost.

Ova knjiga zasigurno nije namijenjena samo učenicima teolozima ili "visokim" crkvenim krugovima. U njoj će naći odgovore na ozbiljna pitanja i vjernici laici. Tako će se ovdje govoriti o ulozi laika na putu ka jedinstvu, o posvećenim osobama, o mariologiji i duhovnom jedinstvu po Majci našeg Gospodina. Čitatelj će se upoznati s Crkvama Istoka i pravoslavljem. Posebno će ostati u sjećanju poglavlje o razmatranju Kristova lica na putu do jedinstva. A jedno od kontroverznih pitanja je i razumijevanje Petrove službe ili "Papin primat" o kojem se mišljenja razilaze. I u svemu će se ipak moći nazrijeti vizija duhovnog jedinstva po Duhu Svetom koji je prvi i jedini tvorac zajedništva.

Za napredovanje procesa ekumenizma posebno važnu ulogu imaju instituti posvećenog života i udruge apostolskog života. Sinoda biskupa je 1994. godine posvetila posebnu pozornost na duboku vezu između posvećenog života i ekumenizma, a Sveti je Otac govoreći o službi posvećenog života za djelo ujedinjenja kršćana pozvao na produbljanje "ekumenske osjetljivosti posvećenih osoba" i ustvrdio da žarka molitva i svjedočenje uz pomoć "Duha Svetoga može srušiti zidove podjela i predrasuda među kršćanima".

Katolički institut za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović" imao je sluha za ove poruke objavljujući ovu izvrsnu knjigu upravo u tjednu molitve za jedinstvo kršćana u siječnju 2004. godine. I ovo je doprinos upoznavanju različitih u ljubavi i molitvi za jedinstvo, kako je to Krist želio.

Andrej Napiórkowski je otac pavlin, znanstvenik na Papinskoj teološkoj akademiji u Krakovu i moderator pokreta za obnovu, aktivan je u crkvenim pokretima i vitez Reda Jasnogorske Bogorodice.

Ovu knjigu svakako uzmite u ruku, postat ćete bogatiji za razumijevanje prošlosti i aktivno građenje jedinstva među kršćanima.

Katarina Čeliković

DUH SVETI DJELUJE

Ovih dana, dok smo pripremali novi broj Zvonika, netko mi reče: napišite nešto posebno o Duhu Svetom, kao što pravite dodatke za Božić i Uskrs, jer Duha Svetoga najmanje poznajemo. Isto tako mi je netko, vjerujem u šali, rekao kad sam ga pozvao da dođe na susret članova karizmatske molitvene zajednice kod franjevac: "Nikako! Njih treba sve pobiti"! Stoga ćemo na ovoj stranici staviti koju riječ o Duhu Svetom i koju riječ o prisutnosti i djelovanju Duha u karizmatskim molitvenim zajednicama.

"Nitko ne može reći: "Gospodin Isus" osim u Duhu Svetom"
(1 Kor 12,3)

DUH SVETI I NJEGOVI DAROVI

a - Razmislimo i pitajmo

Sveti nas Ambrozije (+397) podsjeća da nakon kupelji krštenja dolazi "duhovni pečat, dar savršenstva kada se, svećenikovim zazivom, širi Duh Sveti, duh mudrosti i umnosti, duh savjeta i jakosti, duh znanja i pobožnosti, duh straha Gospodnjeg, naime sedam darova Duha" (De Sacramentis, 3,2,8). Proročki duh (usp. Iz 11,2) pridaje Mesiji veće kreposti no što su ih imali njegovi prethodnici: mudrost i umnost Salomona, razboritost i valjanost Davidova, znanje i strah Božji proroka i otaca. "Ta punina Duha nije imala ostati samo Mesijina, nego se trebala priopćiti i svemu mesijanskom narodu" (KKC 1287), dakle apostolima (usp. Dj 2,4) i cijeloj Crkvi (usp. Dj 2,38).

Svaki član Crkve, milošću koja je vlastita sakramentu Potvrde, sudjeluje u tim nadnaravnim darovima i pozvan je da omogući da oni urode plodom na sliku dobrog sluga iz evanđeoske parabole (usp. Mt 25,14-30).

b - Poslušajmo riječ

"O darima Duha ne bih, braćo, htio da budete u neznanju. Znae kako ste se dok bijaste pogani, zavedeni, zanosili nijemim idolima. Zato vam obznanjujem: nitko tko u Duhu Božjem govori ne kaže: 'Prokletstvo Isusu'! I nitko ne može reći: 'Gospodin Isus' osim u Duhu Svetom". Različiti su dari, a isti Duh; i različite službe, a isti Gospodin; i različita djelovanja, a isti Bog koji čini sve u svima. A svakome se daje očitovanje Duha na korist. Doista, jednomu se po Duhu daje riječ mudrosti, drugomu riječ spoznanja po tom istom Duhu; drugomu vjera u tom istom Duhu, drugomu dari liječenja u tom jednom Duhu; drugomu čudotvorstva, drugomu prorokovanje, drugomu razlučivanje duhova, drugomu različiti jezici, drugomu tumačenje jezika. A sve to djeluje jedan te isti Duh dijeleći svakomu napose kako hoće" (1 Kor 12,1-11).

Već je u apostolska vremena bilo neophodno točno odrediti karizmatska očitovanja: zato Pavao nastoji izbjeći zbrku dajući jedno kristološko mjerilo: odbacivanje gospodstva Isusova ili njegovo prihvaćanje bez sumnje ukazuju na isključenost ili nazočnost Duha Svetoga (r. 3).

Slijedi odlomak usredotočen na jedinstveno istjecište darova i njihovu višestrukost: isti ih Duh raznoliko i bez diskriminacija dijeli vjernicima i na zajedničku korist Crkvi (rr. 4-11).

Pavlova je nakana usmjerena prema daru: darovi i službe (ministeriji) nisu nešto što čovjek dobiva i zaposjeda na vlastitu inicijativu, već su darovi koji se prihvaćaju: u njima djeluje Bog. Nisu dani, istaknuto je, na privatno korištenje već za zajednicu.

Različitost očitovanja ukazuje na slobodno bogatstvo Duha (r. 11) i višestruko djelovanje kršćana: svaki dar predviđa osobitu milost i slobodni ljudski odgovor. Besplatnost karizmi dovodi u krizu oholo razmetanje korinških karizmatika.

c - Podijelimo s drugima

Duh koji djeluje u Pavlovo vrijeme ne prestaje obogaćivati ni današnju Crkvu širenjem svojih milosnih darova.

Među svim karizmatskim očitovanjima postoji jedna koja se možda manje zamjećuje zbog sve opsežnijih i izrazitijih rasprava o slobodi. Riječ je o razlikovanju duhova (r. 10): jesmo li svjesni da i karizmu procjenjuje i potvrđuje onaj koji u Crkvi ima vlast danu od istoga Duha?

Duh dopušta riječ mudrosti (r. 8): u njoj se može pročitati mudro i mjerodavno djelovanje onoga koji mora priopćavati istine vjere: otkrivamo li i vrednujemo li duhovnim raspoznavanjem tu karizmu među vjernicima?

Novost je često izložena sumnji: ipak, dar proroštva, tamo gdje je izvoran, zna ponovno obnoviti i oživjeti zajednicu: kako vrednujemo proroke svojega vremena?

"Čudotvorstvo" nije karizma i često rađa smutnju i neugodne podjele u zajednici: znamo li i u našoj svakodnevici prepoznati znakove (tako Ivan naziva čuda) Božjega prolaska kroz naš život?

DUHOVNI POKRETI - razlog nade za Crkvu i ljude

Rađanje crkvenih pokreta, tvrdi Sveti Otac, "razlogom je nade za Crkvu i ljude". Označava ih kao "znak slobode oblika u kojima se ostvaruje jedinstvena Crkva" i kao "sigurnu novost koja još uvijek čeka da bude shvaćena na pravilan način u svojem pozitivnom učinku za širenje Kraljevstva Božjega" (usp. Homilija na duhovsko bdjenje na Trgu sv. Petra, 25. svibnja 1996.). Pozivaju se stoga različiti crkveni pokreti i laičke skupine na produbljenje vlastite karizme, kao dara koji proizlazi iz Duha Svetoga za cijelu Crkvu i otkrivanje načina za njihovo darivanje Crkvi.

/Iz knjižice: DUH SVETI, GOSPODIN I ŽIVOTOVORAC,
Zagreb, 1998./

MOLITVA ZA ALKOHOLIČARE I OVISNIKE

Gospodine, Bože moj, s punim pouzdanjem i nadom ja Ti donosim ovoga čovjeka koji robuje pijanstvu, drogama, pušenju (izreci o čemu se određeno radi) i prizivam Tvoje milosrđe da mu pomogneš i spasiš ga. Smiluj mu se jer si umro na križu za njega, oprosti mu milostivo grijeha koje je počinio sam protiv sebe, protiv svoje obitelji i društva u kojem živi. Operi ga u svojoj dragocjenoj Krv i svojim ga ranama iscijeli od njegove ovisnosti. Izlij u njegovo srce silu Duha Svetoga da se više nikada ne vrati svojim grešnim navikama. Molim Te, Gospodine, za nutarnje ozdravljenje od svih šokova, odbacivanja, usamljenosti, osjećaja krivice i sramote. Ozdravi ga i od bolesti tijela koje su posljedica ovisnosti. Svetim ga Duhom preobrazi, Gospodine, ispuni ga svojom silom i jakošću.

Tada slavi Isusa što dulje možeš jer je tu osobu spasio.
(Pročitaj iz Svetog pisma: Iz 5,8-15; Izr 23,29-35; Ps 59)

/O. James Manjackal, 27 karizmatskih molitava,
Zagreb 2003, str. 48-51/

PROCVAO BUNARIĆ

Kako je najavljeno, hodočašća u svetište Majke Božje na Bunariću su započela. Hvala Bogu, ono zapravo nije ni prestajalo. Vjernici su shvatili vrlo ozbiljno da su marijanska svetišta srce jedne zajednice, vjernika osobno i cijele biskupije. Tako je naš Bunarić srce barem Subotice. A ono kuca. Kucalo je i zimus kada je bilo hladno, kada je bilo snijega, tragovi hodočasnika su se vidjeli. Majka je pozivala svoju djecu bez obzira na vremenske prilike, jer se Majci ide da joj se povjeri, moli i dokaže ljubav. No, osobito je to bilo vidljivo na drugi dan Uskrsa kada je na prvu misu u ovoj godini došao vrlo lijep broj vjernika i kada je milosni lik Majke Božje donesen ponovno u kapelu. Za tu zgodu i slika i kapela su obnovljene temeljito i ukusno. Slika je u novom okviru s 365 pozlaćenih zraka - za svaki dan u godini po jedna - a kapela je obložena hrastovinom s lijepim reljefima hodočasničke obitelji oko Majke Božje. Sve je to marljivi i ukusni rad **Stipana Bašića**, stolara iz Subotice. Svečanu misu je predvodio dekan subotičkog dekanata Donji grad, **preč. Julije Bašić** i sve prisutne oduševio svojom sadržajnom i nadasve pobudnom homilijom. Osjećala se radost, svečanost.

"Vikendaši" - bračni parovi iz Vinkovaca i Subotice zajedno na Bunariću

Prema programu liturgijskih susreta, bila je i prva subota prvoga svibnja. Okupilo se više od petsto vjernika. Gosti su bili iz Vinkovaca, župnik iz Đakova, hodočasnici iz Bačkog Monoštora i naravno iz Subotice s okolicom. Ove godine homilije prvih subota na Bunariću bit će posvećene otajstvu Crkve koja je vidljiva zajednica: jedna, sveta, katolička i apostolska. Svećenici, bez kojih Bunarić ne može biti svetište, i ovaj put su marljivo ispovijedali, te je toga dana podijeljeno više od tristo pričesti.

Ono što se dugo željelo, Bunarić je sada postao. Svetište - mjesto molitve. Susretište - mjesto zajedništva i druženja. Žarište - mjesto sabranosti u molitvi. Tako je cijeli prvi svibanj protekao u te tri dimenzije. Članovi zajednica "Bračnih vikenda" su nakon mise ostali čitav dan na Bunariću u druženju i molitvi. S njima su bili i bračni parovi iz Vinkovaca i župnik iz Đakova te se druženje nastavilo nakon liturgije. Mnogi su se susretali i bili zajedno, a tijekom cijeloga dana ljudi su nailazili, zaustavljali se u molitvi i osvježili ne samo na bunariću bistre vode nego i u kapeli na izvoru Milosti pune...

Svetište je otvoreno cijeloga dana i noći. /Zv/

USKRS U BAČKOM BREGU

U župi sv. Mihovila u Bačkom Bregu svečano i pobožno proslavljen je najveći blagdan Uskrs. Crkveni pjevači su tijekom korizme u župnom domu imali redovite probe na kojima su uvježbavali muku Gospodnju i pjevali je na Cvjetnu nedjelju i na Veliki petak. Pobožno je proslavljeno i sveto Vazmeno trodnevlje, a sam običaj paljenja vatre ispred crkve nije održan zbog kiše.

Sve ove dane bereška crkva je bila puna vjernika, a posebno za Uskrs i Uskrsni ponedjeljak. Župnik **Davor Kovačević** je za ovaj blagdan prijatno iznenadio vjernike postavivši novi (restaurirani) Isusov grob sa dva anđela, a koji su poklon **preč. Jakova Pfeifera** bereškoj crkvi. Na restauraciji Božjeg groba radili su **Alain Pest** i **Marko Matin**.

Zlatko Gorjanac

KORIZMENA PRIPRAVA I PROSLAVA USKRSA U NOVOM SADU

Ovogodišnja korizmena priprava i proslava Uskrsa u župi Imena Marijina u Novom Sadu protekla je u posebnom duhovnom ozračju. Naime, članovi župne zajednice dali su svoj doprinos u tome, ali je za sve ipak najzaslužniji župnik **preč. János Sztrikovits**. On se, iako župa već dugi niz godina nema kapelana za hrvatski dio župne zajednice, zdušno zalaže da taj nedostatak nadoknadi. Na svakoj sv. misi - i radnim danom - kroz cijelu korizmu tumačio je Božju riječ i na hrvatskom i na mađarskom jeziku. Isto tako je bilo i u vazmenom trodnevlju. Sve je bilo vrlo svečano - Bogu na slavu i svima na radost.

Župni pjevački zbor "Laudanti" pod vodstvom sestre **Anice Nevolić** dao je svoj puni doprinos da obredi Velikoga tjedna budu što ljepši i svečaniji. Sestra Anica uspješno slavi Gospodina kroz crkvenu glazbu punih 56 godina. Iako dosta narušenog zdravlja, ona i dalje slavi Gospodina glazbom u granicama svojih mogućnosti.

Vjeronaučna djeca iz osnovne škole sudjelovala su u akciji Caritasa u prikupljanju novca za siromašnu djecu i brojne obitelji. Neki su vodili korizmeni dnevnik "Djelotvorna ljubav", prema prijedlogu iz "Zvonika", a jednom su i polaznici župnog vjeronauka zajedno s vjeroučiteljem imali Križni put prilagođen njima: "Put križa - put srca", koji smo također našli u našem "Zvoniku".

Na Bijelu nedjelju i ove godine, po tradiciji, biskup **dr. Ivan Péntes** podijelio je mladima sakrament sv. Potvrde.

R. K.

USKRS U SVETOZARU MILETIĆU I ČONOPLJI

Za mnoge župljane u Svetozar Miletiću najljepši događaj zbio se 31. ožujka, kada je stavljen križ na toranj crkve. Prošlog ljeta križ je sa tornja crkve srušio olujni vjetar. Ovaj posao je financirala Skupština općine Sombor, s 34000 dinara i župnik **Antal Egedi**.

Veliki tjedan protekao je u pripremama za Uskrs. Te pripreme su bile duhovne i one malo drugačije. Lijep broj vjernika pristupio je velikoj ispovijedi. Na Veliku subotu je pedesetak vjeroučenika i mladih čuvalo Božji grob.

Na Uskrs su vjernici ispunili crkvu na svečanoj sv. misi.

Na Vodeni ponedjeljak u Čonoplji je KUD "Bunjevačka grana" priredila drugu izložbu šarenih jaja. Skoro trideset izlagača izložilo je oko 1000 jaja. Nakon izložbe kulturno umjetnički

Događanja u Subotičkoj biskupiji

program izveli su učenici OŠ "Miroslav Antić" i KUD "Arang János" iz Čonoplje. Osim vrijednih Čonopljanke svoja ostvarenja na izložbi izložila su i djeca iz vrtića "Vera Guconja" i OŠ iz Čonoplje, žene iz Svetozara Miletića kao i sekcija ručnih radova KUD-a "Lemeš" iz Svetozara Miletića. Izlagači su na kraju dobili zahvalnice.

Na dan sv. Marka evanđelista članovi KUD-a "Lemeš" po tradiciji donijeli su žito pred oltar na blagoslov. Prije Drugog svjetskog rata vjernici su u procesiji išli od kraja sela do prve parcele žita i tamo je blagoslovljeno žito, a danas je to samo u crkvi. Nadamo se da će se nekadašnji blagoslov u skoroj budućnosti obnoviti.

Lucija Tošaki

PONOVNO SA SVOJIM ŽUPLJANIMA

Župa sv. Jurja iz Vajske pamtit će dugo svoj Kirbaj. Ove godine gost svećenik bio je vlč. **Andrija Đaković**, nekadašnji župnik župa Vajska i Bođani. Bio je to trenutak kada su mnogima krenule suze radosnice jer su nakon više od 10 godina vidjeli svog bivšeg župnika.

Prije samoga blagdana sv. Jurja održana je trodnevnica. Prva dva dana sv. misu je predvodio mjesni župnik vlč. **Josip Kujundžić**. Treći dan trodnevnice je predvodio vlč. **Andrija Đaković** izrazivši svoju veliku radost što je opet s bivšim župljanima mogao slaviti svetu misu. Te iste večeri priređen je i koncert na kojem je nastupio zbor pjevača iz Bača "Neven" i zbor pjevača iz Selenče "Zvony". Nakon toga vlč. **Andrija** je s vlč. **Josipom** otišao i u župu sv. Ilije gdje su ga radosno dočekali župljani iz Bođana uz zvuke zvona sa tornja renovirane Crkve.

Sutradan, tj. na dan sv. Jurja, 23. travnja u 10,30 sati započela je svečana sveta misa koju je predvodio vlč. **Andrija Đaković** uz

Zbor pjevača "Neven" iz Bača

koncelebraciju mjesnog župnika vlč. **Josipa Kujundžića**, vlč. **Marjana Deja**, vlč. **Željka Augustinova** i vlč. **Željka Šipeka**. Po završetku svete mise gostu je uručena slika s motivima crkvi u kojima je kroz boravljenje u Bačkoj služio (Novi Sad, Subotica - sv. Terezija, Vajska i Bođani). Sliku je uručio mjesni župnik te

Bivši i sadašnji župnik u Vajskoj
Andrija i Josip

izrazio svoje zadovoljstvo i zahvalu što se vlč. **Đaković** i pored svojih obveza odazvao pozivu. Nakon toga **Elizabeta Balog** otpjevala mu je pjesmu "Blagoslovio te Gospod", a mjesni pjesnik **Josip Dumendžić** "Meštar", recitirao je prigodnu svoju pjesmu. Mala **Mirela Iličić** na lipoj šokačkoj ikavici pozdravila je misnika i

predala mu buket cvijeća.

Po završetku sv. mise velik broj župljana htio je ovjekovječiti ovaj događaj te su se slikali sa svojim bivšim župnikom. Druženje je nastavljeno za obiteljskim stolom uz zvuke tambura.

Željko Šipek

OBNOVLJEN "ŠIMOKOV KRIŽ"

Na poljima sjeverne bačke ravnice nalaze se mnogi križevi, a neki su od njih i u samoj "pustinji" oko Bikova. U posljednje vrijeme na Bikovu je obnovljeno više križeva. Posljednji u nizu obnovljenih križeva je tzv. "Šimokov križ", koji je podignut 1893. godine. Podigao ga je **Lazo Vukmanov Šimokov**.

Poslije puno godina križ je obnovljen a postavljena je i nova željezna ograda oko križa. Obnovitelji ovog križa su **Ivan, Grgo i Eržika Vukmanov Šimokov** te **Marko Tonković**.

Novoobnovljeni križ blagoslovio je **preč. Julije Bašić**, župnik i dekan, na Bijelu nedjelju, 18. travnja pod sv. misom na koju se okupilo više od stotinu vjernika. Misa je održana u 16 sati umjesto redovite župne mise u 17 sati.

Bikovčanima i župniku valja doista izreći svaku pohvalu što su za kratko vrijeme obnovili nekoliko križeva i tako iskazali ljubav Kristu raspetome, koji će im sigurno uzvratiti svojim milostima, blagoslivljajući njihove njive i njihove domove.

Ana Marković i Ana Peić

O KLONIRANJU LJUDI U SUBOTICI

Na poziv Hrvatskog akad. dem. skog društva, **dr. Valentin Pozaić**, isusovac iz Zagreba, održao je u petak, 16. travnja, predavanje na vrlo aktualnu temu "Moralni aspekti kloniranja ljudi". U nazočnosti stotinjak sudionika predavanje je održano u HKC "Bunjevačko kolo" u Subotici. Tumačeći, vrlo stručno, o čemu je riječ, predavač je naglasio kako čovjek ne smije raditi sve što može, pa niti medicinski a osobito da se ne smije miješati u Božji naum o braku i rađanju čovjeka.

U razgovoru poslije predavanja prisutni su se zanimali što govore i misle o početku života liječnici koji nisu vjernici te o dopustivosti kloniranja biljaka i životinja, te o tome koliko genetika može biti sigurna u dijagnosticiranju bolesti i anomalija kod nerođene djece, budući da je subotički tim za genetiku uzeo sebi za pravo da određuje koje se dijete smije roditi a koje, zbog tobožnje oštećenosti gena, nikako ne treba ugledati svjetlo dana.

P. Pozaić je rekao da se nikako nema pravo na temelju nikakve dijagnoze odrediti da se bolesno dijete ne smije roditi, jer bi, ako bi to bilo opravdano, mogle biti zatvorene sve bolnice i svi gerontološki centri, jer bi sve koji su po dijagnozi bolesni, stari i nemoćni jednostavno trebalo ubiti. Odgovorio je također da se sada uglavnom svi liječnici slažu da ljudski život počinje u trenutku oplodnje te da se kloniranje biljaka i životinja ne može usporediti s kloniranjem ljudi, te da i ono može biti štetno i opasno, jer rezultati takvog postupka nisu osobito pozitivni.

A. Anišić

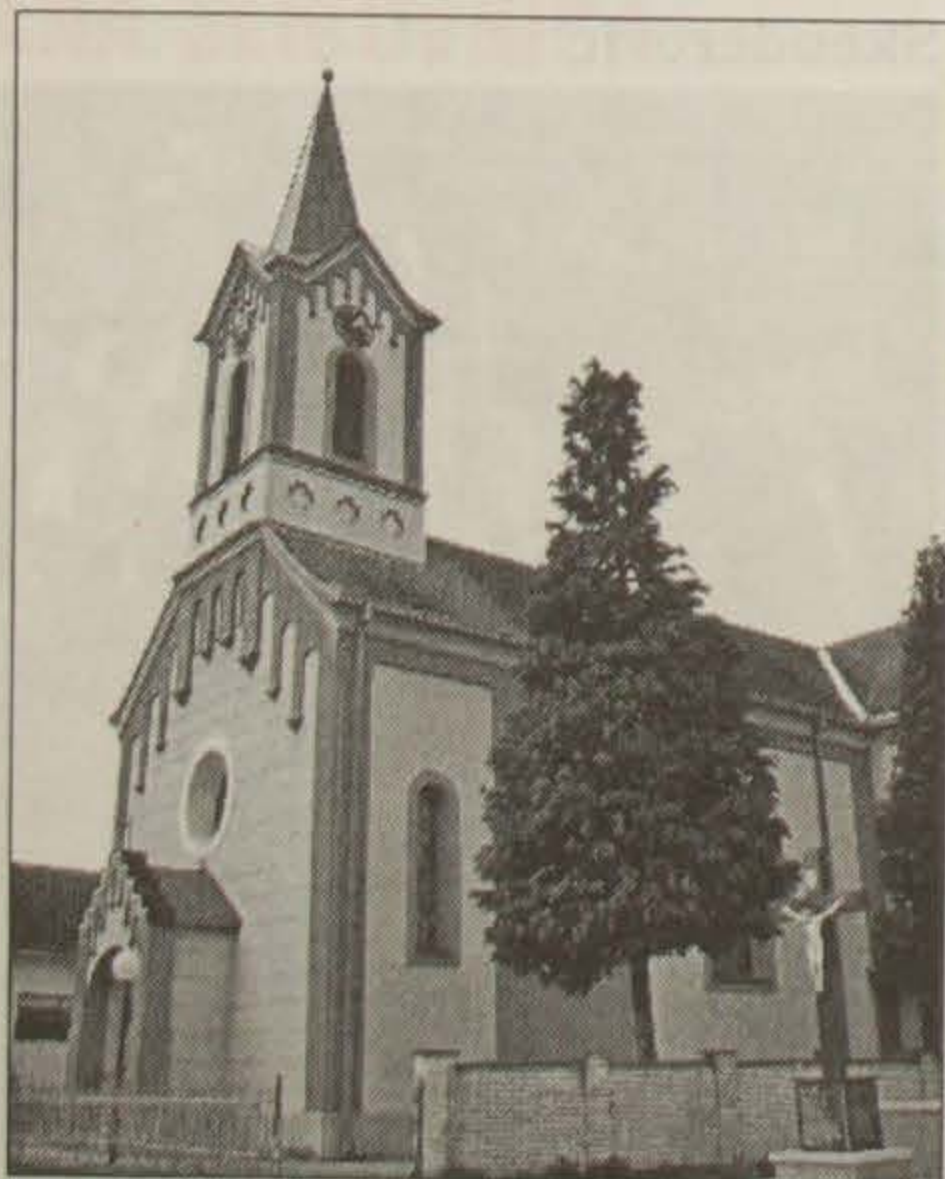
BLAGOSLOVOM ŽITA POČELA DUŽIJANCA

Po tradiciji, na Markovo je blagoslovom žita, na njivi Franje i Anice Stipić u Žedniku počela ovogodišnja Dužijanica, što je prva u nizu ovogodišnjih priredbi. Kako je toga dana u ovoj župi i proštenje, blagoslovu žita prisustvovali su i sjemeništarci koji su bili gosti na proštenju. Žito je poslijepodne blagoslovio žednički župnik Željko Šipek uz prisustvo mons. Josipa Mioča, rektora sjemeništa, i vlč. Atille Zselléra, prefekta. Prisutne je pozdravio predsjednik Organizacijskog odbora "Dužijanica 2004" Grgo Kujundžić. Na istoj njivi će se održati i ovogodišnje "Takmičenje risara". /K. Č./

PROŠTENJE I DAN OPĆINE U DAVORU

Na blagdan sv. Jurja, 23. travnja, Davorčani u R. Hrvatskoj slave zaštitnika svoga sela. Za tu zgodu župnik Marijan Đukić, bivši svećenik Subotičke biskupije, pozvao je u goste subotičkog katedralnog župnika mons. Stjepana Beretića u pratnji Andrije Anišića, urednik "Zvonika". On je toga dana predvodio svečanu sv. misu proštenja u raspjevanoj crkvi Blažene djevice Marije Kraljice u zajedništvu s domaćim župnikom, s novogradiškim dekanom Stipom Josipovićem te ostalim svećenicima novogradiškoga i novokapelačkog dekanata. Tu su i ministranti a među njima jedan ima ulogu ceremonijara. I sve se odvija lijepo, mirno uz oduševljeno i zanosno pjevanje župnoga zbora i naroda. U svojoj propovijedi, u svom poznatom stilu, mons. Beretić obraća se domaćinima: "Čudesnog ste sveca imali za zaštitnika. Voli vas dragi Bog. Bog vam je darovao srce privrženo Bogu. Dao vam je Bog veliku zaštitnicu - presvetu Bogorodicu. Dao vam je i svetoga Jurja. Vaš me župnik Marijan zvao iz daljine, da vam progovorim. Vi znadete što znači lijepo govoriti. Vi znadete što je molitva i duhovnost. Vi znadete što je pokora i dobro djelo. Vi znadete što je odgovornost obiteljskog ognjišta... Osjećam se počašćenim što mogu govoriti pred ovom zajednicom Isusove Crkve. Ovom

svetom misom bih želio s vama zajedno zahvaliti Bogu za stoljeća za vama, za ratove i stradanja kroz koje vas je Bog vodio i sačuvao. Danas želim Bogu zahvaliti i za vjeru vaših predaka, za zaštitu svetoga Jurja i za ruku Gospinu nad ovo ubavo selo ispruženu." Govoreći o primjeru sv. Jurja, rekao je: "Zanemarimo li legendu o zmaju što ga je Juraj ubio, ostaje nam legenda o Jurajevoj velikoj mucu, ili ona o njegovu tamnovanju kad mu se u snu javio Isus da ga obodri... Neka nam u danima patnje i muke na utjehu bude Isus naš raspeti, uskrsnuti i proslavljeni. Obodrio nas Isus Bog naš, da nam ovo zemaljsko putovanje bude siguran put u diku nebesku, gdje ima mnogo stanova i gdje nam je Isus uskrsnuti naš mjesto pripravio... Neka ovo selo i dalje bude rodno dobrom djecom, neka bude selo vedre mladeži i dobrih obitelji. Takvo selo je kadro iznjedrili i lađara i redovnicu, i redovnika, i svećenika i biskupa. Takvo selo je kadro iznjedrili čovjeka pera poput Reljkovića i čovjeka dljeta poput Kerdića. Netko reče, najveći je čovjek kad je na koljenima. Čuje Bog molitve djece i matera vaših, čuje Bog molitve iz srca vašega. Dat će Bog ovom selu dlan seljački, dat će Bog srce majčino. Dat će Bog i blagoslova i srca. Dok je srca bit će i Kroacije. Amen."

Na kraju mise goste iz Subotice pozdravio je župnik Marijan. On je izrazio radost što su s njima slavili njihovog zaštitnika svećenici iz Subotice. Napose se zahvalio mons. Beretiću na poticajnoj propovijedi. I ovo prisustvo gostiju iz Subotice u Davoru, još je jednom očitovao da je preč. Marijanu Đukiću Subotica ostala u srcu iako je zbog poznatih tragičnih događanja morao napustiti.

Istoga dana poslijepodne predstavljena je knjiga Šimuna Penave "Davor - humani centar svijeta". Knjiga govori o nesebičnoj ljubavi Davoraca koju su u tijeku Domovinskog rata iskazali u primanju mnogih izbjeglica iz BiH". /Zv/

PRVI BLAGDAN BL. IVANA MERZA

U subotičkoj župi sv. Roka svečanom sv. misom proslavljen je prvi blagdan bl. Ivana Merza. Iako je bio radni dan, na misu se okupilo preko stotinu vjernika među kojima tridesetak mladih. Mladi su čitali Božju riječ, predmolili molitve vjernika te predvodili pjevanje uz pratnju gitare i sintizajzera za kojima je bio Filip Čeliković.

U prigodnoj propovijedi župnik Andrija Anišić je govorio o Ivanovoj ljubavi prema bližnjemu kroz kršćanski apostolat i suradnju s Kristom u širenju Božjega kraljevstva, prema najnovijoj brošuri Postulature za kanonizaciju bl. Ivana Merza.

Na kraju sv. mise svi su se okupili pred slikom bl. Ivana Merza koja je u crkvi postavljena nakon njegovog proglašenja blaženog te su ondje iskazali štovanje Blaženiku. Litanije sastavljene u čast bl. Ivana Merza predvodio je župnik a svi zajedno su izmolili molitvu njemu u čast sa prigodne sličice.

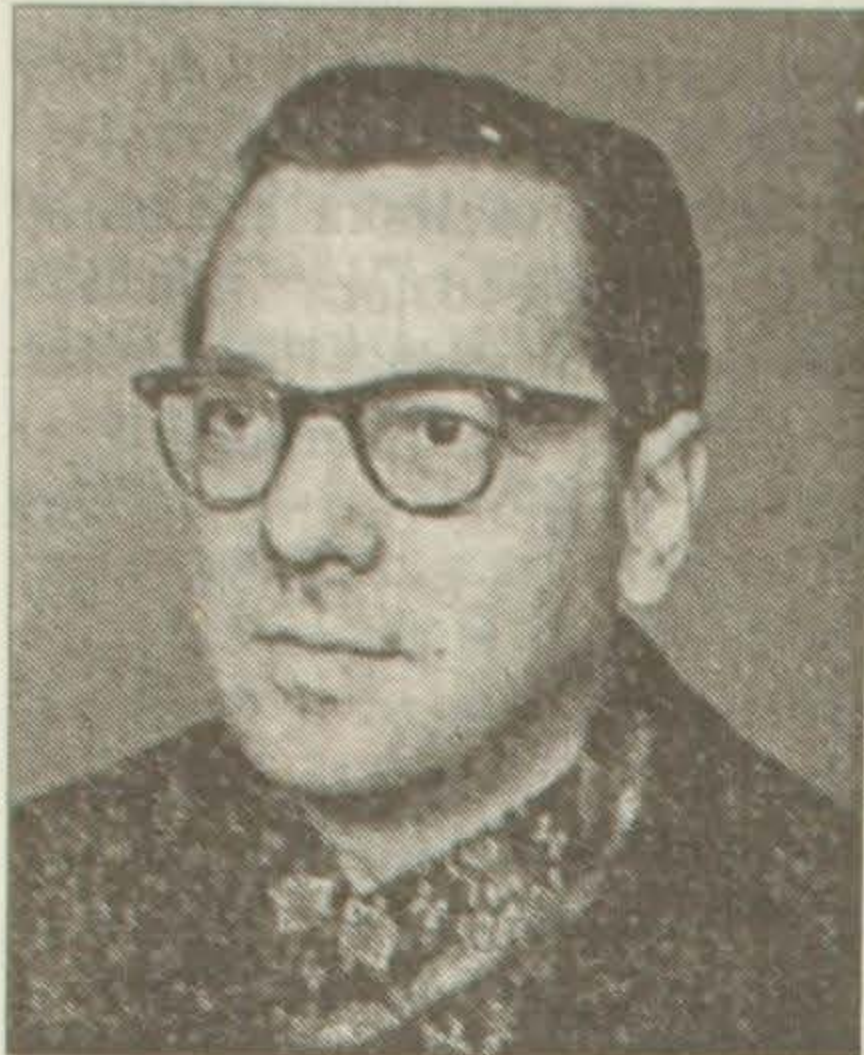
Uoči blagdana bl. Ivana Merza, u subotu i nedjelju, skupina od 50 mladih muškaraca iz Subotice hodočastila je u Banjaluku predvođena župnikom subotičke župe Marije Majke Crkve mr. Andrijom Kopilovićem. Ti mladi su bili "čuvari Božjega groba" u subotičkoj katedrali-bazilici sv. Terezije u Subotici za vrijeme obreda Velikoga petka te cijeli dan na Veliku subotu. Oni inače sudjeluju u bunjevačkim narodnim nošnjama i tada ali i u tijelovskom ophodu te na Dužijancu. Za nagradu su ove godine hodočastili u Banjaluku o prvom blagdanu Ivana Merza. U Banjaluci su se uključili u trodnevnicu u čast novome Blaženiku. U subotu ih je dočekao i pozdravio biskup mons. Franjo Komarica s mladima iz Banjaluke. Slijedila je sv. misa koju je predvodio biskup domaćin. U svojoj propovijedi on je govoreći "o liturgiji koja je bila vrhunac molitvenog života bl. Ivana Merza", pohvalio ove mladiće što se aktivno uključuju u liturgijski život svoje mjesne Crkve. Poslije mise mladi iz Banjaluke i Subotice su se dugo zadržali u druženju. Dogovorili su se da se ovakvi susreti nastave i ubuduće te da mladi iz Banjaluke budu gosti mladim Subotičanima na Dužijanci ove godine.

Drugog dana svoga boravka u Banjaluci mladi iz Subotice su sudjelovali u svečanoj župnoj misi u katedrali koju je predvodio mr. Andrija Kopilović. Poslije mise su u kapelici bl. Ivana molili posvetnu molitvu za mlade te posjetili trapistički samostan, a na putu su još svratili u Đakovo i Aljmaš.

Ovo hodočašće bit će sigurno novi doprinos širenju štovanja bl. Ivana Merza u subotičkoj biskupiji.

Fotoreportazu ćemo objaviti u sljedećem broju "Zvonika". /Zv/

ČETRDESETA OBLJETNICA SMRTI ALBE VIDAKOVIĆA

U Subotici je u nedjelju, 18. travnja, svečano obilježena 40. obljetnica smrti poznatog skladatelja i muzikologa Albe Vidakovića. Toga dana je u 10 sati, u katedrali-bazilici sv. Terezije u Subotici bila svečana sv. misa zadušnica koju je služio katedralni župnik **mons. Stjepan Beretić**. On je u svojoj propovijedi podsjetio na značaj ovog velikog sina bačke ravnice i na njegov neprocjenjiv doprinos hrvatskoj crkvenoj glazbenoj baštini. Okupljeno mnoštvo podsjetilo je također i na veličanstven sprovod Albe Vidakovića.

Na misi je pjevao katedralni zbor "Albe Vidaković" pod ravnanjem **s. Mirjam Pandžić**, uz orguljsku pratnju **Alena Kopunovića Legetina**.

Navečer u 18 sati Zbor je priredio svečani koncert na kojem su uz djela Albe Vidakovića izveli i djela Bacha, Odaka, Leščana, Halmosa i dr. Koncertom je također ravnala **s. Mirjam Pandžić**, a za orguljama je bio **Alen Kopunović Legetin**. Kao solisti su nastupili **Franjo Vojnić Hajduk** i **Petar Kopunović Legetin**. Pojedine točke programa pratili su **Franjo Vojnić Hajduk** na violini te na violi **Kristina Vojnić Hajduk**.

Svoj nastup Alen je završio fantazijom i fugom u f-molu Albe Vidakovića, a zbor veličanstvenim pjevanjem "Aleluja" G. F. Händela. Bili su ovo lijepi glazbeni događaji

A. Anišić

COLLEGIUM PRO MUSICA SACRA U SOMBORU

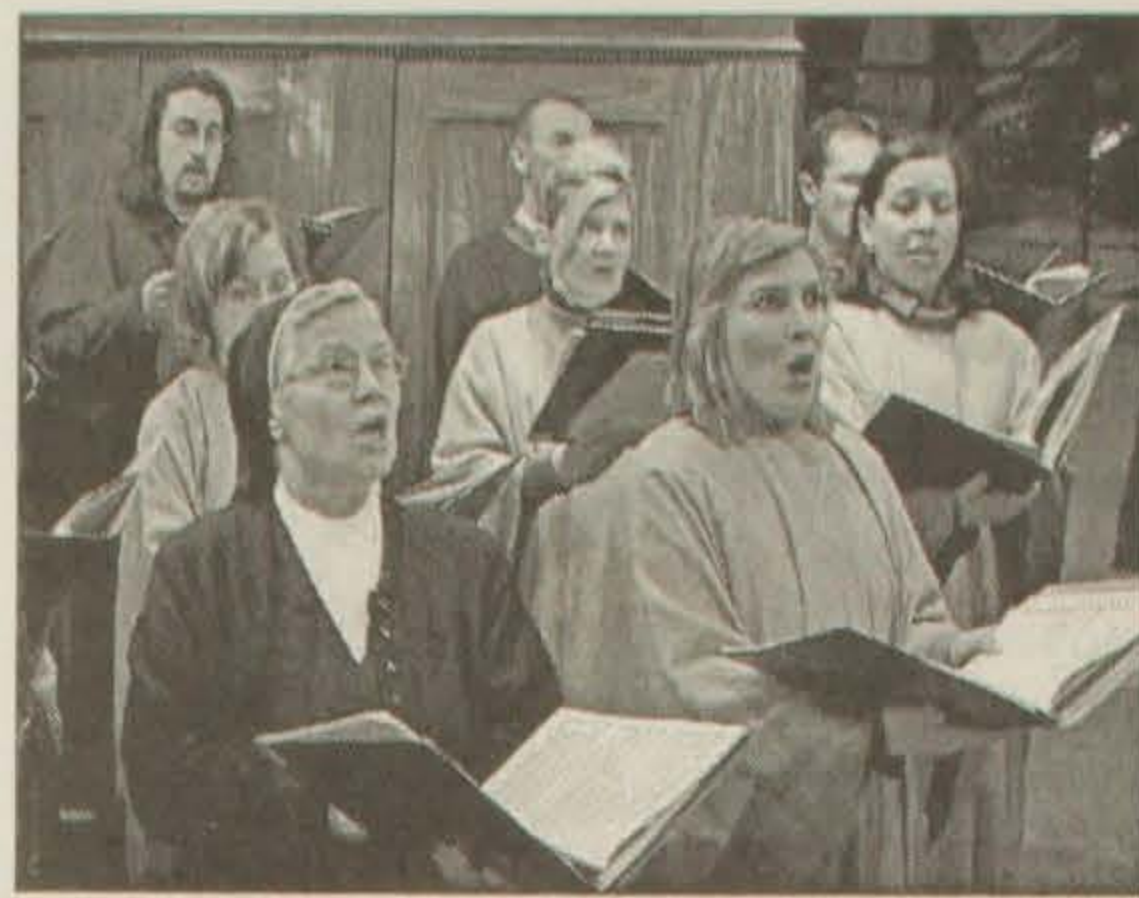
U Karmelskoj crkvi je u petak 23. travnja priređen koncert komornog ansambla Collegium Pro Musica Sacra iz Zagreba povodom 90. godišnjice rođenja i 40. godišnjice smrti Albe Vidakovića, a ujedno i 100. godišnjice Karmelske crkve u Somboru. Ovaj mješoviti pjevački zbor je izveo Requiem francuskog skladatelja Mauricea Duruflea i motete Albe Vidakovića: Zdravo, o moj anđele, Gospode duša, i Slavu iz treće staroslavenske mise.

Zborom je dirigirao **Josip Šego**, a za orguljama je bio **Domagoj Jugović**. Somborski župnik i dekan **Josip Pekanović** zahvalio Zagrepčanima što prije koncerta u Subotici nisu zaobišli Sombor, te se zahvalio braći karmelićanima što su ugostili zbor. Nakon koncerta prisutne je pozdravila **s. Cecilija Pleša**, umjetnička voditeljica ansambla, podsjetivši da je član ovog zbora na samom početku bio i somborski karmelićanin **o. Mato Miloš**, te se zahvalila karmelićanima i Somborcima na gostoprimstvu.

Z. Gorjanac

ZAGREPČANI U KATEDRALI SV. TEREZIJE AVILSKE U SUBOTICI

U sklopu obilježavanja 90. godišnjice rođenja i 40. godišnjice smrti Albe Vidakovića u Subotici je 24. i 25. travnja gostovao komorni zbor Collegium Pro Musica Sacra iz Zagreba. Gosti su u subotu u prijepodnevnim satima posjetili grob Albe Vidakovića u katoličkom groblju sv. Petra i Pavla u Subotici.

Predviđeni program za tu zgodu nije, zbog kiše, održan na samom grobu nego u kapelici sv. Josipa, u tzv. "Peić kapelici" koja se nalazi u blizini groba.

U poslijepodnevnim satima gosti su razgledali Suboticu i posjetili nekoliko

subotičkih katoličkih crkava.

Navečer u 19 sati u subotičkoj katedrali-bazilici sv. Terezije održali su svečani koncert. Na koncertu je zbor izveo svečanu misu za pokojne Requiem, opus 9, koja je pisana za orgulje, mješoviti zbor i solo glas, Mauricea Duruflea (1902-1986.), zatim motete Albe Vidakovića "Zdravo, o moj anđele" (ženski zbor), "Gospode duša" (muški zbor). Na kraju koncerta izveli su "Slavu" iz Treće staroslavenske mise koju je također skladao Albe Vidaković. Na orguljama zbor je pratio stalni orguljaš zagrebačke katedrale, te dugogodišnji orguljaš ovog zbora, **prof. Domagoj Jugović**. Solistica je **s. Cecilija Pleša** a zborom je ravnao **Josip Šego**.

Gosti iz Zagreba nastupili su u katedrali i u nedjelju na misi za + Albu Vidakovića koju je predvodio **mons. Stjepan Beretić**, katedralni župnik. On je zahvalio zboru na gostovanju, a osobito što su svojim nastupom u katedrali obradovali i oduševili mnoge te počastili velikog Subotičanina mo. Albu Vidakovića.

U poslijepodnevnim satima gosti su posjetili izletišta Palić, gdje im je priređen svečani ručak.

Željka Cvijanov

/Slike su preuzete iz Hrvatske riječi/

KONCERT KOMORNOG ZBORA "PRO MUSICA"

Renomirani subotički zbor "Pro musica" održao je 27. travnja u katedrali-bazilici sv. Terezije Avilske dugo očekivani koncert pod dirigentskom palicom mladog dirigenta **Paskó Csabe** koji je na vrlo uvjerljiv način stao na mjesto dugogodišnje dirigentice **Gabrielle Égetó**.

Na programu su bila djela Palestrine, Haydna, Lottija, Brucknera, Mendelssohna, Bartholdija i Bacha. Da je ovo bio pravi glazbeni događaj potvrđuju i solisti: **Komáromi Alíz**, sopran, i **Kopjár Anikó**, alt, iz Pečuja te **Rolik Tamás**, tenor, i **Gerd Kenda**, bas, iz Graza. Asistentica dirigenta je **Nela Skenderović**.

Vjerna publika, navikla na visoke kriterije koje je ovaj zbor godinama imao pred sobom, ispunila je katedralu i burno pozdravila zbor, mladog dirigenta ali i nezaboravnu Gabriellu Égető. Koncert je snimila RTV Novi Sad.

Katarina Čeliković

PROSLAVA 10. OBLJETNICE ZBORA "ISUSOVO USKRSNUĆE"

U franjevačkoj crkvi u Subotici, 8. svibnja još jedan koncert, ovoga puta svečarski. Naime, zbor "Isusova Uskrsnuća" djeluje punih deset godina i okuplja mlade pjevače njegujući sakralnu glazbu. Zbor je osnovala s. M. Bernardica Đukić, a od 2001. godine zborom ravna Miroslav Stantić. Zbor je tijekom godina imao oko 200 raznovrsnih nastupa.

Zbor i solisti izveli su vrlo zahtjevan program: Misu u čast sv. Katarine L. Kilbertusa, Psalite Deo nostro V. Miserachsa, Blaženstva D. Hristova, Dva moteta A. Vidakovića: Zdravo o moj anđele i Magnificat, Laudate Dominum KV 339 W. A. Mozarta, dvije koralne predigre J. S. Bacha, Isus mi je svagda pred očima J. S. Bacha, Pleni sunt coeli M. A. Charpentiera, Aria Maccabeusa: Call forth thy pow'rs, my soul and dare" (iz oratorija "Juda Makabejac" G. F. Händela te od istog skladatelja Dva zbora iz oratorija "Mesija".

Program su izveli mješoviti zbor "Isusovo Uskrsnuće", Saša Štulić - tenor i Jelena Štulić - mezosopran, Marijana Brejar - oboa, Pekar Zsuzsanna - violina i Kadar Sándor - orgulje.

Zborom i solistima ravnao je mladi dirigent Miroslav Stantić. Brojna publika srdačno jer pozdravila mlade pjevače kojima je ova podrška sigurno draga i potrebna.

Katarina Čeliković

PRVA ZAVIČAJNA, MULTIMEDIJALNA SLIKOVNICA

Bajku "Ždribac zlatne grive" zapisao je naš najveći sakupljač narodnih umotvorina (pripovijetki, bajki i ostalih oblika umotvorina) Balint Vujkov.

Ova je bajka najprije oživjela kao predstava u Dječjem kazalištu, 20. 03. 2003. godine. Iste je godine snimljena kao audio zapis na CD-u.

I u tom nizu vrhunac je MULTIMEDIJALNA SLIKOVNICA koja se sastoji od slikovnice i CD ROM-a. Slikovnica je nastala na osnovu crteža akademskog slikara iz Rijeke Vjekoslava Voje Radoičića a slikovnicu i CD ROM je dizajnirao subotički filmski snimatelj Rajko Ljubić.

Izdavači prve zavičajne slikovnice, na hrvatskoj bunjevačkoj ikavici su Hrvatska čitaonica i Hrvatsko akademsko društvo.

Slikovnica je predstavljena pred najmlađom publikom u četvrtak, 29. 04. u Hrvatskom kulturnom centru "Bunjevačko kolo". O njoj su govorili Bela Ivković, Katarina Čeliković, Dujo Runje i Dijana Kopunović a CD ROM je predstavio autor Rajko Ljubić. Gost na predavljanju bio je Stipe Medo u ime Veleposlanstva R. Hrvatske u Beogradu koje je uz Katolički institut za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović" pomoglo izdavanje slikovnice i CD ROM-a.

Na likovni natječaj Hrvatske čitaonice na temu slikovnice stiglo je pedesetak radova djece iz vrtića "Marija Petković" i osnovnih škola. Žiri u sastavu Jasmina Jovančić Vidaković (predsjednica), Dijana Kopunović, Ljubica Suturović i Arsen Čosić pohvalili su i nagradili deset najuspješnijih radova.

Slijedi predavljanje slikovnice u školama i kulturnim ustanovama izvan Subotice, ali i u Hrvatskoj te u Mađarskoj gdje žive Hrvati. /K. Č./

DESET GODINA DOBROTIVORNE ZAJEDNICE "AMOR VINCIT"

Izbornom skupštinom u petak, 23. travnja, u Hrvatskom kulturnom centru "Bunjevačko kolo" Dobrotivorna zajednica "Amor vincit" obilježila je ujedno i desetu obljetnicu postojanja. Bila je to prigoda da se sumiraju rezultati ove humanitarne organizacije o čemu je govorila predsjednica Ruža Crnković. Mnogo je aktivista bilo uključeno u rad ove udruge, a pomagali su svojim donacijama pojedinci i udruge iz inozemstva, naše radne organizacije, Katolička crkva i brojni poljoprivredni proizvođači.

Za predsjednika Skupštine Dobrotivorne zajednice "Amor vincit" izabran je Milenko Crnjac umjesto Jelene Borković, a novi članovi Upravnog odbora u sastavu: Albe Kujundžić, Ema Buljovčić, Mira Kuntić, Kaća Vukov, Kata Bačić, Jelena Borković i Ruža Crnković, izabrat će na posebnoj sjednici novog predsjednika udruge. /Zv/

Iz Papine poruke "Urbi et orbi" - Uskrs 2004.

KRIST JE ŽIV MEĐU NAMA!

"Resurrexit alleluia; Uskrsnuo je, aleluja!"

I ove godine radosni navještaj Uskrsa koji je snažno odjeknuo u Bđenju ove noći, učvršćuje našu nadu. "Što tražite Živoga među mrtvima?" (Lk 24,5-6). Tako anđeo ohrabruje žene koje su se uputile na grob. Tako uskrsno bogoslužje ponavlja i nama, muškarcima i ženama trećega tisućljeća: Krist je uskrsnuo, Krist je živ među nama! Njegovo je ime sada "Živi", smrt nad njime nema više nikakve vlasti (usp. Rim 6,9).

Resurrexit! Uskrsnu! Danas Ti, Otkupitelju čovjeka, pobjednički ustaješ iz groba kako bi nama, koji smo uznemireni tolikim prijetećim sjenama, pružio svoju radost i mir. Neka se Tebi, Kriste, naš živote i naš vođo, obrati tko god je kušan malodušnošću i očajem, da čuje navještaj nade koja ne razočarava.

Na ovaj dan Tvoje pobjede nad smrću, neka čovječanstvo nađe u Tebi, Gospodine, odvažnost da se složno othrvava tolikim zlima koja ga pritišću. Na osobiti način neka nađe snage da se suprotstavi nečovječnoj, i nažalost proširenoj, pojavi terorizma, koji negira ljudski život, a svakodnevno življenje tolikih marljivih i miroljubivih ljudi pomućuje i čini nesigurnim. Tvoja mudrost neka prosvjetli ljude dobre volje u dužnom djelovanju protiv ovoga zla.

Djelovanje državnih i međunarodnih ustanova neka potakne brže nadilaženje sadašnjih teškoća te omogućiti napredak prema sređenijem i miroljubivijem uređenju svijeta. Neka nađe potporu i pomoć djelovanje odgovornih za zadovoljavajuće rješenje trajnih sukoba, koji okrvavljaju neka područja Afrike, Irak i Svetu zemlju.

Ti, prvorođeni između mnoge braće, daj da svi oni koji se osjećaju Abrahamovom djecom ponovno otkriju bratstvo koje ih ujedinjuje i potiče na pothvate suradnje i mira.

Čujte, svi vi kojima je na srcu budućnost čovjeka! Čujte, muškarci i žene dobre volje! Napast osvete neka prepusti svoje mjesto odvažnosti praštanja; kultura života i ljubavi neka učini ispraznom logiku smrti; neka pouzdanje povratiti dah životu naroda. Ako je naša budućnost samo jedna, dužnost je i obveza svih da je izgrađuju uz strpljivu i revnu dalekovidnost.

"Gospodine, kome da idemo?"; Ti koji si pobijedio smrt, samo Ti "imaš riječi života vječnoga"; (Iv 6,68). Tebi s pouzdanjem uzdižemo našu molitvu, koja postaje zazivanje utjehe nad rodbinu tolikih žrtava nasilja. Pomozi nam da bez odmora radimo na ostvarivanju onoga pravednijeg i složnog svijeta, kojega si Ti, uskrsnuvši, navijestio. U tom je djelu uz nas Ona "što povjerovala da će se ispuniti što joj je rečeno od Gospodina"; (Lk 1,45).

Blažena Ti, Marijo, tiha svjedokinjo Uskrsa! Ti, Majko Raspetoga koji je uskrsnuo, koja si u času boli i smrti održavala upaljenim plamen nade, nauči i nas da budemo, u protivštinama vremena koje prolazi, uvjereni i radosni svjedoci vječne poruke života i ljubavi što je na svijet donio uskrsli Otkupitelj.

Sretnim poklapanjem kalendara, mi kršćani Istoka i Zapada, ove godine istoga dana slavimo Uskrs. Izričem svoje najsrdačnije čestitke svima, a osobito časnim patrijarsima, biskupima i vjernicima istočnih Crkava. Molim uskrsloga Gospodina da svi mi krštenici mognemo što prije postići da svake godine istoga dana slavimo ovaj temeljni blagdan naše vjere.

Krist je uskrsnuo. Aleluja!

Biskup Komarica o nominaciji za Nobelovu nagradu za mir

Banjolučki biskup Franjo Komarica, kojeg je Internacionalna liga humanista predložila kao kandidata za Nobelovu nagradu za mir, izjavio je kako mu to daje snage da nastavi dalje, te iskazao zadovoljstvo što ima ljudi koji vjeruju u bolju sutrašnjicu. "Mislim da nisam, ni po koju cijenu, ništa posebno uradio što bi dovelo do takve geste. To sve je neuobičajeno. Radio sam po svojoj savjesti i ponašao se prema svakom čovjeku kao što sam dužan i u duhu Crkve kojoj pripadam", rekao je biskup Komarica komentirajući nominaciju. Izrazio je uvjerenje "u bolju sutrašnjicu, za svakog čovjeka, sve ljude, ove napaćene, dobrano zapostavljene zgnječene zemlje BiH". U izjavi za banjolučku Alternativnu televiziju, biskup je naveo kako je "silno radostan što je doživio afirmaciju BiH, te čovjeka, stanovnika ove zemlje". Cijelo ratno vrijeme u BiH biskup Komarica je proveo u Banjoj Luci gdje je u lipnju prošle godine dočekao i papu Ivana Pavla II. (IKA/KTA)

Stuttgart

"Zajedno za Europu"

U njemačkom gradu Stuttgartu započeo je u četvrtak 6. svibnja radni dio ekumenskog susreta "Zajedno za Europu". Prvi put u europskoj povijesti na jednom mjestu našli su se predstavnici više od 200 crkvenih pokreta i zajednica iz čitave Europe. Na otvaranju skupa o ideji i nastanku toga susreta govorili su organizatori predstavnici Kursilja, Schoenstattskog i Evangeličkog karizmatskog pokreta. Ukratko su predstavili nakanu, vizije i cilj kongresa. Istaknuli su da nakana nije stvaranje samo izvanjskog jedinstva pokreta, nego onog unutarnjeg. Ono će pomoći u stvaranju mreže kršćana koji će u Europi moći još više učiniti za poštovanje dostojanstva svakog čovjeka. **Thomas Roemer** iz CVJM Muenchen održao je predavanje "Isus Pastir - strah Božji i ljudsko dostojanstvo". Središnji dio dopodnevnog dijela programa prvog dana susreta bilo je predavanje "Zajedništvo pokreta - motivacija i nada" koje je održala **Chiara Lubich**, utemeljiteljica Pokreta fokolara. Podsjetila je na riječi Svetog Oca, izrečene nedavno u Madridu, da sanja Europu duha. U izjavi za HKR Chiara je potvrdila: "I mi sanjamo isti san. Uz Europu eura, politike,... rađa se i Europa duha. Puno je pokreta ovdje i svaki pridonosi svojom karizmom ovom svijetu te donosi puno plodova. Oni su možda najjasniji dokaz kršćanskih korijena Europe". Popodneveni dio kongresa nastavljen je u 32 radionice i zaključen zajedničkom molitvom koju je u dvorani Liederhalle predvodila Zajednica sv. Egidija.

U petak 7. svibnja ekumenski susret nastavljen je dvama predavanjima. Prvo je održao **Gerhard Pross** iz CJVM Esslingen o temi "Vi ste narod Božji" i drugo o "Božjem daru njegovu narodu i svijetu kroz pokrete", koje je održao **dr. Marco Impagliazzo** iz rimske Zajednice sv. Egidija. Između predavanja sudionici su mogli čuti brojna svjedočenja o stvaranju zajedništva i evangelizaciji. Nakon ručka rad je nastavljen u radionicama i radnim sjednicama u kojima su sudionici otvoreno razgovarali o ulozi kršćana u stvaranju nove Europe, o znakovima nade u današnjoj Europi i mogućnosti stvarnog doprinosa pokreta duhovnoj obnovi našega kontinenta. Posebno je posjećena bila radionica koju je vodio praški kardinal **Miloslav Vlk** o doprinosu kršćana budućoj Europi. Radni dio susreta završen je molitvom, poslanjem i blagoslovom, zajedno s biskupima koji su pristigli na veliki subotnji događaj u štutgartskoj dvorani Hanns Schleyer Halle. Cijeli program u Liederhalle su pjesmom i slavljenjem pratili **Andrea** i **Albert Frey** i njihova glazbena skupina. Iz Hrvatske je na radnom dijelu susreta sudjelovalo trinaest predstavnika iz šest crkvenih pokreta; Schoenstattska obitelj, Kursiljo, Neokatekumenski put, Pokret fokolara, Katolička karizmatska obnova i Zajednica Molitva i Riječ. Među tih trinaest predstavnika bila su i trojica svećenika, po jedan iz Zagrebačke i Zadarske nadbiskupije te iz Đakovačke i Srijemske biskupije. /IKA/

Svojevrсна repriza ovoga događaja bit će u Beogradu, 22. 05. 2004. godine od 16 do 19 sati u "centralnoj sali" "SAVA CENTRA". Susret će se odvijati pod nazivom ZAJEDNO ZA EUROPU. Ova manifestacija želi dati svoj doprinos "davanju duše i izgradnji nove Europe - ujedinjene u različitosti - Europe koja će ostvariti svoj sveopći poziv mira i jedinstva među narodima. /Opširnije na sajtu: www.europ2004.org/

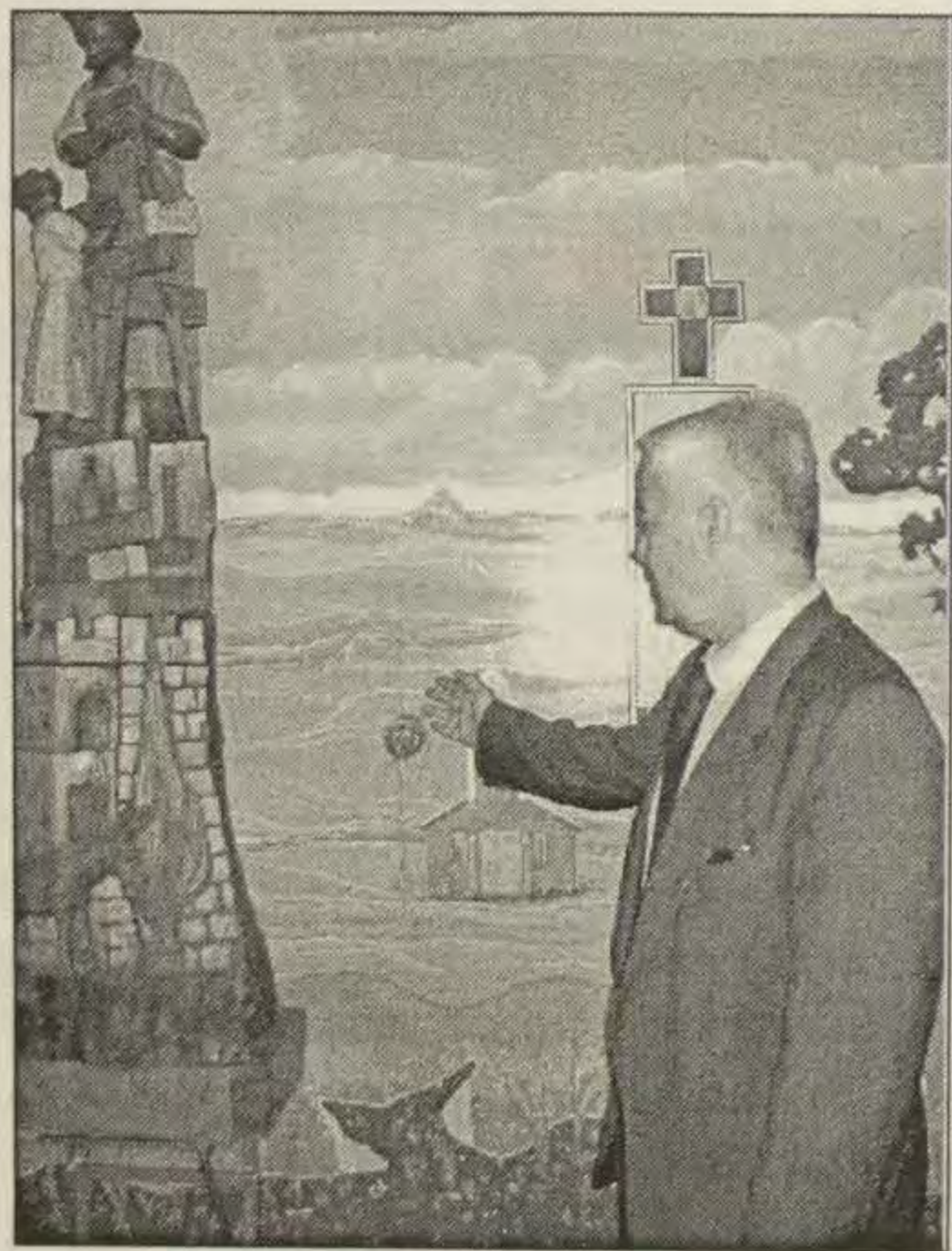
PROŠTENJE SV. JOSIPA RADNIKA NA KARABURMI

Na blagdan svetog Josipa Radnika u omiljeno hodočasničko mjesto na Karaburmi stizali su vjernici iz svih beogradskih župa. Ovdje se svake srijede obavlja posebna pobožnost u čast svetom Josipu. Na misi su bili posebno zapaženi gosti iz Šenčurja pri Kranju iz Slovenije koji su sa svojim župnikom bili na ekumen-skom hodočašću po Srbiji a završili su ga prisustvom svečanoj svetoj misi kod "Beogradske ljepotice" na zelenoj Karaburmi, kako svoju crkvicu od milja naziva njezin župnik.

Svetu misu je predvodio nadbiskup i beogradski metropolit **mons. Stanislav Hočevar** uz asistenciju inspektora slovenske inspektorije **Lojzeta Dobravca** i delegata za pastoral mladih **Marka Košnika**, već spomenutog župnika iz Šenčurja pri Kranju, kao i svećenika iz Banata: pančevačkog župnika **Mihálya Erósa** i mužljanskog salezijanca **Janeza Jelena** i stalnog đakona **Zoltána Sándora**, domaćeg generalnog vikara **Leopolda Rochmesa** i brojne domaće svećenike. Nadbiskup je u svojoj propovijedi jednostavnim riječima približio osobu svetoga Josipa i potaknuo vjernike da poput njega tiho i ustrajno vrše volju Božju.

Pri kraju mise u crkvi svetog Josipa, gdje je bio glavni oltar još pokriven velom, o. Ciril je pozvao gospodina salezijanskog inspektora **Lojzeta Dobravca** da otkrije novu sliku svetog Josipa, koju je blagoslovio preuzvišeni nadbiskup.

Slika zauzima čitav prezbiterij i povezuje sve već prisutne elemente: svetohranište i stari drveni kip svetog Josipa Radnika, koji je bio svojevremeno u kapelici školskih časnih sestara u Ulici Vojvode Milenka. Na početku Miloševićeve ere sestre su bile prisiljene odseliti, jer se tamo "moralo" graditi, pa su divno umjetničko djelo poklonile Karaburmi. Bio je prisutan i umjetnik **Vesko Perunović** s obitelji. On je rastumačio značenje slike, koja djeluje skladno i umirujuće. On je Crnogorac iz Nikšića, a sliku je kao znak zahvalnosti Bogu i katoličkoj Crkvi, koja je njemu, crnogorskom pravoslavcu, u najljepšoj uspomeni. Kao šestogodišnjeg nepokretnog dječaka u Risnu su ga njegovale časne sestre s najvećom mogućom kršćanskom ljubavlju i tako mu svjedočile o ljubavi Isusovoj, kojoj je posvetio svoj život - također divnim umjetničkim radovima. Patrijarh Pavle je rekao da naš umjetnik ima velik dar od Boga - njegove slike zrače duhovnost.

o. Janez Jelen

SVETA MISA U ZRENJANINU NA SLOVENSKOM I NJEMAČKOM

Za slovensku i njemačku zajednicu u Banatu 25. travnja 2004. godine bio je značajan dan: u Zrenjaninu je za njih - pa i za druge vjernike, koji su došli u lijepom broju, toga dana u zrenjaninskoj katedrali, održao svečanu svetu misu na slovenskom

a djelomice i na njemačkom jeziku, beogradski nadbiskup i metropolit **mons. Stanislav Hočevar**, a u zajedničkoj organizaciji slovenskog društva "Planika" i njemačkog "Deutscher Verein Grossbetschkereck". Ova dva društva imaju istu kancelariju, ali u različito vrijeme, i vrlo dobro surađuju, što se pokazalo već kod lanjske božićne proslave, a tako i kod ove, uskršne. Svojim posjetom počastio nas je i konzul Slovenskog veleposlanstva iz Beograda **Davorin Seničar** sa suprugom.

Bila je to po riječima predsjednika slovenskog društva **Ivana Vencelja** prva misa na slovenskom jeziku u povijesti Banata, a poslije stanke od 59 godina - prema riječima predsjednika njemačkog udruženja **Petra Bomblea**, opet i na njemačkom.

Na misi su bili nazočni u lijepom broju slovenski i njemački, a i drugi vjernici iz Zrenjanina i okolice, kao i visoki predstavnik slovenske ambasade iz Beograda. Za vrijeme mise zajedno su pjevali pjevači zbora Svetog Dominika Savia pod dirigiranjem potpisana, a pjevanje je vješto pratila na orguljama profesorica glazbe **Valéria Gulyás**, u suradnji sa **Sašom Fogarasijem**.

Prvo čitanje je na slovenskom pročitao **Marija Benák**, a drugo njen otac **Edvard Bobek**, doživotni počasni predsjednik društva zrenjaninskih zanatlija. Njemački je čitala sestra **Emanuela**. Evanđelje je lijepo pročitao stalni đakon **Zoltán Sándor**.

U homiliji je beogradski metropolit **mons. Stanislav Hočevar** SDB izrazio na slovenskom, a nešto i na njemačkom, veliku radost što ovdje i na ovim prostorima vidi vjernike koji u uskršlom Kristu nalaze snagu za suradnju i zajednički život. Čestitao je nazočnim slovenskim vjernicima ulazak Republike Slovenije u Europsku zajednicu i izrazio želju da uskoro to učine i ostale države na ovim prostorima. /.../ Ovdje u Vojvodini svi u slozi gajimo svoj materinji jezik, vjeru i kulturu, što je jedini pravi temelj za sretniju budućnost Ujedinjene Europe, pa i čitavog čovječanstva - rekao je **mons. Hočevar**.

Umjesto Vjeronanja smo obnovili krsne zavjete.

Prošnje je pročitao **Hermína Vojnovič** rođena Krašovec, među kojima i ovu: "Pomozi pripadnicima različitih naroda da ovdje u Vojvodini žive u međusobnom razumijevanju, miru i slozi!"

Za prikazanje smo zapjevali Marijinu pjesmu na njemačkom.

S preuzvišenim metropolitom koncelebrirali su tajnik **Franc Šenk** i mužljanski župnik **Stanko Tratnjek**.

o. Janez Jelen

MISA POSVETE ULJA U BEOGRADSKOJ KATEDRALI

Na Veliki četvrtak 8. travnja u katedrali Blažene Djevice Marije u Beogradu slavljena je misa posvete ulja koju je predvodio beogradski nadbiskup **Stanislav Hočevar**. Govoreći u propovijedi o prikazivanju Isusove muke, nadbiskup se usredotočio na čin kada rimski vojnik Isusu probada srce te je zamijetio u njemu vrlo značajnu simboliku. Nadbiskup je upozorio kako upravo otvoreno srce predstavlja izričaj s najjačom simboličkom porukom. U čitavom svemiru i čovječanstvu postoji jedan dragocjeni prostor, a taj je prostor upravo "srce Bogočovjeka, srce Sina Čovječjeg, Srce onog koji je središte povijesti i središte svega stvorenog, kamo možemo odložiti svu tamu, zlo i grijeh čovječanstva i odakle nam dolazi sva svjetlost istine, sva toplina ljubavi, sva energija za duhovnu slobodu i moć ustrajnosti", rekao je biskup, ustvrdivši kako je to srce najpotpuniji i najharmoničniji Božji odgovor na sva zla i na sve egzistencijalne potrebe čovjeka.

Napomenuo je kako polaganjem biskupovih ruku i molitvom posvete, kandidat za svećenički red dobiva bitnu sličnost tome srcu. No, svaki svećenik mora svojim nastojanjem tu sličnost u biću dovesti i do stvarne sličnosti. Biti svećenik znači biti čovjek otvorena srca za sve vapaje i potrebe, imati u srcu mjesta za sve ljude, nositi ih u ljubavi i molitvi. /IKA/

DONATORSKA VEČERA U BOKI KOTORSKOJ ZA OBNOVU CRKVE SV. DUJMA

Veliki Jubilej 1.700 godina mučeništva sv. Dujma, zaštitnika Splita i Splitsko-makarske nadbiskupije, Grad pod Marjanom slavi i obnovom najjužnije crkvice posvećene tom svecu, one u Škaljarima u Boki Kotorskoj. Ta je crkvice izgrađena u XI. stoljeću, kad je taj dio Dalmacije bio u jurisdikciji splitskog nadbiskupa, a od XVIII. stoljeća nije u uporabi. Za obnovu crkvice, prema procjenama, potrebno je oko 30 tisuća eura, stoga su Poglavarstvo grada Splita i Splitsko-makarska nadbiskupija priredili pothvat prikupljanja novca.

Središnja manifestacija bila je donatorska večer "Učinimo dobro" 15. travnja u Vili Dalmaciji u Splitu. Akcija je naišla na iznimno dobar odaziv sponzora i u vrlo kratkom roku prikupljeno je više od 223 tisuće kuna (točnije 223.338, 37 kn). Na donatorskoj večeri splitski gradonačelnik **Miroslav Buličić** uručio je splitsko-makarskom nadbiskupu **Marinu Barišiću** ček s prikupljenim novcem, a nadbiskup Barišić ček je zatim predao kotorskom biskupu **Iliji Janjiću**. Nadbiskup Barišić donatorsku je večer nazvao večeri solidarnosti koja će pomoći da jedna crkvice u bokokotorskom zaljevu, zaljevu porušenih crkvi, ponovno zasja u svoj svojoj ljepoti.

Donatorima se zahvalio i kotorski svećenik **don Branko Sbutega**, koji je i jedan od začetnika te akcije. Najavio je da bi sanacija i obnova crkve Sv. Dujma, te uređenje okoliša i pristupnih putova do nje trebali uskoro početi, te da bi crkvice do listopada ove godine trebala biti potpuno obnovljena. Mnogobrojnim donatorima u znak zahvale podijeljene su grafike **Vaska Lipovca**, Kotoranina sa splitskom adresom, čija je rodna kuća svega stotinjak metara udaljena od Dujmove crkvice. Vasku Lipovcu je, prema prijedlogu don Branka Sbutega, povjerena i izrada drvenog kipa svetoga Dujma u prirodnoj veličini. Donatorsku su večer pjesmom uveličali **Oliver Dragojević**, **Nina Badrić**, **Tedi Spalato** i klapa **Kumpanji**. /IKA/

PROŠTENJE SV. DOMINIK SAVIJA U MUŽLJI

U Mužlji je u "ma- loj crkvi" 6. svibnja po deseti put proslavljeno proštenje sv. Dominika Savija. Ova crkva, nje- mu u čast, posvećena je 15. svibnja 1994. go- dine. Sv. misu su pred- vodili domaći salezijan- ci **Stanko Tratnjek** i **Stojan Kalapiš**, a pri- godnu poticajnu pro- povijed održao je đak- kon **Zoltán Varga**.

Na ovu misu oku- pio se lijepi broj vjerni- ka. Slavlje su uzveličali i zborovi koji su toga dana nastupili. Zborom odraslih ravnala je i na orguljama ga pratila **Maria Sziveri** a za sin- tisajzerom je bio **Rudi**

Farkas koji je ravnao zborom dječaka iz kolegijuma *Emmaus*.

Sv. Dominik Savio rodio se 1842. godine u Torinu u siromašnoj vjerničkoj obitelji. Bio je izvanredno pobožan tako da mu je do- pušteno da već sa sedam godina pristupi Prvoj pričesti. U dvanaestoj godini susreo se sa sv. Ivanom don Boscom koji ga je poveo sa sobom u Valdocc gdje je nastavio školovanje i silno uznapredovao u svetosti. U petnaestoj godini teško se razbolio i umro na glasu sve- tosti 1857. godine. Svetim ga je proglasio papa Pio XII. 1954. godine. /J. J./

USKRSNO VRIJEME U IRIGU

Tijekom veljače pa do Korizme ovu su župu napustile tri žene: u Vrdniku su umrle **Olga Božić** (66), **Eržebet Jovanović** (58) te **Marija Brečko** (87), majka sedmero djece, zaslužna vjernica, čitala je sve vjerske časopise, napose *Zvonik*.

Ovo je razdoblje obilježio i radostan događaj, naime krstio se kao već odrastao **Ivan Medvedec** (25).

U Korizmu je župna zajednica ušla pod motom "Učini novi početak - započni opet živjeti" obavljajući pobožnost križnoga puta. Na drugu korizmenu nedjelju bio je i Dan klečanja.

I u korizmi je bilo zemaljskih rastanaka: u Vrdniku je umro **Petar Mrđan** (63), a u Irigu **Etelka Boka** (79), **Zorka Radanović** (84), velika vjernica, preminula nakon zajedničke molitve u crkvi.

Unatoč velikih kiša, na obredima Velikog tjedna okupio se veli- ki broj vjernika različitih vjeroispovijesti, što uvijek treba istaknuti kao pozitivan primjer. U obredima Velike subote kršteno je troje djece i dvoje odraslih: **Toša**, **Aleksandra** i mala **Dragana**, od roditel- ja **Blagoja** i **Magde Beganović**. Svečano je bilo i na Uskrs, kako na župi tako i u filijalama.

Na Uskrsni ponedjeljak grupa vjernika je u večernjim satima sudjelovala na posveti uređenog svetišta i novoga oltara u Hrtkov- cima uz novoga župnika, veliki broj svećenika i dva naša biskupa.

U nedjelju 18. travnja sudjelujemo na svečanoj akademiji u na- rodnom kazalištu u Sr. Mitrovici, koju je priredila rimokatolička župa istoga mjesta, uz prisustvo vlasti grada i naša tri biskupa, svećenika Srijema te velikog broja vjernika iz Mitrovice.

Nakon Bijele nedjelje župna se zajednica oprostila od nekoliko župljana. U Dobrodolu je umro **Josip Magoš** (54), a u Irigu starica **Katarina Perko** (85). Nemio slučaj zbio se u Šatrincima gdje se

objesila majka dvoje maloljetne djece (psihički bolesna) **Verica Hajnal** (39) a u Šatrincima **Ferenc Szabo** (57).

U Vrdniku je krštena **Brankica Pižem** krajem travnja.

Valja spomenuti da je na festivalu nacionalne ishrane "Kad se naljutiš, a ti zapjevaj", u Ribarskoj Banji zaslužila veliku pažnju i nagradu Mađarska nacionalna kuhinja iz Dobrodola koju su predstavljale **Anica Hajnal**, **Katica Magoš**, **Mariška Fekete** i **Anuška Putica** (sve naše vjernice).

f. f.

SUSRET MLADIH U OPOVU

"Prije 19 godina Sveti Otac je dao prijedlog da se u nedjelju pred Uskrs, tj. na Cvjetnicu održe susreti mladih u župama" - ovim riječima započeo je svoje predavanje župnik u Skorenovcu **János Fiser** na susretu mladih u Opovu. Ovaj susret, sada već tradicionalan, održava se svake godine u subotu pred Cvjetnicu, a ove je godine 3. travnja održan peti susret. Susretu su prisustvovali i župnici **Mellár József** iz Ivanova i **Erős Mihály**, župnik u Pančevu i Opovu. Tridesetak mladih iz Kovina, Vršca, Pančeva, Ivanova i domaćina iz Opova na početku susreta saslušali su predavanje župnika Fiser Jánosa na temu "Euharistija i kršćanski život".

Susret je nastavljen radom po grupama gdje su mladi pokušali dati odgovore na pitanja zašto vjeruju Isusu, što za njih znači nedjeljna Sveta misa, kako se pripremaju za nju i za pričest i da li svojim životom svjedoče pred drugima za Isusa te kako to čine.

Susret je osim radnog karaktera sadržavao i šetnju nasipom pored Tamiša po lijepom, sunčanom vremenu, nogomet za najmlađe dječake, šalu, priču i pjesmu da bi se uz to mladi bolje upoznali i stekli nove prijatelje.

Susret je završio svetom misom uz blagoslov grančica u 16 sati. Misi su prisustvovala sva djeca i mladi, a tijekom mise mladi su pročitali svoje molitve za mir u župi, biskupijama i u cijelom svijetu....

Danijela Varšic

USKRS U PANČEVU

Ovogodišnje slavlje Kristova Uskrsnuća u Pančevu započelo je Vazmenim bdjenjem u svetoj noći. S obzirom na loše vrijeme lijepi broj vjernika došao je na obrede. Ugodno iznenađenje bio je solo nastup člana hrvatskog zbora **Artema Čivljakua**, koji je po prvi puta nadahnuto otpjevao Vazmeni hvalospjev. Na kraju slavlja vjernici su pošli u kraću procesiju na čelu s Uskrsnućem i Uskrsnom svijećom. Na blagdan Uskrsa služene su dvije mise. Lijepo i svečano uz prisustvo stotinjak vjernika bilo je na misi u

osam, na mađarskom jeziku. Sveta misa na hrvatskom jeziku je bila u deset. Za ovu misu se može upotrijebiti samo jedna riječ: **VELIČANSTVENO**. Ogroman broj vjernika, njih oko tristo, ispunilo je crkvu do posljednjeg mjesta, mnogi su morali i stajati. Uz naše vjernike bilo je puno i pravoslavnih vjernika. Svečanu sv. misu predvodio je župnik **Erős Mihály**, koji je i propovijedao. Na kraju sv. mise uslijedilo je veliko iznenađenje za većinu prisutnih vjernika, župnik je najavio mini koncert grupe mladih umjetnika, istaknuvši "nastup koji će uslijediti najljepši je primjer eku-
menizmu". Svi koji su potom nastupili su pravoslavne vjeroispovijesti, ali su željeli s nama podijeliti radost Uskrsa. Na programu su bila djela "Vergin tutt amor" (Francesco Durante), "Sposa son disprezzata" (Antonio Vivaldi), "Panis angelicus" (Cesar Franck).

Za orguljama je bio **Petar Mamužić**, a pjevali su **Predrag Šišić**, **Marijana Veselimović**, **Nataša Kolesaković**.

Nenad Ješić

MISA POSVETE ULJA U SRIJEMSKOJ MITROVICI

Na Veliki četvrtak 8. travnja đakovački i srijemski pomoćni biskup i generalni vikar za Srijem **Đuro Gašparović** slavio je u konkatedrali Sv. Dimitrija u Srijemskoj Mitrovici pontifikalnu misu posvete ulja, uz sudjelovanje tridesetak svećenika zapadnoga i istočnog obreda, đakona, bogoslova i sjemeništara s područja Srijema. Biskup Gašparović čestitao je svećenicima njihov dan, a u homiliji se, uz tumačenje sakramenata svetog reda i euharistije ustanovljenih na prvi Veliki četvrtak, osobito osvrnuo na 1.700. obljetnicu srijemskih mučenika. Zbor mitrovačke župe uveličao je misno slavlje skladnim pjevanjem, a uz molitve u zagovor srijemskim mučenicima, pročitan je i himan sv. Ireneju, kojega je svojevremeno spjevao svećenik Mitrovčanin **Mitar Dragutinac**. Na misi su blagoslovljena ulja za sakramente, a nakon mise svećenici su se zadržali s biskupom Gašparovićem u razgovoru o tekućim pastoralnim pitanjima. Uslijedio je nastavak druženja svečarskim objedom. /IKA/

AKADEMIJA U ČAST SV. DIMITRIJU U SRIJEMSKOJ MITROVICI

U povodu proslave 1.700. obljetnice Srijemskih mučenika u nedjelju 18. travnja u Narodnom kazalištu u Srijemskoj Mitrovici održana je akademija u čast sv. Dimitrija. U nazočnosti đakovačkoga i srijemskog biskupa **Marina Srakića** te pomoćnih biskupa **Đure Gašparovića** i **Đure Hranića** akademiji su nazočili i predstavnici pravoslavne Crkve i civilnih vlasti Srijemske Mitrovice. Mitrovački župnik **preč. Eduard Španović** prigodnim predavanjem predstavio je život i djelo sv. Dimitrija i ostalih srijemskih mučenika. Posebnost predavanja ogledala se u naglasku povijesnih činjenica na kojima se ponajviše može zahvaliti svećeniku **Mitru Dragutincu**, koji je veliki dio svoga rada posvetio upravo dokazima povijesnih činjenica i istina o sv. Dimitriju. Posebnu notu akademiji dali su čitači tekstova o sv. Dimitriju, konkatedralni zbor "Sv. Cecilija" i dječji zbor župe sv. Dimitrija, kojima je ravnala s. **Cecilija Tomkić**. Zbor je izveo skladbe kojima je autor teksta **Mitar Dragutinac**, a uglazbili su ih glazbenici **Stjepan Lovrić**, s. **Svetlana Paljušević** i **Pero Ivanišić**. Na kraju je sve nazočne pozdravio biskup Srakić, istaknuvši čast i radost grada Srijemske Mitrovice koja nosi Dimitrijevo ime. Zahvalivši organizatorima akademije, dijecezan-
ski biskup pozvao je i na daljnju zauzetost svih te na spremnost u organizaciji mnogih najavljenih hodočašća u ovoj jubilarnoj godini. /IKA/

4. svibnja

Sveti Florijan uz 1700. obljetnicu mučeništva (+ 304.)

- Kao dječak ugasio požar • rimski službenik • bičevan i tučen • s kamenom o vratu bačen u rijeku •
  - još kao vojnik zavolio Krista • bičevali ga i kidali mu ramena, a on je pjevao •
- bio je spreman baciti se na lomaču • zaštitnik od požara • od poplava • zaštitnik vatrogasaca •
  - bačvara • pivara • sapunara • dimnjičara

Subotica se ponosi lijepim spomenikom svetoga Florijana

Nema ni sela ni grada u našoj Bačkoj bez kipa svetoga Florijana. U bačkoj župnoj crkvi se nalazi lijepa oltarna slika svetoga Florijana, djelo slikara Josefa Schoeffta iz Budimpešte, čijih 7 slika rese i subotičku stolnu baziliku svete Terezije. Osmu njegovu sliku je slika svetoga Antuna, a čuva se u subotičkom sjemeništu. U Subotici je franjevac O. Bazilije blagoslovio 1926. godine mramorni spomenik svetoga Florijana pred franjevačkom crkvom. U predvečerje svečanosti bila je procesija s bakljama. Više stotina vjernika je išlo do kuće Mihálya Laglera, koji je najviše darovao za kip. U nedjelju rano ujutro su subotički Trg fra Jese prekrile tisuće vjernika, počasna četa Subotičkog dobrovoljnog vatrogasnog društva, po jedan konjički i pješački vod kraljevske vojske, dva voda policije. Pred ulazom u franjevačku crkvu O. Bazilije je služio svečanu svetu misu uz brojnu asistenciju. Na svečanosti su bili najviši vojni, policijski, vatrogasni uglednici iz grada i okolice. Biskupov zastupnik bio je tajnik Antun Skenderović. Muškim i ženskim zborom franjevačke crkve ravnao je Ödön Fehér. Pred crkvom je bilo nekoliko stotina djevojčica u bjelini. Kip je otkrio kum svečanosti, Legler, a nakon propovijedi na hrvatskom jeziku. Mađarski je govorio dr. Ödön Nagy. Tako je subotički Trg fra Jese Kujundžića (danas Franjevački trg) postao najljepšim među gradskim trgovima.

Progon kršćana

Za vrijeme cara Dioklecijana i Maksimijana bjesnio je poznati progon kršćana. Carevu je zapovijed proveo i gradonačelnik u Lauriacumu (danas Lörch u Donjoj Austriji). Uhitio je 40 kršćana, dugo ih je mučio i utamničio dok nisu podlegli mučenju. Kad je smijenjeni gradonačelnikov kancelar

Florijan, iz danas glavnog grada Gornje Austrije Sankt Pöltena (zapadno od Beča) pokušao pomoći utamničenim sugrađanima, na putu u Lauriacum susreo se sa svojim drugovima iz vojničkih dana. Sproveli su ga pred gradonačelnika. Nije htio žrtvovati bogovima. Molio je Boga da ga sačuva, da mu dade svoga Duha Svetoga i snage kako bi se odupro đavlu. Pred gradonačelnikom je priznao da je i kao ratnik tajno štovao Boga. Svjestan da gradonačelnik može nauditi samo njegovu tijelu, Florijan se nije bojao muka, ta duša mu je u Božjim rukama. Dok je bio u vojski, savjesno je izvršavao naređenja starješina, ali sada ga neće slušati, jer se ne želi klanjati demonima. Bičevali su ga, a on je pjevao. Bio je spreman baciti se na lomaču. I kad su mu oštrim željezom kidali ramena, hvalio je Boga govoreći da će uvijek ostati kršćanin. Bilo je 4. svibnja. Vesela se srca izranjeni Florijan uputio k mjestu smaknuća, samo da što prije uđe u vječni život što ga je Isus obećao onima koji ga ljube. Bacit će ga u rijeku. Vezali su mu kamen oko vrata, a on se okrenuo istoku, pa je raširenih ruku molio: "Gospodine Isuse Kriste, primi moju dušu...". Dugo je molio dok su ga vojnici promatrali kao ukopani. Onda ga je neki razjareni mladić gurnuo u rijeku. Rijeka je tijelo Kristovoga mučenika primila, pa izložila na stijenu. Tamo ga je orao, lebdeći nad njim, čuvao. Kažu da se svetac javio u snu jednoj kršćanki moleći je da ga sahrani na tajnom mjestu. Poslušala ga je, te ga je žurno, u velikom strahu od progona, pokopala. Na tom su se mjestu događala čudesa i ozdravljenja, demoni su napuštali opsjednute, a ljudi se oslobađali ognjice i bolesti.

Zaštitnik je od požara zato što je kao malo dijete jednom prilikom čudom ugasio požar. Zaštitnik je od poplave, od nevremena, od suše i neplodnosti zemlje, zaštitnik pivara, bačvara, dimnjičara, sapunara; Gornje Austrije, Sankt Pöltena, Krakova i Poljske.

Kip sv. Florijana iza subotičke katedrale

Na Tvoju riječ, Kapetane

/Himna nacionalnog susreta hrvatske katoličke mladeži 2004/

Zaveslaj na pučinu mora,
zaveslaj na duboko
na drugu stranu lađe,
baci mreže svoje na moju riječ.

Prazna noć bila je varka,
u osvitlu zore, sunca i dana
u daru mome nestaje mrak,
nestaje strah.

Veslamo evo kako si rekao
s veslima u rukama
u ruci Tvojoi.
Na Tvojoi strani
sve su strane svijeta
dubine mora i odrazi neba.

Veslamo evo kako si rekao
s veslima u rukama
u ruci Tvojoi.
Na pučini Tvojoi
i Tebe smo sreli,
bacamo mreže
na Tvoju riječ
Rabi Kapetane.

Piše: o. Ante Stantić, OCD

GOVORI VAM SLUGA BOŽJI O. GERARD TOMO STANTIĆ

KRIST SREDIŠTE ŽIVOTA

1. Proučavajući zapise SB. o. Gerarda Tome Stantića, koji su u mnogim dijelovima autobiografskog obilježja, sve više i više otkrivamo da je u središtu njegova života i djelovanja Isus Krist, Utjelovljeni Božji Sin. On je upravo ushićen kada ima pred sobom lik Utjelovljenje Riječi. Slijedeći njegov vlas-toručni zapis, to očito potvrđuje: "Isus je čovjekom postao, ne anđelom nego baš čovjekom... Pa čuj, čovječe, Bog Svemogućći čovjekom postaje, to je takvo poniženje, takva ljubav da bi trebao poći u pustinju, oči zatvoriti, kleknuti, dokle možeš disati na drugo ne misliti nego na poniznost, dobrog velikog Sina Božjega, koji je tako malen postao." Taj pogled na Utjelovljenu Riječ treba kršćanina opredijeliti na to da, pošto je "slab, pođe u pustinju, klekne i ponizi se... da strpljiv bude".

Razrađujući ovaj temeljni stav pred Utjelovljenom Riječi, o. Gerard dalje razmišlja i razrađujući ga ukazuje na ono što je potrebno učiniti da Utjelovljeni Sin Božji u nama kršćanima ostvari spasenje radi kojega je došao na zemlju kao Bog i Čovjek. U tom pogledu on ovako razmišlja: "Isus je mogao doći kao odrastao čovjek i otpočeti spasenje, ali je došao kao dijete kako bismo bili, u duhovnom životu, najprije kao djeca, a onda rasli i bili sve veći i veći." Ovo razmišljanje je sigurno aluzija na sv. Pavla koji ističe da treba rasti "do punine Kristove".

2. U konkretnosti, kako bismo najprije bili djeca pa onda sve veći i veći, od djece postali zreli kršćani, o. Gerard predlaže da pokušamo najprije biti djeca, u duhovnom smislu riječi, ugledavši se na Isusa u otajstvu njegova djetinjstva. To znači: steći svijest o "nemoći" naše duše, ranjenoj najprije grijehom praroditelja ljudskoga roda, a onda ranjenoj i osobnim grijesima, koji nas čine oholima i sebičnima. "Mali praški Isus, piše Gerard, ima krunu na glavi. On je najveći kralj, a postao je mali kralj i želi da svaki s Njime postane kralj i da se igra s Njim. Od kako se on ponizio i patio, od toga doba je poniženje strpljivo i veselo patiti; to je igra u vojsci, u društvu Malog Isusa" (Bl. d., 168.)

Dok je u otajstvu Isusova djetinjstva naglašena poniznost kao sinonim slabode, kao krepost koju treba "nabaviti" protiv oholosti, u Isusovoj smrti na Križu,

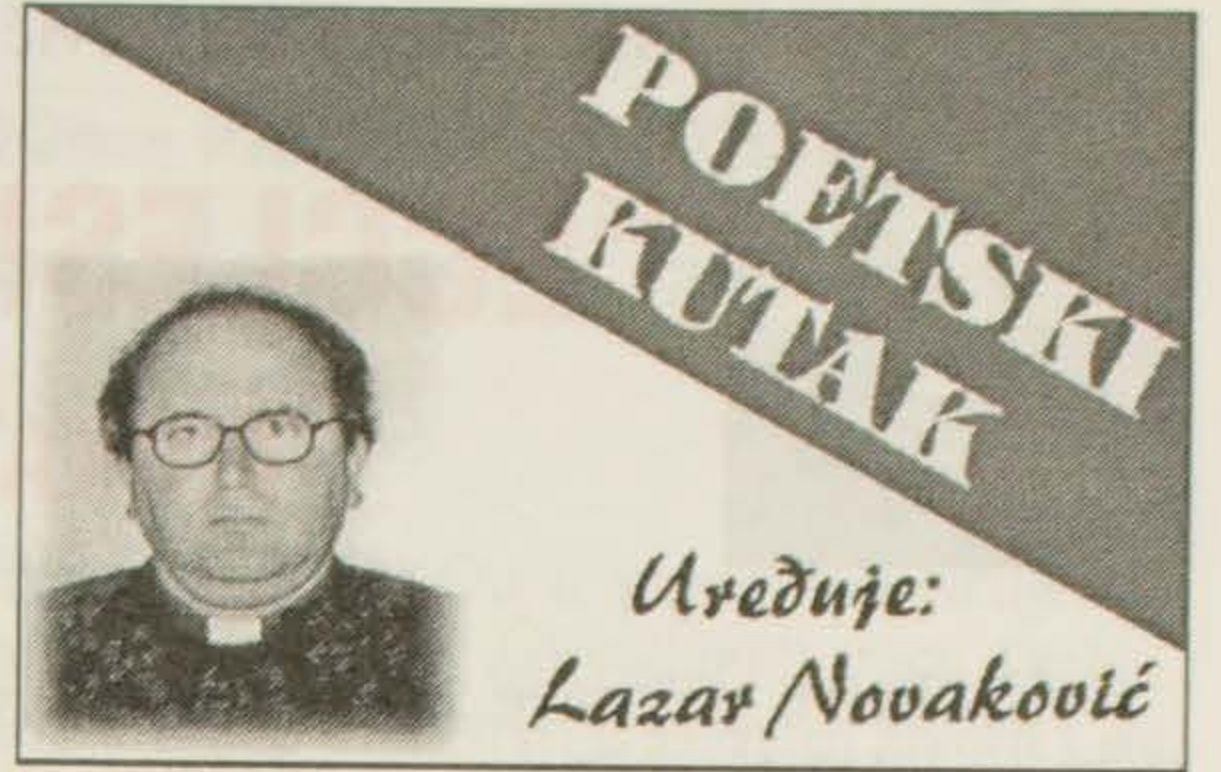
nastavlja se sazrijevati u kršćanskom životu, sudioništvom u Kristovoj mucii razapinjanju, poglavito kada sam Isus uzima inicijativu oko našeg sazrijevanja, putovima umiranja i oživljavanja u Kristu. Kao kad "Umjetnik siječe, teše drvo da bude lijepi kip, ja ću Tebi trpljenjem biti lijep... Zato si postao čovjekom da nas kitiš svojim oblikom. Kad me siječeš, onda me kitiš svojim oblikom. Kad me siječeš, onda me miluješ; kad patnje šalješ, onda me zoveš da Tvojim stopama hodam. Po Tvojem primjeru trpjeti pa lijep biti" (Thp., 628.) "Umiranje je kao ekspresni vlak koji brzo vozi k Isusu..." (Razg. s Isusom, 214), tj. vodi punom i zreloom životu u Isusu Kristu: "jer: naš je život umiranje, ako slijedimo Isusa u nošenju Križa, slijedit ćemo ga i u punini života u uskrsnuću" (ondje). Uskrsnuće je pak "lijek protiv smrti da sebe ne štedimo nego što prije umremo i uskrsnemo" (Razg. s Isusom, 214).

3. O. Gerard nas vruće poziva da nastojimo tako rasti u Isusu, snagom njegova Utjelovljenja, tj. putom njegova djetinjstva, muke i smrti kako bismo postigli slavu Uskrsnuća i, među ostalim, zapisuje: "Ljudi, patite da lijepi budete... Ranite svoju sebičnost da dobijete milost Uskrsnuća" (Th. p., 151).

Danas, kada je ljudska sebičnost narasla gotovo do paroksizma, ove su Gerardove poruke vrlo aktualne za život svakog kršćanina kako bi mu uistinu kršćanski život bio autentičan, kako bi svaki kršćanin bio kvasac u današnjem društvu, za bolji i pravedniji svijet.

Sv. Otac Ivan Pavao II. neprestano ističe, već od samog početka svoga pontifikata, važnost Krista za budućnost čovječanstva. Ovaj kratki prikaz iz života i propovijedanja SB. o. Gerarda Tome Stantića je jedna konkretna ponuda kako bi kršćani trebali pokazati Isusa današnjem svijetu, koji se bori protiv terorizma.

U mjeri, u kojoj moćnici svijeta budu manje sebični a više se su-oblikovali Kristu, rasli u Kristu, u tolikoj će mjeri biti manje nepravde koja je jedan od glavnih uzroka terorizma. Jednako tako ova Gerardova poruka vrijedi i za sve obespravljene, kako u borbi za svoja prava ne bi pribjegavali mržnji i ugrožavanju života nevinih ljudi, kako se dogodilo u najnovijem terorističkom napadu u Španjolskoj.

Josip Dumendžić

rođen je 6. srpnja 1951. u Bođanima. Osmogodišnju školu pohađa u Bođanima i Vajskoj. Klasičnu gimnaziju "Paulinum" završava u Subotici 1970.

Poeziju piše od 1966. godine. Objavljivao je u više listova u Hrvatskoj. Zbirka *Šokačke radosti i tuge* izišla mu je u Subotici 2001.

Živi i radi u rodnim Bođanima.

SPOZNAJA

**Bagremi mirišu zrakom
Dok ih obavija tama,
Pošo dječak sa bakom
Do malenog Božjeg hrama.**

**U hramu sa desne strane
Smiješi se lice jedno,
Kip Kraljice dobro znane
I djetehce posve čedno.**

**Baka molitvenik čita
Smjerno, pognute glave,
Dječak bi nešto da pita
Iskre mu očice plave.**

**Budi dobro, dijete moje
Ruke sklopi, Djevu moli,
Jer Bog želi srce tvoje
Da ga čuva, da ga voli.**

**Ali bako, bako mila,
Ona lijepa žena tko je,
Što je bijela kao vila?
Dragog Boga majka to je.**

**To je majka posve čista
Kuju slave mnogi ljudi,
Na glavi joj kruna blista,
Blažen onaj koj' je ljubi.**

Josip Dumendžić

Piše: Mirko Štefković

“ECCLESIA IN EUROPA”

PRIKAZ DOKUMENTA

U okviru pripreve za proslavu Velikog jubileja, u Rimu su održane Sinode biskupa na razini kontinenta. Tema Biskupske sinode za Europu bila je “Isus Krist, koji živi u svojoj Crkvi, izvor nade za Europu”. Nakon što je razmotreno stanje Crkve starog Kontinenta, dane su smjernice za promicanje novog naviještanja Evanđelja. Padom berlinskog zida naziralo se novo proljeće oslobađajuće poruke Evanđelja u Europi, ali je ona tu blagovijest nade, čini se, izgubila, te je potrebno pronaći načina kako joj ju ponovno navijestiti. Na vapaj nade za smislom života današnjeg čovjeka Crkva treba ponuditi jedinstven odgovor polazeći od otajstva Krista i Trojstva.

Na poticaj sinodalnih otaca, sv. Otac daje ovaj vodič naviještanja Evanđelja nade Europi, služeći se Knjigom Otkrivenja, riječju koja ohrabruje vjeru u već ostvarenu i konačnu pobjedu Uskrsloga, te potiče na temeljni stav povjerenja koje izvire iz takve vjere.

Prvim poglavljem, naslovljenim “Naša je nada Isus Krist”, odzvanja ohrabrujući poklik: “Ne boj se! Ja sam Prvi i Posljednji, i Živi!” (Otk 1,17). Sam Isus Krist je ta radosna vijest, početak, smisao i ispunjenje cijele povijesti. On je i danas nazočan i djeluje u svojoj Crkvi, a na koncu vremena će doći i sve dovršiti. Danas je ova riječ upućena i Crkvama u Europi, često izloženima napasti pomračenja nade. Tomu svjedoče razni zabrinjavajući znakovi, poput gubitka kršćanskog pamćenja i naslijeđa, straha od budućnosti, slabljenja solidarnosti... U korijenu gubitka nade nalazi se pokušaj nametanja antropologije bez Boga i bez Krista, koja pod snažnim utjecajem medija teži prerasti u jednu vrstu kulture tihog otpadništva i smrti. Ipak, čovjek ne može živjeti bez nade, zato zabrinjava kad ona biva ograničena i izjednačena s

ovozemaljskim stvarnostima.

Znaci se nade ipak daju nazreti. Prije svega je to povratak slobode Crkvi u Istočnoj Europi, zbližavanje naroda, te stvaranje europske kulturne svijesti. Ne smijemo zaboraviti tolike mučenike i svjedoke kršćanske vjere prošlog stoljeća. Rječit znak mučeništva naviješta, slavi i služi Evanđelju nade, kao najuzvišeniji oblik njegovog utjelovljenja. Veliki znak nade predstavlja življena svetost u skrovitosti svakidašnjice tolikih ljudi našeg vremena.

Ovi znaci su i nama na poticaj za spremnije ispovijedanje vjere, jer Europi jedino Crkva može i treba pružiti ono najdragocjenije dobro: vjeru u Isusa Krista, izvor neprevarljive nade. Jedino je u njemu spasenje (usp. Dj 4,12), a Crkva je kanal milosti koja je s križa potekla iz boka Kristova, da u sva vremena utaži čovjekovu žeđ za životom i vrijednostima. Objava otajstva Trojstva je srž kršćanske vjere, koja je mnogostruko pridonijela priznavanju dostojanstva osobe, svetosti ljudskog života, središnjoj ulozi obitelji, promicanju solidarnosti i općeg dobra, te dostojanstva rada. Sv. Otac stoga potiče na novo promišljanje o tom Otajstvu. Ovdje značajnu ulogu imaju sve kršćanske zajednice, a osobito mjesne Crkve, koje bi se trebale prepoznati kao Božji dar narodu Europe. U kontekstu religijskog pluralizma, one su dužne naviještati Isusa Krista, jedinog Otkupitelja i Posrednika između Boga i ljudi. Tom navještaju treba vratiti izvornu eshatološku dimenziju, utemeljenu na Uskrsnome, koji jedini daje život vječni. On je i danas prisutan i djeluje u svojoj Crkvi, a vidljiv je samo očima vjere: prije svega na bitan način u Euharistiji, zatim u Svetom pismu, sakramentima i drugim liturgijskim činima, te u svojim učenicima.

(nastavit će se)

Hrvatske katoličke
Internet stranice (XXVII.)

Đakovačka i Srijemska biskupija

<http://djakovo.hbk.hr/new/>

Poznato je da se Subotička biskupija na svojoj cijeloj zapadnoj i južnoj strani graniči s Đakovačkom i Srijemskom biskupijom. Ova nama susjedna hrvatska biskupija ima svoju stranicu na adresi:

<http://djakovo.hbk.hr/new/>

Već prvi pogled govori da je riječ o veoma dobroj stranici: grafičko je okružje lijepo urađeno, stranica se uglavnom redovito ažurira, a sadrži mnoštvo podataka razvrstanih u gotovo dvadesetak osnovnih podstranica, s tim da se u okviru najvažnijih opet nalaze daljnje podstranice. Iz ovog mnoštva podstranica, vrijedi izdvojiti one koje daju osnovne podatke o svim župama Biskupije (a ima ih 180!), zatim o kratkoj povijesti različitih institucija (primjerice, o znamenitoj Đakovačkoj katedrali, Spomenmuzeju biskupa J. J. Strossmayera ili o Teologiji u Đakovu) te vijesti, koje se ažuriraju svakih nekoliko dana (postoji i arhiva vijesti). Za željne boljega raspoloženja, koristan je posjet podstranici Dojmovi i prilozi izvjesnog Janka Nevaljanka?

Veze su Subotičke s Đakovačkom i Srijemskom biskupijom višestruke. One nisu samo formalne naravi (jedina nama susjedna hrvatska biskupija), nego su šire, što, među ostalim, ilustrira i činjenica da se bogoslovi iz Subotičke biskupije već desetljećima školuju na Teologiji u Đakovu, pa tako tamo i danas studiraju tri hrvatska mladića - iz Vajske, Staroga Žednika i Subotice. /s. b./

ZNAK LJUBAVI

Trebam te, o dobri Isuse,
trebam tvoje ruke i tvoj glas.
Kako dobro je, što nam daješ sve:
Vjeru, ljubav, nadu, vječni spas.
Molim se, o dobri Isuse,
molim tu pred tvojim vratima:
Daj mi milost, snagu Duha svog,
da me jača, prati danima.
Trebam te, o Kriste Spasitelju moj.
Pogledaj, ja želim biti tvoj, o dobri Isuse,
znak ljubavi, za ljude nesretne,
samo tvom, zauvijek srcu dom
ispunjen molitvom, ja želim biti tvoj...

(Riječi pjesme koju je pjevala Antonija Piuković
na Uskrsfestu u Zagrebu)

Piše: mr. Andrija Kopilović

23. 05. 2004. - SEDMA VAZMENA NEDJELJA

Dj 7,55-60; Otk 22,12-14.16-17.20; Iv 17,20-26

Dodi, Gospodine Isuse!

Kršćanin je čovjek koji je jednostavno Kristom očaran. On nestrpljivo čeka njegov povratak, svjestan da jedino Gospodin može svijetu darovati zoru mira i jedinstva. U odlomku knjige Otkrivenja Isus nam se očituje kao Početak i Svršetak, Prvi i Posljednji, Alfa i Omega. On je sam - svojom osobom - nagrada onima koji su mu ostali vjerni. Vjernost nije pobiranje uspjeha nego trajno nastojanje nasljedovanja Isusa Krista i neprestano oblikovanje sebe prema normi ne samo njegove riječi nego i bogatstva njegova života. Prati, "bijeliti" svoje haljine znači biti u činu poniznosti, čišćenja i kajanja, svjestan da kršćanin ne može nikakvim djelima "proizvesti" svoje spasenje, nego ga može dobiti, jer mu je ime upisano u knjigu života, a dio koji on doprinosi jeste intenzivna suradnja s milošću. Najveći Isusov čin je njegovo Božansko milosrđe, a najveći čin kojim mi to možemo postići naše je pokajanje. U takvom duhovnom raspoloženju čovjek kršćanin se raduje susretu, glada za Bogom i gleda otvoreno i s čežnjom u zadnje riječi Svetoga pisma: "Dodi, Gospodine Isuse!"

30. 05. 2004. PEDESETNICA (DUHOVI)

Dj 2,1-11; 1 Kor 12,3b-7.12-13; Iv 20,19-23

Različnost vjernika je bogatstvo

Duh osigurava puninu službi, jedinstvo svih kršćana unatoč ljudskih različitosti. Te su različitosti zapravo bogatstvo za zajednicu: Duh ih sve usklađuje kako bi se ostvario Božji naum. Blagdan je rođenja Crkve. Isus je osnovao zajednicu koja funkcionira na temelju tijela. Dakle, to je zajednica ne u smislu organizacije nego u smislu organizma. Ali kao što bi tijelo bez duha bilo mrtvo, tako bi Isusova zajednica bez Duha bila nedjelotvorna. Isusov duh je darovan njegovoj zajednici i taj Duh povezuje sve udove tijela u jedincato i jedinstveno tijelo - Mistično Tijelo Kristovo - Crkvu. Jasno, koliko funkcionira različitost udova u funkciji jedinstva tijela, koliko se udovi "raduju" jedan drugomu, koliko služe radosno u izgradnji cijeloga tijela, toliko se Duh brine da svakome prema njegovoj mjeri dodijeli darove, ali za izgradnju zajedništva. Crkva je po svojoj naravi vidljiva kao tijelo, ona je po naravi zajednica jer je zajedništvo u Duhu, i ona samo onda funkcionira ako su darovi Duha ugrađeni u službu cjeline. Niti možemo, niti smijemo "moći" biti jedan bez drugoga. Zato je danas blagdan Crkve, blagdan novoga rođenja i blagdan našega zajedništva u kojemu svi kličemo snagom Duha Svetoga: Isus je Gospodin.

6. 06. 2004. - PRESVETO TROJSTVO

Izr 8,22-31; Rim 5,1-5; Iv 16,12-15

Trojstvo i naš duhovni život

Krist je utjelovljena Mudrost. On u punini ostvaruje taj navještaj Staroga zavjeta. Po njemu, zahvaljujući daru Duha, ljudima je omogućeno da imaju dioništvo u Božjem životu i da budu suradnici njegova djela. Kršćanin se stalno vraća izvorima svoje vjere, to jest činjenici vlastitoga spasenja. Nas spašava Isus Krist, žrtvom Pomirnicom, kojom je samoga sebe predao Bogu Ocu da bi bio naša Pomirnica. Krist je naš Spasitelj i to je temelj naše vjere. Tom vjerom imamo pristup milosti koja nam se daruje kao nezasluženi dar da bi suradnjom s milošću bili živa slika Božja, odsjaj slave njegove i proslava Božja na zemlji. I čovjek je po svojoj naravi stvoren na sliku troosobnoga Boga i s Bogom živi u zajedništvu. Naša vjera u ovo najveće otajstvo često je u kušnji, ali kušnja koju sada imamo, nije za nas gubitak nego je to put koji rađa predanje, puno nade i napose ljubavi. Ta ljubav pak jest Duh Sveti koji je "razliven" u srcima našim i tako zapravo kao slika troosobnoga Boga u njemu živimo, mičemo se i jesmo. Tako mi crpimo snagu za svoj kršćanski poziv: životom svjedočiti troosobnost Božju.

20. 06. 2004. - DVANAESTA NEDJELJA KROZ GODINU

Zah 12,10-11; Gal 3,26-29; Lk 9,18-24

Vjerom nadići različnosti!

Nova zajednica koju je Krist osnovao ne poistovjećuje se ni s jednom sociološkom grupom svoga vremena. Ona ujedinjuje i ljude čiji su neposredni interesi suprotni. Mnogi ljudi padaju u napast dok čitaju ovaj odlomak iz poslanice Galaćanima da kršćansku vjeru vide kao vjeru koja briše sve razlike: nacionalne, socijalne, dapače i naravne. Međutim, velika je razlika u poimanju "brisanja" razlika i u izdizanju "iznad razlika". Kršćanstvo ima duhovnu snagu jedinstva u Kristu po kojoj te različitosti više nisu temeljne u smislu razlika, nego su povezujuće u smislu zajedništva. Kršćanstvo nadilazi sve različitosti ne zato da ih utopi u bezbojnost nego da im podari novu dimenziju, tako da svaki kršćanin kao "novi stvor" u Kristu bude obogaćen drugima i da obogaćuje druge. Dakle, kršćanstvo ugrađuje sve razlike u jedinstvo u kojem one nisu izvor suprotnosti nego izvor ljubavi i zajedništva. Stoga možemo reći da je kršćanstvo utjelovljeno u konkretni narod a ipak nadnacionalno; ukorijenjeno u jedno vrijeme a ipak nadvremensko; ukorijenjeno u konkretnog čovjeka a ipak nadstaleško, itd. Kolikog li bogatstva i sreće "biti u Kristu"!

13. 06. 2004. - JEDANAESTA NEDJELJA KROZ GODINU

2 Sam 12,7-10.13; Gal 2,16.19-21; Lk 7,36-8,3

Krist živi u meni

Svatko tko je prožet Kristovim Duhom ljubavi može reći s Pavlom: "Živim, ali ne više ja nego živi u meni Krist". U ovom odlomku poslanice Galaćanima nastavljamo razmišljanje o poslanici koju smo čitali još prije početka Korizme. Ovaj odlomak sržno izražava Pavlovu teologiju i smisao života. Smisao života je Isus Krist. Doći do Isusa Krista, za njega se opredijeliti i živjeti u Kristu može se samo vjerom. Vjera je milosna ponuda, milosni dar ali i naš odgovor. Taj odgovor nije samo intelektualni čin, dapače, manje je intelektualni a više je osobno opredjeljenje, ali ne za skup Isusovih istina nego za Isusa. Stoga se Pavao ovdje, u ovom odlomku, "obračunava" s djelima Zakona. On ne niječe Zakon, ali ne pridaje Zakonu onu "važnost" koju mu pridaju formalisti. Nažalost, u taj formalizam upada većina kršćana. Ma, ne može se za osobu opredijeliti tako da se izvršavaju djela Zakona, a da se ne zauzme stav ljubavi, nasljedovanja, života i zajedničkog života s osobom za koju smo se opredijelili. Krist je tolika veličina da nas on tako uzima k sebi da nas "oblači" u Sinove Božje. Tako je Pavao smio i mogao reći da više ne živi on nego da u njemu živi Krist. To je naše kršćansko opredjeljenje.

MLADI VIDJELI KRISTA U BAČU

Na tradicionalnom susretu katoličke mladeži Subotičke biskupije, u drevnom Baču, u ponedjeljak, 3. svibnja okupilo se oko 300 mladih i petnaestak svećenika. Susret je počeo u franjevačkoj crkvi gdje je prisutne pozdravio o. Josip Špehar, gvardijan bačkog samostana, poželivši mladima plodan susret i ugodan boravak u drevnom Baču. Poslije toga je Andrija Anišić, urednik našeg "Zvonika", održao predavanje na temu "Htjeli bismo vidjeti Isusa". On je u svom predavanju podsjetio mlade da je to tema Papine poruke za ovogodišnji Svjetski dan mladih koji je bio na Cvjetnicu. Naglasio je da su organizatori za temu susreta "Dana mladih" u Baču, otkad postoji Svjetski dan mladih, uvijek uzimali naslov Papine poruke, pa tako i ove godine. Predavač je na kraju uputio mlade kako danas mogu "vidjeti Krista", ističući da je to ipak sada moguće samo očima vjere: "Ja znam da ste vi mladi nestrpljivi ljudi. I sam sam takav često bio, pa i sad sam. Možda vas neće zadovoljiti odgovor da ćete jednoga dana gledati Boga licem u lice. Mi znamo da će se to dogoditi poslije naše smrti ako budemo zaslužili milost vječnoga života.

/.../ Zapamtimo, dakle, gdje ćemo prepoznati Isusa. Koncil na prvo mjesto stavlja sv. misu, jer je upravo na misi Krist višestruko prisutan. Prisutan je u zajedništvu okupljenih vjernika: gdje su dvoje ili troje... Prisutan je u svojoj riječi: on sam govori kad se čita Sveto pismo. Prisutan je u osobi službenika koji predvodi misu i na najizvrsniji način u euharistiji. Zapamtite mladi. Nikada nas Isusovo lice toliko ne obasjava kao u trenutku kad svećenik podiže hostiju i kalež, tj. u trenutku kada su kruh i vino pretvoreni u tijelo i krv Kristovu. A osobno je svakom pojedincu najbliži u času sv. Pričesti. Sv. Pričest je trenutak kada smo s Isusom potpuno sjedinjeni. I ovdje na zemlji ne možemo biti bliži Isusu niti on može biti bliži nama, nego što je to u sv. Pričesti. Zato nastojte da se na svakoj sv. misi dostojno pričestite. Naravno, Isus nam je jako bliz i u trenutku kad primamo odrješene grijeha u sv. Ispovijedi. Ja volim reći da je sv. Ispovijed Božji zagrljaj i Božji pobjubac, prema onoj prekrasnoj i dirljivoj Isusovoj priči o izgubljenom sinu. U svim sakramentim je Isus također prisutan i prepoznatljiv očima vjere."

Svoje predavanje završio je Papinim pozivom na svjedočenje i evangelizaciju:

Pred vama je zadaća: "Svijetu je žurno potreban veliki proročki znak bratske ljubavi! Nije dovoljno, doista, "govoriti" o Isusu; potrebno je nekako postići da ga se "vidi" kroz rječito svjedočanstvo vlastitoga života... Bog se služi ljudskim prijateljstvom da bi priveo srca na izvor božanskoga milosrđa. Osjetite se odgovornima za evangelizaciju svojih prijatelja i svih svojih vršnjaka."

Svi sudionici ovoga susreta dobili su tekst Papine poruke za ovogodišnji Svjetski dan mladih.

Rad u skupinama

Poslije predavanja somborski župnik i dekan Josip Pekaović s pripremljenim animatorima razdijelio je mlade u nekoliko skupina u kojima su oni razgovarali na teme koje nameće Papina poruka: Otkriti Isusa u Euharistiji i u Crkvi, u bližnjima; prihvatiti križ; biti

svjedoci ljubavi koja je "jača od smrti" te o evangelizacijskoj zadaći mladih. S krizmanicima je ove godine bio mons. Stjepan Beretić.

Nakon toga mladi su uz zajednički objed i rekreaciju nastavili druženje do 16 sati kada je bilo izvješće o radu po skupinama u kojima su mladi radili sami, uz poneki nadzor svećenika. Zajednički zaključak mladih je da je njihova zadaća teška i odgovorna ali i moguća uz učitelja Isusa, koji im je darovao sve potrebno da mogu biti dobri i sretni ljudi i kršćani kao i da mogu odgovorno ispuniti sve zadaće koje od njih očekuje Crkva trećega tisućljeća.

Život obogatiti bojama smisla, nade i ljubavi

Vrhunac susreta bila je svečana Euharistija koju je u župnoj crkvi sv. Pavla predvodio subotički biskup Ivan Pénzes u zajedništvu s petnaest svećenika i dva đakona. U svojoj propovijedi biskup je mladima govorio osobito o važnosti smisla života te im je, među ostalim, rekao:

"Ne primjećuje li se kod tolikih ljudi današnjice, među njima osobito kod današnjih mladića i djevojaka, praznina u duši koja vapije da bude ispunjena. Ta žeđ za smislom, ta potraga za odgovorima koji mogu nositi čitav život, taj nemir u duši: svoje utajivanje, svoj cilj, svoj mir mogu pronaći samo u susretu s Bogom, koji jest izvor smisla i cilj svakoga ljudskog života. Čovjek je biće koje očekuje i koje se nada. Onaj tko se ne bi nadao i tko ništa ne bi očekivao, taj ili ta jedva da bi živio ili živjela. A ako neka generacija ima razloga očekivati i nadati se, to ste onda vi, dragi mladi. Vi ste ljudi nadanja, vi ste ljudi iščekivanja, vi ste ljudi budućnosti. Pred vama je život koji trebate obojati bojama smisla, bojama nade, bojama povjerenja i bojama ljubavi. /.../

DOJMOVI

Petar, 17 god. - Prvi put sam animator i nije mi se svidjelo to što su mladi jako pasivni u radu u grupama.

Josipa, 17 god. - Novina koju sam primijetila ove godine u Baču je novi križni put kod mosta. Uživala sam u igranju odbojke kod tvrđave. Rad u grupama mi je super!!!

Ivana, 18 god. - Prvi put sam u Baču. Sve je bilo lijepo. Predavanje mi je bilo zanimljivo. Svoje vrijeme pauze iskoristila sam za pripremu izvještaja za Plenum što je bila idealna prilika za druženje i upoznavanje.

Marija, 19 god. - Četvrti put sam u Baču. Rad u grupi ove godine je bio najbolji. Pričali smo o križu, njegovoj simbolici, o tome što nam on znači konkretno u životu, o euharistiji... Komentirali smo i najnoviji film "Pasija".

Tanja, 20 god. - Rad u grupi je fantastičan i ostavio je na mene jak dojam. Razmijenili smo mišljenja i imali smo priliku da sami promislamo o bitnim temeljima naše vjere, značenju križa i euharistije.

Pjevanje na misi predvodili su mladi iz subotičke župe sv. Roka uz pratnju Filipa Čelikovića na gitari.

Na kraju mise preč. Josip Pekaović zahvalio je prije svega Bogu koji je, usprkos stalnoj kiši u posljednje vrijeme, taj dan obasjao suncem i tako omogućio lakši i bolji rad, zatim je zahvalio biskupu što je svake godine s mladima na ovom susretu i na sadržajnoj propovijedi. Zahvalio je također župniku domaćinu Miroslavu Orčiću i gvardijanu o. Josipu Špeharu te župnicima i časnim sestrama koji su došli s mladima. Zahvalio je i ljubaznim domaćinima koji su, uz pomoć župnika i preč. Franje Ivankovića, priredili ručak i sve potrebno za nesmetano odvijanje susreta.

Poslije sv. mise mladi su se razišli svojim kućama razdragani i radosni, jer su - kako neki rekoše - u Baču stvarno sreli i vidjeli Isusa, obogaćeni novim iskustvom, ali i divnim druženjem sa svojim vršnjacima iz cijele biskupije. /AA/

SUSRET HRVATSKE KATOLIČKE MLADEŽI U ŠIBENIKU

"ZAVESLAJ NA PUČINU"

Nacionalni susret hrvatske katoličke mladeži održao se ove godine 24. i 25. travnja. Prvi dio susreta odvijao se u subotu, u Šibeniku, gdje se okupilo desetak tisuća mladih kako iz Hrvatske tako iz dijaspore. Uz mlade iz Srijema (čak četiri autobusa!) sudjelovali su i mladi iz Subotičke biskupije kojih je došlo oko 60. Okupljanje je počelo u 14 sati uz popularnu duhovnu glazbu VIS-ova. Između ostalih, nastupio je i VIS "Rafael" koji je prošle godine pobijedio na Uskrsfestu.

Program je počeo oko 15 sati. Na početku je pozdravio biskup domaćin **mons. Ante Ivas**, poslije čega je uslijedilo predstavljanje Šibenske biskupije. Euharistijsko slavlje u 17 sati predvodio je kardinal i nadbiskup zagrebački **Josip Bozanić** uz koncelebraciju apostolskog nuncija, biskupa i svećenika. Ove godine, kao i prije dvije godine u Osijeku, vrijeme je prijetilo da će pokvariti misno slavlje. Kiše ipak nije bilo iako je bura već počela puhati. Misa je bila prelijepa, osobito drugi dio mise. Točno se mogla osjetiti ta pozitivna energija koja je zračila iz svake mlade osobe na tom susretu. S osmijehom na licima i rukama u zraku svi su pjevali tijekom cijele mise. To je bilo predivno i nezaboravno! Poslije sv. mise trebali su nastupiti izvođači popularne duhovne glazbe, no zbog vremenskih (ne)prilika to je bilo otkazano.

U Vodicama

Sutradan su naši mladi bili smješteni u Vodicama, petnaestak kilometara od Šibenika. Ujutro je program počeo predstavljanjem svih biskupija, pa je našu biskupiju ukratko predstavio potpisnik ovih redova. Svečanu sv. misu na otvorenom uz rivu predvodio je biskup đakovačko-srijemski **Marin Srakić**. Sitna kiša koja je padala tijekom mise nije mogla pokvariti ugođaj onima koji su s toliko radosti i mladenačkog zanosa slavili Gospodina. Domaćini su svojim gostoprimstvom učinili da ovaj boravak svima ostane u uspomeni sa željom da im se uzvрати u svojoj sredini.

Ovaj susret je svim sudionicima dao novu duhovnu snagu da prate Isusa na njegovom putu i slobodno "ZAVESLAJU NA PUČINU MORA".

Igorcellkovic

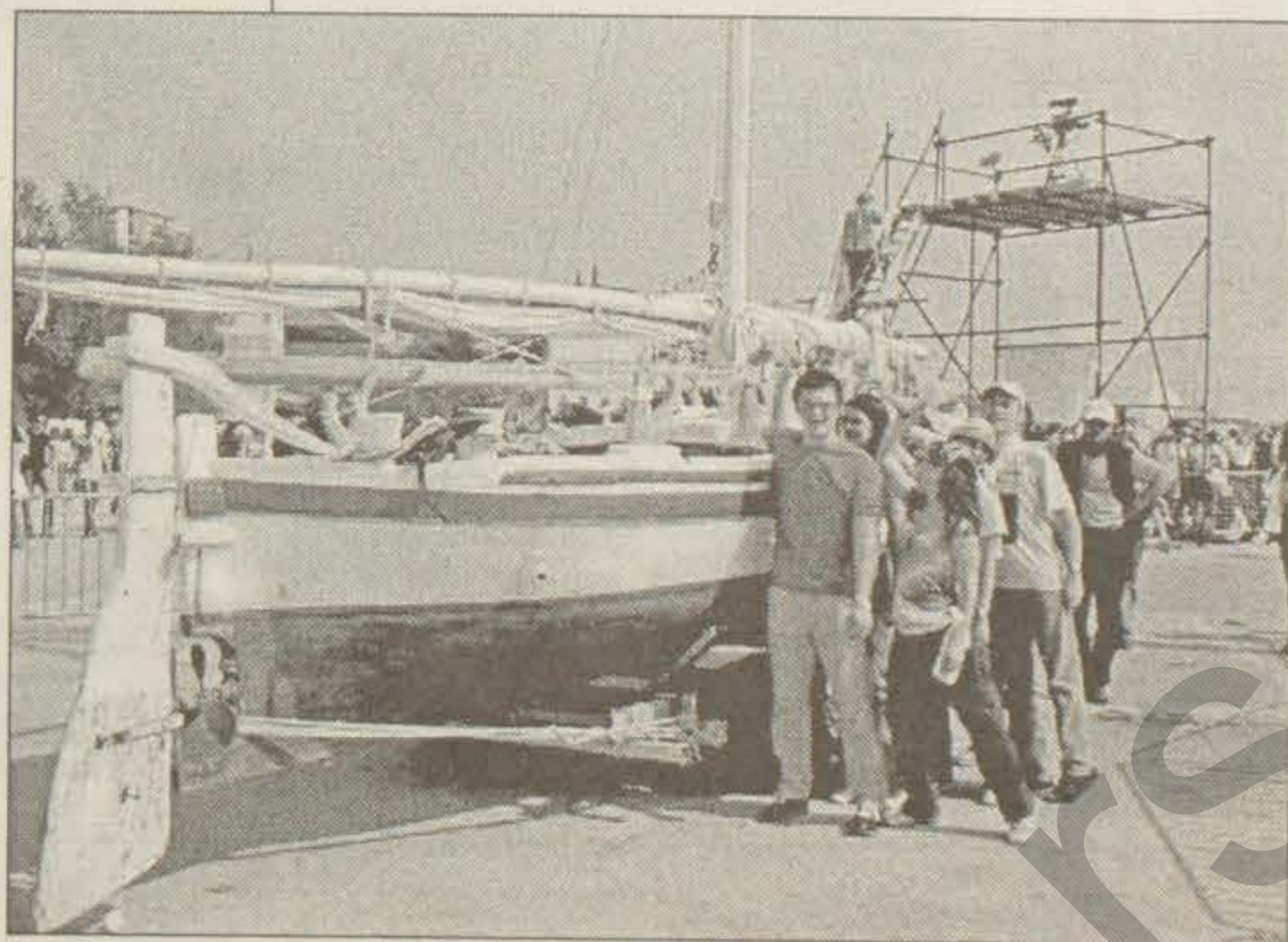

ZAVESLAJ NA PUČINU

Na pučini mirnog mora nalazila se jedna brodica i veslo koje je donekle vrlo lako išlo i plovilo po mirnome moru, ali jednog dana to se more uzburkalo, počeo je snažan vjetar i bura i to veslo više nije moglo savladati valovito more pa se brodica utopila.

Veslati na mirnom moru je lako, ali na valovitom i uzburkanom jako je teško. Tako je i naš život nekada miran, a nekad valovit i uzburkan i zato je potrebno da zaveslamo na pučinu, da veslamo kroz valove, oluje, da ostanemo uvijek na brodici, kako ne bismo potonuli. I tako cijeli svoj život pokušajmo veslati i veslati, a onda jednog dana i uploviti u luku spasenja, odnosno stići do odredišta u kojem neće biti bure i valova nego samo mir i radost.

Ana Peić

FLASH

Od početka putovanja osjećala sam snažno prisustvo Isusa među nama: u zajedničkom smijehu, molitvi, pjesmi, odmoru...

Ispunjena sam zadovoljstvom što sam bila na ovom susretu hrvatske katoličke mladeži i željela sam s vama (koji čitate) podijeliti ovo prelijepo iskustvo - bar "sličice".

* Cijelo poslijepodne u Šibeniku puhala je bura, ali meni je s vremena na vrijeme dolazila misao da je to uvijek tako (vjetrovito) kad je prisutan Duh Sveti.

* Na sv. misi propovijed je bila dijalog duhovnog pastira i mladih. Pitanja koja su se vrzmala po glavama svjesne i savjesne mladeži su se uobličila i dobila konkretne odgovore... Među njima i jasni odgovor da u crkvi ima mjesta za mlade, štoviše, i odgovornosti i zadataka za njih, ali i potpore i ljubavi.

* Navečer smo u Vodicama sreli mladog čovjeka koji je radi nas, nepoznate braće i sestara u Kristu, potpuno zatomio sebe i učinio sve što je u njegovoj moći da nam bude nezaboravno, da se lijepo provedemo i upoznamo što bolje njegovo rodno mjesto. Darovao je sebe: svoje vrijeme, društvo, znanje, humor, auto :) Reče da je njegova najvažnija dužnost biti nama domaćin.

* Ujutro Isus (na oltaru) u čamcu na moru, a mnoštvo na obali sluša. Povijest se ponavlja, zar ne? Uvijek sam gladna i žedna Tebe, Isuse, i Tvoje Riječi. A Ti? Prolaziš između svih i dolaziš k meni u Euharistiji... Sada, kada pomislim da je "kraj" Ti mi kao pozdrav ponovno kažeš: Zaveslaj na pučinu mora i baci mreže svoje.

Tek sam na početku Puta: BACIT ĆU MREŽE NA TVOJU RIJEČ, RABI KAPETANE!

Dijana Š.

Paulinum - za duhovna zvanja

Uređuju: Tomislav Ivanović i Robert Mađarić

Dan duhovnih zvanja

Sjemeništarcima su u nedjelju 2. svibnja proslavili Svjetski dan duhovnih zvanja i 30. obljetnicu postojanja školskog zbora "Schola cantorum Paulinum". Prigodan program oni su izveli u subotičkoj katedrali sv. Terezije Avilske. Na početku se prisutnima obratio rektor sjemeništa **mons. Josip Mioč** osvrnuvši se u uvodnim mislima na ustanovljenje samoga Dana duhovnih zvanja kao i na povijest "Schole cantorum".

Program su sačinjavale recitacije i glazbene točke. Lijep dojam ostavio je nastup "Schole cantorum", ali i naši recitatori. U programu su sudjelovali i gosti — bogoslov **Dragan Muharem** i stari gost sjemeništa **Franjo Vojnić Hajduk**. Po završetku programa uslijedila je sveta misa koju su predvodili sjemenišni poglavari uz aktivno sudjelovanje sjemeništara.

Robert Mađarić

DOGAĐAJI POSLIJE USKRSNIH FERIJAJA

Prema ustaljenom redu sjemeništa, sjemeništarcima odlaze kućama na uskrasne ferijaje na Veliki utorak, a vraćaju se u utorak nakon Uskrsa. Na ferijama sjemeništarcima pomažu župnicima u liturgijskim slavljinama svetoga trodnevlja i pripremaju se za doživljaj najvećeg kršćanskog blagdana, Vazma.

Po povratku u sjemenište, "Paulinci" imaju običaj ići na razne susrete i župne proslave. Ova tradicija se održava već deset godina. Ovom prilikom želimo zahvaliti gradonačelniku, predsjedniku i članovima Izvršnog odbora SO Subotica na sufinanciranju i pomoći pri odlasku na ovakve susrete.

Prvi proljetni susret bio je 24. travnja u župi sv. Jurja u Kuli. Zbog komemorativne mise u katedrali-bazilici za pokojnog osnivača "Paulinuma" biskupa Matiju Zvekanovića, u Kulu je išao zbor "Schola cantorum Paulinum", dok su ostali sjemeništarcima i profesori sudjelovali na misi u katedrali.

Tomislav Ivanović

Žedničko proštenje

Od dolaska župnika vlč. **Željka Šipeka** u župu sv. Marka u Starom Žedniku, sjemeništarcima su po treći put zaredom pozvani na uljepšavanje proštenja crkve, ujedno i župe, te su tako 25. travnja pohodili župnu zajed-

nicu na blagdan sv. Marka. Sjemeništarcima su sudjelovali u proštenju svojim pjevanjem, sviranjem, ministriranjem, recitiranjem, čitanjem, a dva naša maturanta, **Igor Vovk** i **Szilard Balcsák** svjedočili su o svom životnom putu, o svom putu prema svećeništvu. Samim tim oni su opisali i svoj život u sjemeništu. Ove godine su na proštenju propovijedali **mons. Josip Mioč**, rektor sjemeništa, i **mons. Marko Forgić**, duhovnik sjemeništa. Budući da je mons. Forgiću bio imendan, župljani su mu uručili mali dar u znak pažnje. Nakon euharistijskog slavlja sjemeništarcima su počašćeni svećanim ručkom.

Poslijepodne, u 17 h iz župnog dvora krenula je svečana procesija na obližnju njivu radi blagoslova žita, gdje će se održati ovogodišnje "Takmičenje risara".

Željko Kujundžić

Sjemeništarcima kod franjevacima

I ove je godine gvardijan subotičkog franjevačkog samostana, p. **Zoltán Dukai**, pozvao sjemeništarcima na gostovanje i susret sa vjernicima u franjevačkoj crkvi u nedjelju, 18. travnja. Svečanu svetu misu predvodio je **mons. Josip Mioč**, rektor sjemeništa, s gospođinom prefektom vlč. **Atilom Zselérom** i duhovnikom **mons. Markom Forgićem**. Na početku svete mise rektor je zahvalio subotičkom gvardijanu na pozivu i zahvalio Bogu za divnu suradnju između sjemeništa i franjevačkog samostana. Nakon propovijedi sjemeništarcima **Damir Popović** održao je kratki govor o svom zvanju i o tome što ga je privuklo da pođe Kristovim stopama. Poslije svete pričesti **Željko Štimac** je govorio meditaciju uz glazbenu pratnju **Baranyi Lászla**. Na kraju svete mise **Marijan Kujundžić** je izveo preludij J. S. Bacha.

Sjemeništarcima su nastavili druženje sa subotičkim fratrima i nakon svečanog ručka sve do poslijepodnevnih sati.

Željko Štimac

Piše: s. Blaženka Rudić

GIDEONOV POZIV

ili
snaga nezadovoljnih

Gideonov poziv

Anđeo Jahvin dođe i sjede pod hrast kod Ofre koji pripadaše Joašu Abiezerovu.

Njegov sin Gideon vrhao je pšenicu na tjesku da bi je sačuvao od Midjanaca.

I ukaza mu se Anđeo Jahvin i reče mu:

“Jahve s tobom, hrabri junače!”

Gideon mu odgovori:

“Oh, gospodaru, ako je Jahve s nama, zašto nas sve ovo snađe?”

Gdje su sva ona čudesa njegova o kojima nam pripovijedahu oci naši govoreći:

“Nije li nas Jahve iz Egipta izveo?”

A sada nas je Jahve ostavio, predao nas u ruke Midjancima.”

Jahve se tad okrenu prema njemu i reče mu:

“Idi s tom snagom u sebi i izbavit ćeš Izraela iz ruke Midjanaca. Ne šaljem li te ja?”

“Ali, gospodaru”, odgovori mu Gideon, “kako ću izbaviti Izraela?”

Moj je rod najmanji u Manašeovu plemenu, a ja sam posljednji u kući svoga oca.”

Jahve mu reče: “Ja ću biti s tobom te ćeš pobijediti Midjance kao jednoga.”

(Suci 6, 11-16)

Izraelci su pritisnuti od Midjanaca. To je Jahve dopustio jer mu nisu bili vjerni. Narod je u vjerskoj krizi. Štuje krive bogove. Pita se: Je li Jahve s nama? Zašto je ovo dopustio? Zašto nas ovo snađe? I Gideon to pitanje postavlja Božjem glasniku. No, u Gideona je drukčiji duh i snaga. Anđeo ga zato potiče da s tom snagom krene i izbavi narod od krivovjerja i Midjanaca. Daje mu do znanja da mu je to poziv i poslanje od Jahve. I Gideon se plaši, izgovara se svojom nezatnošću. Ali prima obećanje da će Bog biti s njime.

Bog zatim traži od Gideona da sruši Baalov žrtvenik i podigne novi u čast

Jahvi. Šalje ga da skupi vojsku i krene u boj protiv Midjanaca. Ali od trideset i dvije tisuće ljudi Bog izabire tri stotine, da bi pokazao da je to njegov boj i pobjeda.

Trebalo bi...

U mnogim ljudima živi nezadovoljstvo. Opravdano ili neopravdano. To se daje primijetiti po kritizerskom duhu koji vlada među ljudima, među nama. Skloni smo kritizirati, ali ne i kritički se postaviti, to jest utvrditi činjenice, povući zaključke i provesti u djelo. Takav stav traži osobnu zauzetost i odgovornost. Svi znaju iznositi ono što ne valja. Poneki znaju, ili misle da znaju, što bi trebalo učiniti. Vrlo rijetki nešto čine.

Nezadovoljstvo se može očitovati pozitivno i negativno. Nezadovoljstvo iz kojeg čovjek ne zna izaći može se pretvoriti u rušilačko i uništavajuće djelovanje. Međutim, nezadovoljstvo može biti i znak poziva. Poziva na promjenu onoga čime smo nezadovoljni.

Mnogi su baš na taj način bili pozvani. Sveti nemir ili nemirenje s onim u nama i oko nas što nije dobro i što bi trebalo biti bolje, može biti znak Božjeg poziva. Svaki poziv je put dotičnog čovjeka, Božja zamisao, plan i san o tome čovjeku. I svaki poziv je na korist ljudi-

ma. Te dvije dimenzije se međusobno prožimaju. Za druge i s drugima.

Bog je u povijesti izraelskog naroda i Crkve podizao ‘nezadovoljnike’ koji su preokrenuli povijest. Pavao je bio nezadovoljan novom ‘sektom’ kršćana pa se našao u njoj kao najgorljiviji apostol. Dominik je bio nezadovoljan vjerskim neznanjem kršćanskog puka, pa je iznjedrio Crkvi Red propovjednika. Majka Terezija je bila nezadovoljna ljudskom bijedom i manjkom ljubavi prema čovjeku, pa je u svijet bijede poslala Misionarke ljubavi.

...ali kako ću ja to moći?

To su bili veliki sveci, reći ćemo. Tko zna, možda Bog od svakoga očekuje da postane veliki svetac. U svakom ‘običnom’ životu ima nezadovoljstva koje se može promijeniti na dobrobit, vlastitu i drugih. Kad čovjek dopusti da ga Bog mijenja i kad u tome surađuje, kada u sebi nešto promijeni, to se jasno očituje i prema drugima. Nešto se mijenja promjenom dosadašnjeg stanja, a nešto prihvaćanjem onoga što se ne može promijeniti. Ali

čim se promijeni odnos prema nečemu, mijenja se i samo stanje.

No, mi se često izgovaramo. To je ljudski element ili nedostatak povjerenja u Gospodina. Kad Bog poziva i daje poslanje, on daje i snagu. Zapravo, on je taj koji u nama i po nama izvodi svoja čudesna djela, svoje planove spasenja.

I oni koji odgovore pozivu mogu klonuti, mogu se uplašiti. Gospodin sigurno ne napušta, iako ponekad prepusti čovjeka vlastitim snagama, kako bi iskusio svoju nemoć i oslonio se na Pomoć.

**Ne slutiš
koliko Bog od tebe očekuje.
Samo čeka
kad ćeš ga ozbiljno upitati:
Gospodine,
što mi je činiti,
što Ti želiš od mene?
Kakav bi trebao biti moj život?
Bojiš se odgovora?
Bog nikad ne očekuje malo.
Očekuje najviše,
najbolje,
što možeš dati.
Zato
jer On puno daje.
Daje sve.**

Piše: mr. Mato Miloš, OCD

REDOVNICI (5)

d) MONAŠKI I SAMOSTANSKI ŽIVOT

"Neka se na Istoku i na Zapadu vjerno čuva i neka se danomice sve više u svom izvornom duhu razvija časna ustanova monaškoga života, koja je kroz dugi tijek vjekova stekla slavne zasluge u Crkvi i ljudskom društvu. Glavna je služba monaha da unutar samostanskih zidova vrše poniznu i plemenitu službu božanskom Veličanstvu, bilo da se u skrovitom životu sasvim posvećuju bogostovlju, bilo da su zakonito preuzeli neka djela apostolata ili kršćanske ljubavi" (PC 9).

Monaška ustanova je odigrala značajnu ulogu u povijesti Crkve i društva. Dekret govori o "slavnim zaslugama" monaškog načina života koji je tijekom stoljeća doprinio razvijanju duhovnoga života unutar Crkve, u oblikovanju ljudske kulture i civilizacije prožete kršćanskim duhom. Nikada se neće dovoljno izreći što zapadna civilizacija u svojim prvim počecima duguje monaškim samostanima. To je zajednička zadužbina Istoka i Zapada. Monaštvo se najprije ustanovilo na Istoku i tamo bujno cvalo. To je razlog da se cijeni monaški život, podupire njegov razvitak, kao zajednička baština Istočne i Zapadne Crkve, te kao ekumenska značajka. Dekret ističe monaški život kao službu unutar samostana: "Glavna je služba monaha da unutar samostanskih zidova vrše poniznu i plemenitu službu božanskom Veličanstvu". To "Veličanstvo" i "plemenita služba" monaha potiču na duh poštovanja prema Gospodinu i velikodušnosti u njegovoj službi. Tako se monasi posvećuju isključivo bogoslužju. Tko je barem jednom boravio u takvim monaškim zajednicama, mogao se potpuno uvjeriti u autentičnost njihove plemenite službe božanskom Veličanstvu, moljenjem i pjevanjem božanskog časoslova i veličanstvenom liturgijom. Drugi se daju apostolskom djelovanju i djelima ljubavi. No sve se te djelatnosti vrše u samostanu, jer se unutar samostana monasi skupljaju na službu Božju.

Apostolat koji bi vršili izvan samostana ne bi u pravom smislu spadao na monaški život. Prilagođivanje obnove Dekret potiče u tim ustanovama, da "samostani budu rasadišta za izgradnju kršćanskog naroda". Poslanje je samostana da polaže klice i tako promiče rast kršćanske zajednice, dajući joj svoj skriveni sok, svoje životno klijanje. To znači da se njegova duhovnost treba neprestano pomlađivati da bi mogli biti pravo sjeme i činiti da u organizmu Crkve klija nov i svježiji život.

e) LAIČKI REDOVNIČKI ŽIVOT

"Laički redovnički život, muški i ženski, predstavljaju u sebi potpun stalež zavjetovanja evanđeoskih savjeta. I budući da je tako koristan za pastirsku zadaću Crkve u odgoju mladeži, u dvorbi bolesnika i u drugim vrstama služenja, Sveti Sabor ga vrlo cijeni a njegove članove utvrđuje u njihovu zvanju i potiče da prilagode svoj život suvremenim potrebama" (PC 10).

Ova vrsta redovničkog života odnosi se na one koji nisu svećenici niti to žele biti. To su ustanove čiji su članovi potpuno ili djelomično braća nesvećenici. U povijesti Crkve ovakav vid zvanja iz pretjeranog uzdizanja svećeništva nije bio dovoljno štovan i vrednovan. Redovnički laički život, prema učenju koncila "predstavlja u sebi potpun stalež zavjetovanja evanđeoskih savjeta". To je stalež potpun za braću. U tom se staležu živi čistoća, siromaštvo, poslušnost te zajednički život u bratskoj ljubavi. Dekret ističe da je taj laički redovnički život veoma koristan u pastoralnoj službi Crkve, osobito u odgoju mladeži i u brizi za bolesnike. Potrebno je uvijek iznova ponavljati da se pravo zvanje može ostvariti i u laičkom redovničkom životu, te da on odgovara izričitoj Božjoj volji. Treba uvažavati različitost karizama, a ne zatvarati se u uske granice samo jednog oblika poziva ili zvanja. Koncil im nalaže da ostanu vjerni svojem vlastitom pozivu. On im omogućava da potpunom posvetom Gospodinu u

najvećoj mjeri ispune svoje laičko, odnosno nesvećeničko poslanje. Isto tako Dekret ističe da nema zapreke da neki članovi laičkih ustanova budu nakon teološke izobrazbe zaređeni za svećenike, kako bi se u njihovim kućama osigurala potrebna svećenička služba. No to neka bude u što manjem broju da se ne izazove pad ili slabljenje laičkih ustanova, "tako korisnih u pastoralnoj službi crkve". U ovu vrstu laičkog reda ubrajamo Milosrdnu braću koju je ustanovio sv. Ivan od Boga, Portugalac, za njegu bolesnika.

f) SVJETOVNE USTANOVE

"Svjetovne ustanove, iako nisu redovničke, ipak imaju značaj pravog i potpunog po Crkvi odobrenog zavjetovanja evanđeoskih savjeta u svijetu. To zavjetovanje daje posebno posvećenje muškarcima i ženama, laicima i klericima koji se nalaze u svijetu" (PC 11).

Članovi ovih ustanova su posvećeni. Od redovnika ih razlikuje to što oni svoje zavjetovanje i posvetu žive u svijetu. Takve ustanove su ustanovljene sa svrhom da vrše apostolat "u svijetu i kao i iz svijeta". Načelo njihovog načina života je potpuno se prilagoditi sredini u koju se želi prodrijeti. Izvana njihovi se članovi ni po čemu ne razlikuju od svijeta u kojemu žive. Dekret potvrđuje vrijednost takvog oblika posvećenog života, preporučujući ustanovama da sačuvaju svoj svjetovni karakter da bi se njihov apostolat mogao vršiti svugdje s uspjehom. I oni trebaju živjeti autentični posvećeni život: "Neka osobito nastoje oko posvemašnjeg predanja samoga sebe službi Božjoj po savršenoj ljubavi". Budući da su u svijetu, u napasti su da se zapuste ili da ih obuzme duh svijeta. Nije lako potpuno se predati Gospodinu i biti uronjen u svjetovni život, a da nas taj život katkada ne potisne. Ljubav koju te ustanove nastoje osobito vršiti uključuje na prvom mjestu prijanje uz Gospodina po ljubavi, darivanje samoga sebe mora biti potpuno, a ljubav savršena. Koncil potiče takve ustanove za solidnim odgojem kako bi oni mogli doista "biti u svijetu kvasac za jačanje i porast Kristova Tijela". Poglavarari se trebaju osobito brinuti o njihovu duhovnom odgoju da se posvećeni život razvije do svoje punine, a na ljudskom planu također moraju steći izobrazbu koju traži apostolat.

Piše: dr. Tadej Vojnović, OFM

Izak prima obećanje od Boga

Povijest patrijarha se nastavlja. Abrahamov sin Izak nastavlja Abrahamov put vjere i postaje nosilac Božjih obećanja danih Abrahamu. Izak je poput svojega oca nomad i vječni putnik. Kamo ide, gdje je cilj njegovog putovanja - on o tome ne zna ništa. On jednostavno ide za Božjom riječju. Nije li to prava vjera: hodanje za Božjim glasom u nepoznato. Potpuno osloniti sebe i svoj život na Boga i njegovu riječ i svu svoju sigurnost vidjeti samo u njemu. Izak nastavlja put svojega oca Abrahama, a to je put vjere! Pogledajmo to na 26. glavi Knjige postanka.

U Gerari

Ono što je starozavjetni čovjek a i čitav narod trajno prepoznavao jest činjenica da je njegov Bog - Bog povijesti. On prati patrijarhe, uključuje se u njihov život, poziva ih i savjetuje. On je prisutan u povijesti, u našim ljudskim životima i događanjima. I to ne samo prisutan već tu i djeluje preko svega što nas okružuje i što nam se događa. Biblija nam želi pokazati ne samo materijalnu međuovisnost pojedinih događaja već i Božje djelovanje u njima kao i smisao pojedinih događaja. Današnji bibličari i teolozi to nazivaju teologijom povijesti.

"U zemlji zavlada glad, različita od prijašnje što je bila za vrijeme Abrahama, pa Izak ode Abimeleku, kralju Filistejaca u Geraru" (Post 26,1). Evo primjera! Bog je pokrenuo Izaka vanjskom okolnošću koja bi pokrenula svakoga čovjeka, a to je glad. Patrijarsi su obično živjeli izvan naselja i gradova, napasali svoja stada po obroncima brežuljaka i nisu se miješali s mjesnim stanovništvom. Nastojali su s njima biti u dobrim odnosima. S vremena na vrijeme dolazili bi u naselje i nudili svoju robu: mlijeko, sir, ovce, janjce i sve ono što pruža stočarima uzgoj stoke. Međutim, sada! Sada je velika glad, treba se držati drugih. Izak odlazi do filistejskog kralja Abimeleka (ime znači "moj je otac kralj"). Kralj stoluje u gradu Gerari. Značenje imena samoga grada nije jasno. Spada među najstarije gradove a spominje se već u Post 10,19. Grad se nalazio u plodnoj primorskoj ravnici Šefela oko 18 kilometara jugoistočno od Gaze. Gerara se danas zove Tel abu Hureirah.

Hod u poslušnosti vjere

Po svemu izgleda da se Izak kanio zaputiti u Egipat čim je zaprijetila glad.

Možda je više imao povjerenja u Egipćane nego li u Filistejce. Osim toga Egipat je velika zemlja u kojoj uvijek ima pšenice dok je filistejska zemlja relativno mala pa je pitanje može li prehraniti i svoje vlastito stanovništvo. Bog, međutim, želi drukčije. Noću mu se ukazao Jahve i očitovao mu svoju volju: "Ne silazi u Egipat: boravi u zemlji koju ću ti označiti" (Post 26,2). I Izak sluša. Potpuno naslonjen povjerenjem na Boga prepušta se njegovom vodstvu. On vjeruje Bogu i to vjeruje životno jer glad je itekako egzistencijalna situacija.

Uvijek smo iznova zahvaćeni ljepotom odnosa Boga i patrijarha, njihovim susretima, njihovim razgovorima, vremenom kada se to zbiva. Još se sjećamo kako je Bog jedne noći probudio Abrahama i izveo ga iz njegovog šatora te mu rekao: "Pogledaj ove zvijezde! Možeš li ih prebrojiti? Toliko će biti tvoje potomstvo!" (usp. Post 15,5) To je on, Bog povijesti koji "hoda" s patrijarsima, upućuje ih i oni mu se neprestano utječu. Sada ponovno prisustvujemo tom susretu u kojem Bog jača i ohrabruje Izaka: "Ja ću biti s tobom i blagoslivljati te!" Možda smo i mi oduševljeni ovom blizinom i brigom Božjom. Ali nemojmo zaboraviti da je tu potrebna vjera, povjerenje u Boga i da je vjera upravo u tome da "čvrsto stanemo" (ne znači li to hebr. riječ Amen?) na Božju riječ!

Razgovor se nastavlja i Bog daje Izaku divno obećanje koje je slušao već njegov otac Abraham:

"Tebi i tvome potomstvu dat ću sve ove krajeve, da izvršim zakletvu kojom sam se zakleo tvome ocu Abrahamu. Tvoje ću potomstvo umnožiti kao zvijezde na nebesima i tvome ću potomstvu predati sve ove krajeve, tako da će se tvojim potomstvom blagoslivljati svi narodi zemlje; a to je zato što je Abraham slušao moj glas i pokoravao se mojim zapovijedima, mojim zakonima i odredbama!" (Post 26,3-5).

Jahve je vjeran Bog. On je vjeran svojim obećanjima i sigurno će ih izvršiti. Pitamo se što je Izak mislio dok je slušao ovo divno obećanje, on, stranac u tuđoj zemlji u času kad mu prijeti smrt od gladi?

Božji blagoslov i bunari

Izak je poslušao Boga. Ostao je u Gerari, a uz stočarstvo počeo se baviti ratarstvom. Počeo je sijati žito i kako nam pripovijeda pisac "one godine urodilo mu je stostruko". Jahve je vjeran obećanju koje mu je dao: "Ja ću te blagosloviti!" Jahve ga je blagoslivljao te je Izak "bivao

sve bogatiji i bogatiji". Bog je blagoslovio i njegova stada ovaca i goveda, povećao se broj ljudstva koje je vrijedno radilo. Kao posljedica toga bila je najprije zavist. To je niska strast koja se javlja u nama pri pogledu kako nekome dobro ide i uspijeva. Zavist često rađa pakošću pa je tako to bilo i ovdje. Filistejci su Izaku počeli zatrpavati bunare koje je iskopao još njegov otac Abraham. Što to znači na istoku gdje vlada velika oskudica vode, ne možemo ni zamisliti.

Ali ne samo to. Izak je svojim bogatstvom i ljudstvom počeo predstavljati opasnost za Filistejce. Tko zna neće li se jednom pobuniti na nepravde koje mu čine i svojim ljudstvom navaliti na njih? O svemu je kralj bivao neprestano obavještavan pa je sam jednoga dana došao do Izaka i otvoreno mu rekao: "Idi od nas, jer si postao mnogo moćniji od nas!"

Izak je morao otići iz Gerare. Znao je da tu neće više biti mira. Povukao se u dolinu i tu postavio svoje šatore. Tako je za Filistejce minula neposredna opasnost. Ali što s vodom? Morao je iznova kopati bunare i one stare koje je još Abraham iskopao ponovno otvoriti. Izbacio je iz njih zemlju i osposobio ih. Abrahamovi su bunari ponovno zadobili svoja ista imena. Ali do mira nikako. Ponovni izvor sukoba predstavljao je bunar žive vode koji su iskopale Izakove sluge. Došlo je do sukoba s gerarskim pastirima (Biblija donosi mnogo sukoba zbog vode i bunara pa je to samo jedan od njih!). Izak je stoga ovaj bunar prozvao Esek jer je bio izvor svađe (u hebr. asaq = svađati se). I oko drugog bunara kojeg je iskopao došlo je do svađe pa ga je nazvao Sitna (hebr. sitnah = neprijateljstvo). Kad je iskopao treći bunar nije više bilo svađe, stoga ga je Izak nazvao Rehobot a ime je sam protumačio: "Jer nam je Jahve dao prostor da se na zemlji umnožimo!"

Polako se udaljujući od Gerare počeo se uspinjati prema Beer Šebi (ime na hebr. znači "izvor zakletve"). Te iste noći ukaže mu se Jahve koji ga stalno prati. Predstavio mu se i dao obećanje: "Ja sam Bog oca tvoga Abrahama. Ne boj se, ja sam s tobom! Blagoslovit ću te, potomke ti umnožit, zbog Abrahama slugu svojega!" Koje riječi ohrabrenja za Izaka na njegovom putu vjere? Što je drugo mogao nego "podići žrtvenik i zazvati Jahvu po imenu". Tu se odlučio i nastaniti.

(U sljedećem broju: Prijevara i blagoslov)

Uređuje: Katarina Čeliković

DUŠE SVETI, SIĐI NA SVE NAS!

Obnovi nam dušu, život naš, Duše Sveti! Duh Sveti puše gdje hoće, ali sigurno znam da On puše i ovdje, kod nas. Kad vidim vedra i nasmijana lica djece, nadu i vjeru u očima odraslih ljudi, sigurnost i mir kod naših starih i bolesnih, znam da Duh puše. Da, Duh je sišao na Isusove uplašene apostole, a sišao je i na nas, današnje kršćane. Bez Duha smo mrtvi. Jadni i sami. A on nas obnavlja, daje nam sigurnost i darove. To su sredstva kojima svjedočimo svima oko nas da Bog živi, da je pobijedio smrt.

O vašoj vjeri govore pisani i crtani radovi. Govori i vaš dolazak u crkvu. Vjerujem da ste dobri svojim roditeljima i svima s kojima živite. A kad možda nije sve OK, dosta je da zamolite: Duše Sveti, siđi na mene! I On će doći, dat će snagu da budete jaki i dobri u svemu što činite.

Želim vam svima, dragi Zvončići, puno darova Duha Svetoga, a napose našim krizmanicima.

Zvončica

Oliver Kovač, II. r. O.Š. "Ivan Milutinović"

DJECA NA BUNARIČU primaju blagoslov i pažljivo slušaju propovijed

PIŠU VJEROUČENICI OŠ "Đuro Salaj" Subotica

Isus je otkupio naše grijehе

◆ Isus je razapet radi nas. Otkupio je naše grijehе. Zahvaljujem mu za to. Želim da nas sve čuva svaki dan.

Došao je Uskrs. Radovali smo se njegovom uskrsnuću. Dobili smo darove. Trebali smo se ispovijediti. Ja sam to učinio. Poslije sam bio veseo i sretan.

Martin Sarić, III. b

◆ Isus je otkupio naše grijehе jer nas voli. Isus se žrtvovao za nas. Bliži se Uskrs. Da bih iskazala ljubav prema Isusu moram se ISPOVIJEDITI. Kada sam se ispovjedila osjećala sam se bliže Isusu i kao da mi je pao kamen sa srca. Kada sam izašla iz ispovjedaonice bila sam sretna jer mogu očekivati Prvu pričest.

Andrea Domić, III. a

◆ Idem u treći razred i s radošću čekam, 6. lipnja kada ću primiti Prvu pričest. To će biti velika radost za mene i moje roditelje. Trudim se biti što bliža Isusu. Ja sam se ispovjedila pred Uskrs. Zbog toga sam bila sretna i radosna. Osjećala sam da me Isus sluša i da je ponosan što mu želim biti što bliža.

Željka Perušić, III. a

◆ Kada uđem u ispovjedaonicu pomalo sam uplašena. Zbog toga uvijek pogriješim. Kada kažem svoje grijehе, osjećam se mnogo lakše i bolje. Poslije izmolim pokoru pa sam još sretnija. Iz crkve izlazim sretna i zadovoljna jer sam bliža Bogu.

Tatjana Lendvai, III. a

UZAŠAŠĆE ISUSOVO (SPASOVO) 20. svibnja

Kroz četrdeset dana Isus se ukazivao svojim učenicima. O tome nam evanđelist Luka piše u Djelima apostolskim: "Njima je nakon svoje muke mnogim dokazima pokazao da je živ, četrdeset im se dana ukazivao i govorio o kraljevstvu Božjem." (Dj 1,3)

Isus je zatim otišao k Ocu. Ivan nam piše da je Isus rekao: "Izišao sam od Oca i došao na svijet. Opet ostavljam svijet i odlazim k Ocu." (Iv 16,28) Pred očima svojih učenika Isus se vidljivo uzdigao u visine.

DUHOVI - ROĐENDAN CRKVE 30. svibnja

Luka nam također piše da su zadnje Isusove riječi prije uzašašća bile: "Nego, primit ćete snagu Duha Svetoga, koji će sići na vas, i bit ćete mi svjedoci u Jeruzalemu, po svoj Judeji i Samariji, i sve do kraja zemlje." (Dj 1,8).

Zapovjedio im je, dakle, da sačekaju Duha Svetoga prije no što počnu djelovati. Desetak dana poslije Isusova uzašašća bio je židovski blagdan Pedesetnice. Na taj dan slavio se završetak žetve ječma i Jeruzalem je bio pun hodočasnika.

Svi su učenici bili zajedno, "na istome mjestu. I eto iznenada šuma s neba, kao kad se digne silan vjetar. /.../ Svi se napuniše Duha Svetoga i počеше govoriti drugim jezicima, kako im već Duh davaše zboriti".

Do tada kukavice, a sada ih Duh napuni hrabrošću. Učenici počеше naviještati Radosnu vijest! I pridruže im se mnogi.

Bio je to ROĐENDAN CRKVE.

ISUS JE PROLAZIO KROZ TEŠKE MUKE

U jednoj tamnoj, mračnoj noći došli su po Isusa i odveli ga kod Pilata. Osudili su ga na smrt. Dali mu da nosi preteški križ. Bilo mu je jako teško i naporno. Pao je tri puta. Susreo je svoju majku kako žalosno ide i plače. U teškim zadnjim trenucima života Isusu je pomogao jedan starac Šimun Cirenac da nosi križ. Veronika mu je pružila rubac da obriše svoje krvavo lice. Na napornom putu tješio je Isus jeruzalemske žene.

Isuse, znamo da ti je bilo jako teško. Govorili su ti ružne riječi, pljuvali te, ponižavali i na kraju te još pribili na križ. Tako je Isus u teškim i napornim mukama umro da bismo mi živjeli.

Marijana Skenderović, III. r.

Križni put djece u Starom Žedniku

Zašto?

- Zašto svi ne bi o Bogu pjevali, zašto svi ne bi istinu govorili?
- Zašto je nebo ko more plavo, zato je Božje kraljevstvo pravo.
- Zašto je Isus na svijet došao, zašto je Isus od mrtvih uskrsnuo?
- Zašto je davao Isusa kušao, zašto ga Isus nije slušao?
- Zašto nam je Bog opraštao zašto je Isus zbog nas ispaštao?
- Mnogo je pitanja zašto, zašto, a odgovor jedan - Isus ga dao!

Nataša Javorić, V. r.
Župa sv. Terezije, Subotica

Ana Ivanković
III razred

ŠNALA JE KRIVA

Često sklapam Bogu ruke pa Njemu kažem moje muke. Nejaka leđa i "pametani um" o Bože moj, sve je to nesporazum. U školu kad idem, stavljam šnale jer volim da me djeca druga hvale. Dok ogledalo gledam ja šnala me muči i baš mi se ne da. Pred ogledalom tako stojim i u glavi minute brojim. "Baš ti se ne dam" - reče šnala a ja joj rekoh - "To sam i znala". Mama me pita - "Jel' gledaš na sat?" stalno mi viče, čujem njen glas. "Pa gledam, naravno, imam oči al' šnala neće da se zakači!" Daj Bože, da budem lijepa inače od učiteljice grdnja me čeka.

Ivana Mandić

II. d (hrvatsko odjeljenje), Mala Bosna

Bl. Marija Petković u stripu

autorica: Vedrana Cvijin, 10 g. župa sv. Roka Subotica

Šala iz života

IMAMO MI NAŠEG TATU

Ova se zgoda zbila u Subotici, u mladoj kršćanskoj obitelji.

Vedran, učenik prvog razreda, pohada nastavu na hrvatskom jeziku i vjeronauk. Rado sve sluša i upija kao spužva. Jednog dana dođe kući i priča svojim roditeljima i majki (baki) ono što ga se najviše dojmilo:

- Bog je sve stvorio - sve što nas okružuju i zato je On naš Stvoritelj - Otac nebeski.

To svi radosno i s ponosom u obitelji slušaju, ali to sluša i Vedranov mlađi, četverogodišnji brat Davorin - sav u nevolji, tužan i zabrinut. Rasplače i reče:

- Nije On naš otac - imamo mi našeg tatu!

M. V., Subotica

Uredio: igor

zanimljivost

RICARDO IZECSON SANTOS LEITE - KAKA' pripada ISUSU

Vjerujem da će mnogima biti poznato ovo ime - KAKA', jer je to ime mladog nogometaša koji je svojom kvalitetom i karakterom osvojio srca ne samo navijača Milana već i svih ljubitelja lijepog nogometa.

Rođen je 22. 04. 1982. u Brazilu. U klubu Sao Paulo igrao je sve do prošle godine kad je došao u Italiju i to u AC Milan. Svojim igrama u Milanu ovaj 22-godišnjak je oduševio cijelu Europu, pa i šire.

Jednom prilikom je rekao: "Ostvario sam mnoge stvari u životu zahvaljujući Bogu i očekujem da ću ostvariti još mnogo, ali trenutno je moj san završiti sezonu kao prvak u Milanu."

To se i dogodilo! Odlučujuća utakmica 2. svibnja protiv Rome koju je Milan dobio 1:0, a u kojoj je Kaka' imao zapaženu ulogu, donijela je Milanu i njegovim igračima 17. scudetto.

Kaka' je i poslije te utakmice posvjedočio svoju privrženost Bogu. Na sebi je imao majicu s natpisom "I BELONG TO JESUS" - "JA PRIPADAM BOGU".

igorcelikovic

NAŠI SUSRETI

MISA MLADIH ZA MIR

4. 06. u 20 sati
kod Gospe Bunaričke

TRIBINA MLADIH

23. 05. u 19 sati
Katolički krug

USKRŠNJI TULUM U KUCURI

AKCIJA ZA KOSOVO

Ovogodišnja žurka za Uskrs koju su organizirali mladi vjeronaučne grupe iz Caritasa u Kucuri bila je značajan korak u izgradnji jedinstva i iskorištena mogućnost da se približimo jedni drugima. Više od stotinu mladih grkokatolika, pravoslavaca, rimokatolika kao i osoba drugih uvjerenja osjetili su potrebu učiniti nešto povodom događanja u našoj zemlji tako da je prihod od ulaznica darovan za ljude na Kosovu. Vjerujući u istog Uskrslog Gospodina koji pobjeđuje smrt pozivu su se odazvali i lijepo proveli skupa s domaćinima mladi iz Vrbasa, Sombora i Subotice.

Dijana Š.

MISA ZA MIR NA BUNARIČU

Misu mladih za mir, 7. svibnja u 20 sati na Bunariću, služio je preč. **Andrija Kopilović**. Skupilo se oko 20 mladih koji su na ovoj misi skupa molili za mir u svijetu, ali i na jednu neuobičajenu nakanu. Ovoga puta su u molitve uključeni i oni koji putem interneta šire Božju riječ.

Poslije mise okupljeni mladi otišli su u procesiji do Gospe Bunaričke i tamo se svi skupa pomolili.

igorcelikovic

@internet

ako ste na internetu
obavezno posjetite

FORUM UREDA ZA MLADE
HBK

www.mladi.hbk.hr/ffl/forum

TRIBINA MLADIH

I JA ĆU USKRSNUTI

Na Tribini mladih, 25. travnja, vlč. Ervin Kovač je govorio na temu "I ja ću uskrsnuti". Po mišljenju mladih tema je odlično obrađena. Iako je broj prisutnih bio manji nego inače, atmosfera je bila odlična. Detaljno i precizno je objašnjeno uskrsnuće tijela. Za drugi Kristov dolazak svi ćemo ustati u tijelu i davati hvalu Bogu u novom tijelu i novoj duši. Odgovorio je na sva naša pitanja tako da na kraju nismo ni imali što pitati ga. Jedan od duhovitih citata iz njegovog predavanja glasi: "Nadam se da ćemo i mi ustati od mrtvih i moći u nebu zajedno pričati o svom uskrsnuću."

petar

MARIJA JARAMAZOVIĆ NA REPUBLIČKOM NATJECANJU

Drugu godinu za redom recitatori na hrvatskom jeziku postižu veliki uspjeh u natjecanju recitatora. Tako je u nedjelju, 25. travnja **Marija Jaramazović** postigla izvanredan uspjeh na pokrajinskom natjecanju recitatora u Sečnju gdje se jedina od srednjoškolaca iz Subotice izborila za nastup na republičkom natjecanju u Valjevu. Osim Marije na republičko natjecanje plasirao se i **Čongor Berta** iz OŠ "Jovan Mikić" (na mađarskom jeziku).

Marija je kazivala odlomak iz "Avaških godina" Milovana Mikovića a osim usmene pohvale zamoljena je da snimi svoju interpretaciju za potrebe Akademije dramskih umjetnosti u Novom Sadu. Mariju Jaramazović pripremila je ravnateljica Hrvatske čitaonice **Katarina Čeliković**.

...zaveslaj na pučinu...

Uskrsfest 2004. - 2005

Zagreb, 18. travnja 2004.

"Uskrsfest" je festival duhovne glazbe koji se tradicionalno održava svake godine u Uskrsnom vremenu. Početak Uskrsfesta seže u daleku 1979. godinu kada je sve to započelo kao smotra duhovnih pjesama na kojoj je nastupilo oko 180 izvođača u Dječaćkom sjemeništu na Šalati. Tijekom godina festival je sve više rastao i mijenjao lokacije. Sad je već ovaj festival toliko dobio na popularnosti da se posljednje tri godine održava u eminentnoj koncertnoj dvorani "Vatroslav Lisinski" u Zagrebu.

Uskrsfest 2004. održan je 18. travnja u organizaciji Ureda za mlade HBK i Hrvatskoga katoličkog radija a pod visokim pokroviteljstvom kardinala **Josipa Bozanića**. Na natječaj je pristiglo 65 skladbi od kojih je stručna komisija izabrala 20 najboljih koje su bile izvedene na festivalu.

Među tih dvadeset i Subotičani su imali svoju predstavnicu. To je bila **Antonija Piuković** s pjesmom "Znak ljubavi", za koju je stihove i glazbu napisao **Nikola Jaramazović**, a aranžman potpisao **Viktor Kesler**. Antoniju je pratio jedan autobus navijača koji su pružali ogromnu

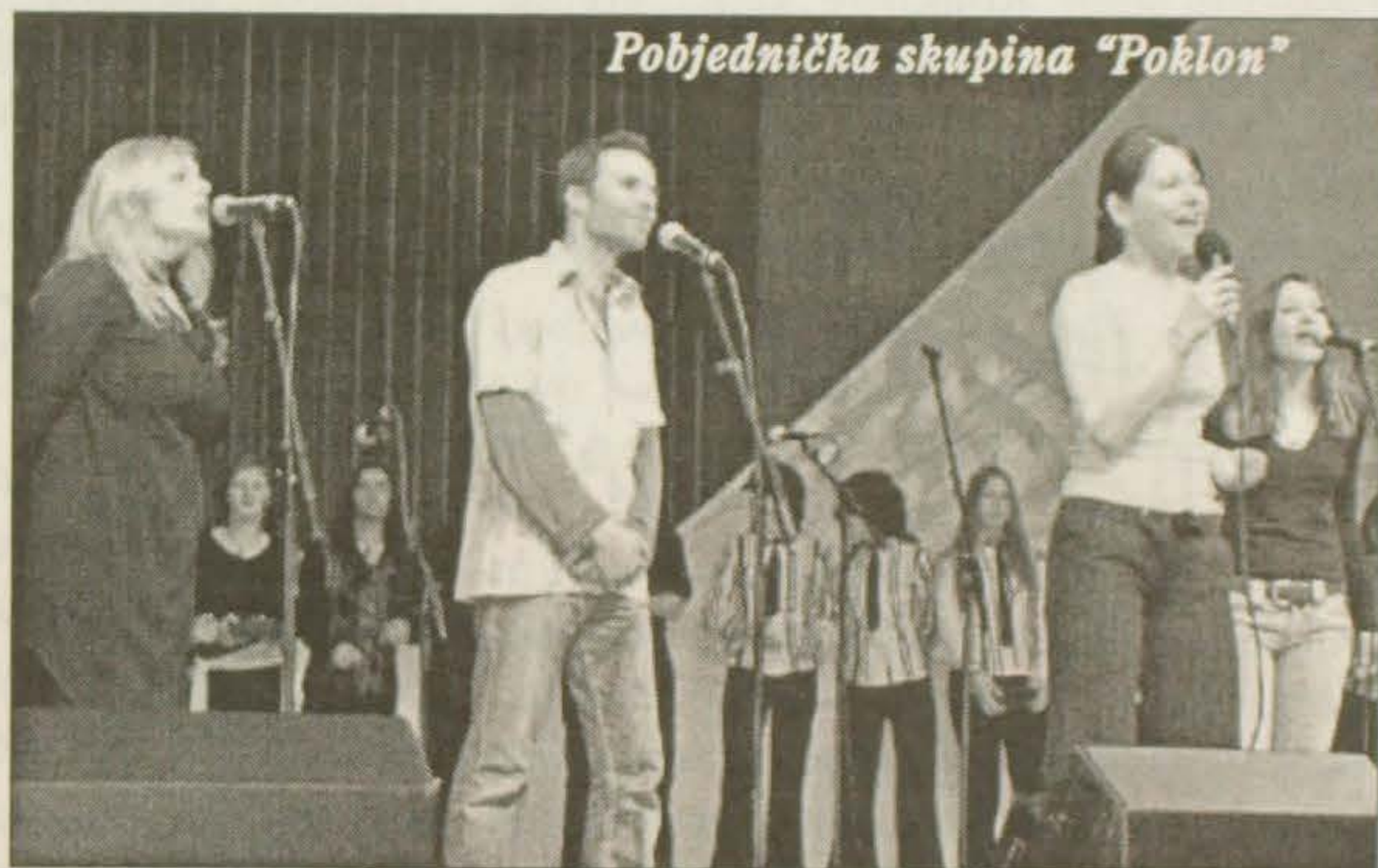
podršku. Subotičani se na ovom festivalu pojavljuju još osamdesetih godina, ali ovo je prvi nastup od kako postoji samostalna Hrvatska.

Festival je počeo u 19 sati, a izravni radijski prijenos su omogućile mnoge radio-postaje. Lisinski je bio ispunjen do posljednjeg mjesta, atmosfera je bila odlična, pjesme izvrsne. Publika je doista uživala u svakom trenutku.

Kako je festival natjecateljskog karaktera, dodijeljene su i nagrade. Bilo je doista puno nagrađenih. Po izboru stručnog žirija skladba "Moj me otac daruje" u izvedbi skupine "Poklon" pobjednica je ovogodišnjeg Uskrsfesta. Drugo mjesto je dobio VIS "Rafael" za pjesmu "Stvoreni za nebo", dok je treće mjesto pripalo **Ivi Šeparoviću** i "Bljesku" za pjesmu "Molitva Duše". Drugu godinu zaredom i sami izvođači biraju najbolju pjesmu. Izvođači su većinu glasova dali grupi "Poklon". Nagrada za najbolji tekst koju dodjeljuje *Glas Koncila* pripala je pjesmi "Svaki dan s tobom" grupe "Damask" za koju je tekst napisala **Ana Ostojić**. Ove godine je prvi puta bio korišten Televoting sustav. Prije festivala na raznim radio postajama bile su puštane festivalske pjesme, te su slušatelji mogli glasovati za svojeg favorita putem telefona ili interneta. Ova nagrada je pripala skupini "Sve boje ljubavi" za pjesmu "Sveto srce".

Ovogodišnji festival je povezan s Nacionalnim susretom hrvatske katoličke mladeži u Šibeniku. U revijalnom dijelu festivala izvedena je himna susreta, a domaćin biskup **Ante Ivasković** pozvao je mlade na taj susret.

igorcelikovic

Upoznajmo izvođače duhovne glazbe

VIS "RAFAEL"

"Rafael" je vokalno-instrumentalna skupina bivših vjeroučenika Ekonomsko-birotehničke škole iz Splita, a naziv "Rafael" - "Bog iscjeljuje" odgovara iskustvu vjeroučenika koji su se uključivali u različite molitvene programe.

Sve je počelo 1997. godine molitvom i sv. misom za vjeroučenicu kojoj je otkriven zloćudni tumor. Sljedećih nekoliko godina nastavili su prikazivati mise na različite nakane okupljajući se svakog petka u crkvi sv. Filipa Neria. Mladi su čitali, pripremali molitve te pjevali. Pjevanje je bilo isključivo u službi molitve i slavljenja Boga.

"Rafael" sudjeluje u karizmatičkom programu koji se održava svake prve

srijede u mjesecu u crkvi Gospe od Zdravlja. Voditelj ovog programa je **dr. fra Toni Vučković** s desetak svećenika Splitsko - makarske nadbiskupije.

Grupa je 2001. godine pojačala vokale nakon što im se priključila **Lidija Bačić** koja je sve do tada bila glavni vokal splitskih "Perla". Uz Lidiju tu su još dvije zvijezde dječjih festivala:

Nikolina Čatipović i **Tina Majić**. Nikolina i Tina su predstavljale Split i Hrvatsku na Dječjem festivalu u New Yorku (2001. i 2002. godine) koji organizira Hrvatska katolička misija. Voditelj grupe "Rafael" je vjeroučiteljica **Dijana Ruščić**.

"Rafael" je nastupao na festivalima u Solinu (Papa-fest), Splitu (Sudamija fest) i Zagrebu (Uskrsfest), a svakako treba spomenuti da su s pjesmom "Znak pobjede" osvojili prvo mjesto na Uskrsfestu 2003. a drugo mjesto na ovogodišnjem Uskrsfestu s pjesmom "Stvoreni za nebo".

Zasad imaju 7 snimljenih pjesama i postoji mogućnost da će u bliskoj budućnosti izdati i prvi album.

(prema: www.duhovna-scena.com)

ic

Sat

Mijenjao se sat od subote na nedjelju. Prala sam posuđe nakon večere i nisam pogledala TV Dnevnik. A nismo ni inače o tome pričali pa mi je promakla informacija o promjeni sata.

U nedjelju ujutro čujem kako se sestre dižu, hodaju po hodniku. Pogledam na sat. Po mojem satu i mojem računu sat prije nego što se inače dižemo. Prva moja reakcija je bila: nedjelja je, što još ne spavaju. Kuda im se žuri? Kako se škripa parketa nastavila, upalim svjetlo i ponovno pogledam na sat. Onaj ručni i "vekericu". Mislila sam da se možda baterija istrošila pa mi je sat stao. No, oba su sata pokazivala isto vrijeme. Nevoljko sam se digla i otišla van na hodnik da izvidim situaciju. "Je! meni sat stao? Koliko je sati?" upitala sam sestru Idu koja je potpuno obučena bila na hodniku. "Oblači se, što čekaš,

zakasnit ćeš na molitvu!" odgovorila je. Tad mi je sinulo da se vjerojatno sat mijenjao. Uključila sam petu brzinu i naravno stigla na molitvu.

Eto, nisam si namjestila sat. Propustila sam informirati se. U ovom slučaju je to bilo bez krivnje i bez težih posljedica (osim pete brzine). Ponekad se u životu takvi propusti i neinformiranost plaćaju jako skupo. Ako svoj životni sat ne uskladim s onim Isusovim, evanđeoskim, onda u životu kasnim. Ako mi Biblija, Evanđelje ne spada u dnevni tisak gdje se informiram o svim novostima duhovnog života, ako ne pratim izvješća reportera sa terena (evanđelista) o Isusovom životu, djelovanju i naučavanju onda mi se može dogoditi da sam van događaja. Da ne znam što se zbiva. Da kasnim za Isusom i Evanđeljem. Najveća šteta bi bila da potpuno zakasnim u vlak za nebo ako svoj sat ne uskladim s Isusovim redom vožnje vlakova ljubavi, praštanja, dobrote. Sreća je što još uvijek imam šansu ubaciti se u petu brzinu, ta Gospodar je pri-

hvatio i radnike jedanaeste ure za rad u svom vinogradu (Mt 20,1sl.). Vjerujem da su se ovi ubacili u petu brzinu kako bi barem malo nadoknadili manjak radnih sati u vinogradu.

Ponekad je potrebno provjeriti i baterije na satu ili ga redovito navijati ako nije na baterije. Ova sveta Vazmena otajstva su vremena milosti. Vrijeme od korizme do Duhova, vrijeme kad punimo životne baterije. Crkva ih naziva: vrijeme milosti. Napose je to vrijeme kada vapimo za Duhom Svetim, Silom odozgor koja nas može pokretati, usklađivati s Isusom. Na jednoj duhovnoj obnovi voditelj je vrijeme do Duhova nazvao rasprodajom ljubavi Božje. Otac i Sin nude Bateriju, Silu odozgor, Oganj, Ljubav svima koji se žele otvoriti. Požurimo se napuniti snagom i ljubavlju i uskladiti svoje živote s Evanđeljem. (Za nas koji smo poodmakli u godinama dobro bi bilo da se ubacimo u petu brzinu kako ne bismo zauvijek zakasnili).

s. M. Margita Gašparovsky

"HTJELI BISMO VIDJETI ISUSA"

Ti i ja, svi mi plovimo na istomu brodu. Ali, naša se lica tako često niti ne prepoznaju. Svakodnevne obveze, tolike brige i problemi. Svatko gleda na svoju stranu.

A tako često govorimo: htjeli bismo vidjeti Isusa. Gdje da se sakrijemo, ili da pobjegnemo da bismo ga sreli? Ili, zar mogu okrenuti glavu od krvava lica njegova? Ili ću mu spremno pružiti rubac kao Veronika?

Svi bismo htjeli vidjeti Isusa. Htjeli bi! A opet, slijepi smo. Slijepi za brata čovjeka koji drži ispružen dlan, slijepi za dijete željno pažnje, slijepi za prijatelja potrebnog utjehe, za roditelje, za tolike ... u čežnji. A oči nam otvorene? I kako da u nama drugi prepoznaju Njegovo lice?

Ne bježi daleko od ljudi. Neka Tvoje lice bude odsjaj Isusova. Onoga na Maslinskoj gori, i u Getsemanskom vrtu, i onoga što na čovjeka nije sličio - na križu. To je Tvoja svakodnevica. U njoj ćeš najbolje prepoznati lice Njegovo. Srest ćete se On i Ti. I on će povratiti osmijeh na Tvoje žalosno lice. I nadu u izgubljene dane. I strpljenje u neumornom iščekivanju.

Nađi vremena za susret s Njim. Otvori širom svoje oči. I srce otvori.

Oči su ogledalo duše, kažu stari. Neka u ogledalu Tvoje duše zauvijek svijetli Isusov lik!

Željka Zelić

MOLITI KAO TI

Želim moliti kao što si ti molila,
zanosom cijelog bića,
Djevice koja si posjedovala sreću čistoga srca,
pogleda koji vidi Boga.
Želio bih meditirati božansku riječ,
okusiti je u tišini,
pustiti da prodre u moj razum
i u moje postojanje.
Kao ti, htio bih prihvatiti Spasitelja,
jednostavnom dušom,
i otvoriti se sasvim njegovoj prisnosti,
bez ikakve suzdržanosti.
Htio bih potpuno primiti njegovu prisutnost,
voljeti je, željeti je,
i otkriti u njoj neizrecivu tajnu,
tajnu sasvim bliskoga Boga.
Htio bih s tobom produbiti svoju vjeru
razmatrajući Isusa.
S tobom, htio bih učvrstiti svoju nadu,
istražujući njegovo lice.
Ti si molila, Marijo, kao što si disala
i kao što si živjela,
jer se tvoj život sastojao od toga da misliš na svog sina,
da mu daješ sve.
Kao ti, htio bih živjeti od jednog dugog pogleda,
koji se predaje Isusu,
disati molitvu dišući ljubav,
u radosti što sam njegov.

J. Galot

Uređuju: Vesna i Ladislav Huska

"ODGOVORNO RAĐANJE"?

"Postavši roditeljima, bračni drugovi od Boga primaju dar nove odgovornosti. Njihova je roditeljska ljubav pozvana da za njihovu djecu postane vidljiv znak same ljubavi Boga, 'od koga ime svakom očinstvu na nebu i na zemlji'."

(Ivan Pavao II, Obiteljska zajednica, 14)

Prema objašnjenju jedne naše ministricе odgovorne za društvenu skrb o djeci, država financijski podržava rađanje drugog, trećeg i četvrtog djeteta zato što te odluke smatra odgovornim, dok je, kako sama kaže u televizijskoj emisiji, imati 8, 10 ili 12 djece "neodgovorno roditeljstvo", jer su te obitelji - socijalni slučajevi. Svatko ima pravo na vlastito mišljenje i borbu za vlastiti interes, ali je jako lijepo i potrebno kada se stvari nazovu pravim imenom. Dati novac majci (ne obitelji, već majci!) koja rodi drugo, treće i četvrto dijete, a ostalima ništa (osobito "ništa" bračnim parovima koji dobiju prvo dijete, za koje treba sve što treba i drugom, trećem i četvrtom djetetu, s tom razlikom što prvo dijete ništa ne može "naslijediti" od starije braće i sestara, jer ih nema!), znači da se tu vodi računa o interesu države (npr. više poreznih obveznika), ili određene nacije (bilo koje), a ne o interesu samih građana (osobito ne onih najbesspomoćnijih - djece!). "Dodatak majke" (otac troje djece ga je duhovito nazvao - dodatkom "za pelene") nije u suštini loš, ali samo za onog tko ne zna u kakvoj demografskoj situaciji živimo, točnije - (iz)umiremo! Nisam čula ni jednu trudnicu (i sretna sam zbog toga!) da se odlučila roditi dijete podstaknuta donošenjem Zakona o financijskoj potpori obitelji s djecom i bilo kojom svotom novca koju može dobiti. Vjerojatno ima i takvih, ali puno je više onih kojima je ta svota malena, a još manje - srce, i naručaj u koji se može primiti dijete, predragocjeni plod Božje i ljudske ljubavi.

Što kaže Majka Crkva?

"U krajnjoj liniji, stvar je roditelja da, dobro promislivši, odluče koliki će biti broj njihove djece, uzimajući na sebe odgovornost pred Bogom, pred samim sobom, pred djecom koju su već rodili, pred zajednicom kojoj pripadaju, slijedeći glas svoje savjesti, prosvijetljene Božjim zakonom i potpo-

mognute pouzdanjem u Boga" (Pavao VI, *Populorum progressio*, br.37), a Koncil još dodaje "pred djecom za koju predviđaju da će se još roditi" (GS 50). U ime odgovornosti supruzi moraju

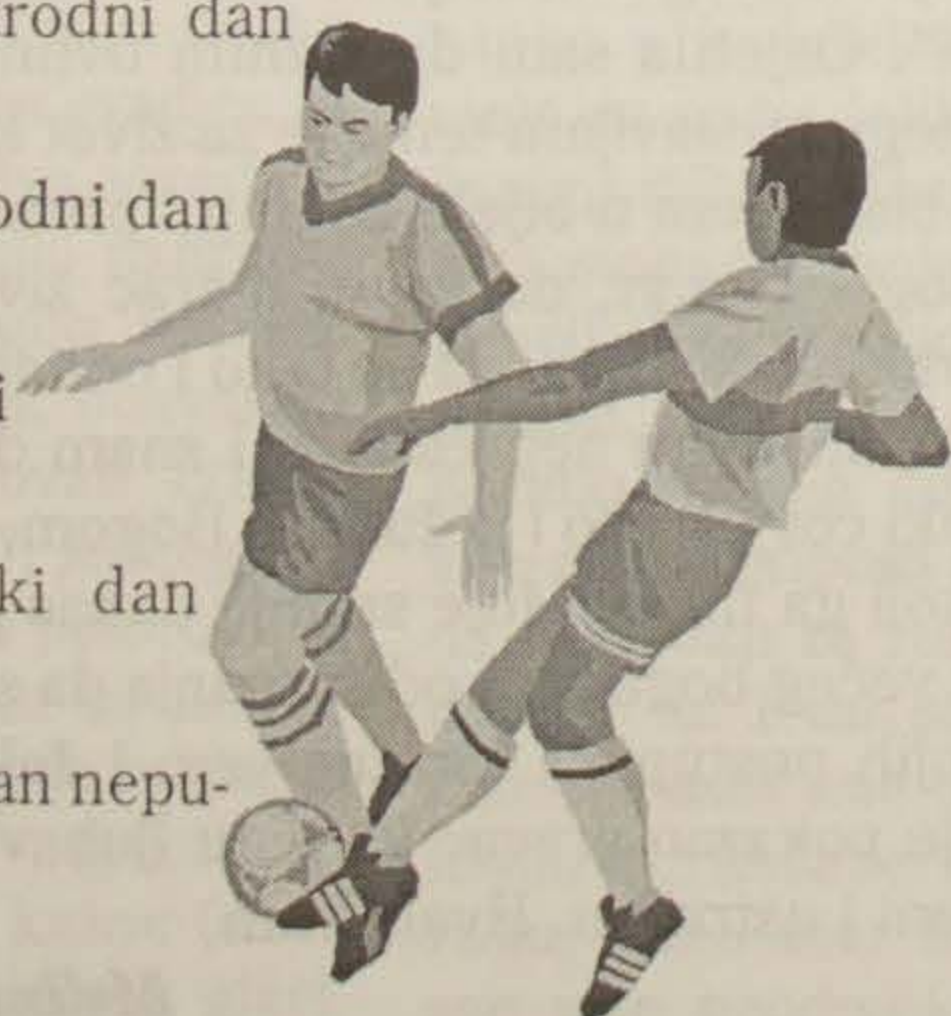
roditi dijete kad su svjesni da ga mogu odgojiti i podići, vodeći računa o njima raspoloživim sredstvima. Ne radi se samo o novčanim mogućnostima, nego prije svega o ljudskim sposobnostima: djelovanju zrele i sređene majke, oca privrženog ženi i djeci koji u krilu obitelji potpuno prihvaća svoj dio odgovornosti. Svaki ženidbeni drug mora ispitati vlastite sposobnosti i u savjesti prosuditi kao odrastao, odgovoran čovjek. Zatim zajednički trebaju donijeti odluku koja će odraziti sjaj i velikodušni zanos njihove ljubavi i ne zaboraviti pomoć božanske milosti, na koju supruzi imaju pravo i u koju se moraju pouzdati. Ako mi kršćani ne živimo civilizaciju ljubavi na ovaj način rađajući djecu, kako ćemo svjedočiti Božju i ljudsku ljubav našim bližnjima koji Boga ne poznaju? Što ćemo odgovoriti kad čujemo rašireno mišljenje: "A, nikako! Danas je preskupo imati djecu! Jedno, eventualno dvoje, ali NIKAKO više."? Ili, ono blaže i pomirljivo: "Pa, dobro, ti rodi - ako imaš nekoga tko ti pomaže..." Koliko mi slobodno i odgovorno, bez nametnutih strahova i s pouzdanjem u Boga, rađamo, odgajamo i podižemo djecu?

? Kako ćete obilježiti...?

- 9. svibanj - Dan Europe
- 11. svibanj - Svjetski dan pisanja pisama
- 15. svibanj - Međunarodni dan obitelji
- 18. svibanj - Međunarodni dan muzeja
- 19. svibanj - Svjetski dan kulturnog razvitka
- 25. svibanj - Svjetski dan športa i Dan Afrike
- 31. svibanj - Svjetski dan nepušenja

Čestitamo!!!

Misli poznatoga talijanskog psihologa i pedagoga Ezija Acetija:

Dijete mora biti slobodno i gospodar samoga sebe. Kako? Ponudio bih pet savjeta:

1. Dobro je da se djeca bave športom. Pravi šport pomaže da se natjecanje i napetosti prebace u područje igre.
2. Nikada ne treba dramatizirati.
3. Djeca moraju imati prijatelja svoje dobi ili starijega. Ne trebamo to biti mi. Mi moramo biti slobodni reći da je nešto dobro, a nešto loše.
4. Dobro je za dijete da živi u skupini, pogotovo ako je ona društveno pozitivna.
5. Djeca moraju imati odnos s Isusom, jer on je rekao: "Onome koji me ljubi očitovat ću se. Prebacite na mene svoje brige..." On će najbolje našu djecu naučiti što moraju činiti.

Uređuje: Jakob Pfeifer

EKUMENIZAM KAO SVJEDOČENJE

Ekumenizam ne može biti utemeljen ni na kakvom "biti protiv", već samo na "biti za". Zato ekumenizam ne može biti zamišljen kao okupljanje vjernika za borbu protiv..., nego kao okupljanje vjernika oko Boga, Krista za svjedočanstvo o realnosti Božje ljubavi prema čovjeku. Ostvareni ekumenizam bit će znak istinske Božje prisutnosti na svijetu. Jer po bratskoj ljubavi među onima koji vjeruju, po njihovoj jednodušnosti, po tome koliko su oni stvarni znak jedinstva u Bogu, Kristu, može svijet spoznati da Bog doista jest u svijetu i u povijesti prisutan.

Zato je uspostava pravoga dijaloga među kršćanima i drugim vjerskim zajednicama preduvjet za uspostavu dijaloga i s ateistima-bezbožnicima. Da mnogi nisu prihvatili Boga i da ga i danas ne prihvaćaju, zato su krivi mnogi koji se pozivaju na Boga ljubavi jer je stravično odsutna realnost koja se riječima proklamira. Nije li za mnoge Bog postao samo prazna riječ i mit jer za naše velike male grupe, nije dovoljno bio realnost? Nismo li se mi i prečesto tako vladali kao da su ljubav i milost Božja samo velike i svete riječi koje treba braniti, hvaliti, i u koje nitko ne smije dirati a svi ih moraju priznati, ali za koje nismo mislili da ne smiju biti samo riječi, već najistinskija realnost u nama samima?

Uvijek nam jasno mora biti pred očima ova istina: čovječanstvo nema drugog puta ni sredstva da dođe do pune spoznaje pravoga Boga, osim Crkve kao naroda Božjega kome je predana Božja Objava da je čuva, ostvaruje, prenosi i saopćuje svima. Odakle će nove generacije spoznati pravoga Boga ljubavi i spasenja ako ga ne spoznaju po nama? Čovjek može prirodnim razumom spoznati Boga, da, ali zar se zaista može živjeti od te spoznaje koja je stečena samim razumom, bez Boga Objave? Bez znanja o Bogu koji je tako ljubio svijet da je dao svog Jedino-rođenca da se svijet spasi po njemu?

Da bi današnji svijet mogao Boga zaista spoznati, on mora dobiti živi navještaj od nas kršćana, vjernika. Nove generacije moraju čuti i vidjeti i doživjeti da Bog živi u svome narodu. Riječi naše nisu dosta da svjedoče o Bogu, ako Bog nije naš život. Jer čovjek ne govori samo riječima: jače od riječi čovjek govori životom.

Kako će nove generacije okrenuti oči svoga srca prema Bogu ako naša sadašnjost bude njima svjedočanstvo tek o tome da su Bog i Krist zapravo samo ideje oko kojih se svađamo i razdiramo, a ne prave žive osobe koje ljubimo i radi kojih smo sposobni da preko mnogočega pređemo i nađemo jezik iskrenog bratsva i činjenične ljubavi?

(Prema knjizi:

Tomislav Šagi Bunić: *Ali drugog puta nema*)

"CARITAS" NA PROŠTENJU U ŽUPI SV. JURJA

U crkvi sv. Jurja na blagdan sv. Marka, 25. travnja, služena je sveta misa za stare i bolesne u 15 sati, na dan župnog proštenja.

Svi djelatnici i volonteri Caritasa obavještavali su i pozivali sve bolesne i stare koje su znali i koji su željeli ići na misu a nisu imali organiziran prijevoz. Iako je padala kiša te nedjelje, veliki broj starih i bolesnih došao je u lijepo okićenu crkvu. Radnici, volonteri i mladi župe dočekivali su svoje bolesne i stare, vodili ih, gurali u kolicima, a neke i nosili na rukama. Nije im bilo teško nositi ih jer su vidjeli radosna lica, sretne duše, svoje stare, kojima je pružena prilika da budu u Božjoj kući i tako blizu Isusu, pa još na blagdan Svetog Jurja, zaštitnika župe. Osoblje Caritasa vodilo je stare i bolesne na svetu ispovijed (one koji su željeli) kao i na svetu pričest. Rado su primili i bolesničko pomazanje.

Promatrala sam osoblje Caritasa kako paze na te nemoćne, stare i bolesne osobe, prate ih pogledom, blagim stiskom ruke, kao da im daju hrabrost da još mogu izdržati nositi svoj križ. Vidjela sam i po neku suzu i pomislih: "Bože, s koliko ljubavi gledaju i paze te stare, nemoćne, vjerojatno u njima vide svoje umrle roditelje ili prikovane za krevet".

Po završetku mise ti isti radnici pratili su bolesne i stare, a njima kao da se nije išlo kući; zastajali su, okretali se da još jednom vide oltar, a tamo Isusa. "Što da idemo kući kad je ovdje tako lipo u Božjem domu, još i šećera smo dobili, ko na pravom proštenju" rekla je jedna baka. Ispraćeni su uskrsnom pjesmom "Kraljice neba raduj se". Neki su i pjevali, bili su sretni a kako i ne bi, pa bili su i u crkvi... Dirljivi su to trenuci.

Otišli su naši stari i bolesni svojim kućama, okrijepljeni zajedničkom molitvom, Isusovim tijelom i bolesničkim pomazanjem za lakše podnošenje svojih bolesti. /R. N. M. /

Moja Velika subota

Subota 10. travnja 2004.

Veliki je ovo dan u mojem životu. Danas primam sakrament krštenja! Sretna sam i ponosna što postajem dijete Božje i u meni se rađa novi život, život u Kristu. Započinje ovaj veličanstveni trenutak. Svjetla se gase i na kratko je zavladao samo tišina i tama. Izdaleka se začuo glas vlč. Andrije Anišića i s njim se pojavila svjetlost koja se širila i polako mi se približavala. Prizor je bio nezaboravan. Pružila sam svijeću i svjetlost je bljesnula i u mojim rukama. Srce mi je ubrzano lupalo dok sam promatrala plamen svijeće koja je treperila nestašno obasjavajući radoznale poglede. Ovo je bila najava mog ulaska u božanski život.

Svijeća se gasi i slijedi dugo očekivani trenutak, moje krštenje. Stojim ispred vlč. Andrije koji izgovara riječi: "Melinda, ja te krstim u ime Oca i Sina i Duha Svetoga". Osjetila sam da samim ovim činom nisam nadogradila postojeći život nego postavljam temelje za život koji se sada rađa. Mazanjem sv. Krizmom i oblačenjem u bijelu haljinu i primajući svjetlo Kristovo osjetila sam da je Bog - Ljubav, da je on tvorac života, života koji predstavlja neprocjenjivu vrijednost. Hoću da se tako i odnosim prema njemu - da volim sve, i dobre i zle, da volim neprestano. I znam da ću tada biti zaista sretna. Vjerujem da svaki čovjek kao i ja žudi za Bogom, a sada sam osjetila da je on u srcima onih koji ga traže. Moje srce je danas postalo bogato jer se On tu nastanio. Nema većeg bogatstva od saznanja da si sretna što činiš dobro i da se ne stidiš svojih postupaka. Sretna sam i želim se zahvaliti vlč. Andriji Anišiću što mi je pokazao pravac ka putu ljubavi i pruža mi podršku da na tom putu ostanem i ustrajem. Hvala Vam.

Melinda Merković (Isabegović)

Piše: Alojzije Stantić

ŠKULA ŽIVOTA

**Grad razvaljen i bez zidova -
takav je čovjek koji nema vlasti nad sobom.¹**
(Izr 25,32)

Ono prija smo zasili i u divanu nam je došla na red i pripovijetka o "našoj dici" koja su u "sigri" oskrnavili križove i grobove. Rad tog svetogrđa su se naši pokojnici "privrćali u grobu", a i toliko odrasli su se, da prostitute, nakostrešili jel u nas o takom svetogrđu zdrav razum nije mogo ni klapit. Tužni smo svidoci toliki srušeni svetinja i svetišta, tu nuz nas, koja su obavili "ratnici" i pride domoljubni napujkani plaćenici, kuražni samo naspram bojznog naroda. Iz tog su i "naša dica" stekla nauk: kad su tako štogod uradili stariji, zašto bi njima bilo uskraćeno.

To "sigranje naše dice" se svršilo po narodnoj "tresla se gora, rodio se miš", s blagom kaštigom (kaznom) kažiprstom: "no-no!". Od kaštige su izostavljeni i roditelji "naše dice", jedini odgovorni što su njim dica taka. Ovaki kraj je uvod u kako drugo zlodilo kojem se mož nadat od "našeg diteta-dice". Uništavanje kojekaki tuđi, zajednički vridnosti, ko na priliku: firkanje po javnim zgradama, krađa saobraćajni znakova, cviča ispid kuća, iz groblja - i ređanju nikad kraja. Da, tom triba dodat i skrnavljenje groblja, križova, spomenika itd. Taki "nestašluk", odrasli i dice, brez kaštige još više kuraži "našu dicu", diku njevi roditelja, pa se ne triba čudit svem šta nas još čeka posli roditeljskog (ne)nauka. Spominjani roditelji su neodranjena dica, a od svoje dice su samo u tom drugačiji što su ji oni doneli na svit.

Ovu pojavu u društvu mož uporedit s bolesnim tilom, koje liče da se najpre s njeg il iz njeg odstrane ono šta je bolesno, da tilo, čitaj društvo, ostane sačuvano od take bole. Tom svaćanju nas uči i iskonska mudrost: "Bolje je spričit, neg ličit". Jevo za to primer iz svita di se zna red.

Prija desetak godina, dok je nedaleko od nas bisnio rat, u nimačkom gradiću di živi malo više i pridstavnik dva naroda iz ovog kraja, na crkvi je osvanilo nafirkani nikoliko pogrda protiv drugog naroda. Plebanoš je to prijavio policiji, obavili su uviđaj, a oma spolja umolovali crkvu. Časkom su uvatili "počinioca", jednog derana, pa i druge. Uradili su to petoro dice "gastarbajtera". Na svoju ruku su firkanjem zaratili u Nimačkoj. Vlast je roditeljima časkom izrekla kaštigu: naplatili su njim molovanje i pride debelu kaznu (onda u DM), da se roditeljima zavrtilo u glavi.

Vlast je bila odlučna - il ćete platit kaštigu il ćete svi dobit "Ausweis = proterivanje". Naši stari bi kazali, dali su njim "kerdalj" (zapovid husarskog kaplara: "Na livo krug. Marš!"). Drugim ričima, ako neće da plate nek odu njevoj kući pa nek tamo firkaju po tuđim zidovima. Možmo zamislit kaki su nauk roditelji dali dici.

Posli ovog nauka pitanje: dal su i kako kaštigovana naša dica?

Da je reda i u nas, a jednog dana će ga morat bit, za "nestašluk naše dice" bi roditelji morali platit debelu kaštigu, oni bi ličili bolu svoje dice, a ne da društvo podmeće: socijalnog radnika, psihologa, pedagoga i koga sve ne, da ponaosob i lipim ričima svituju dite koje se osiklo². Kadgod su naši stari roditelje adrenog, "našeg diteta", ocrnili ričima: "dite njim se osiklo, a još se.. podase". Da je po starovinskom, onda bi makar deran, koji još nije dospio u prvu normu (razred osnovne škole), dobio ositnu kaštigu ne kažiprstom, već po turu, jel dite tog rasta, ako ne mož drugačije, onda priko tura časkom uči. Ako "naša dica" uništavaju tuđe vridnosti, triba kaštigovat roditelje, a ne potezat učenu čeljad da obave dužnost roditelja. Ne budu li roditelji izvlačili deblji kraj za neljudski učinak dice, desiće se da će nam "naša dica" jednog dana doć glave, a to se da naslutit iz njevi današnji ponašanja.

Mater-dite diteta "pa on je još dite", kako ga pravdala, nek ga tako odranjiva, nek i dalje žmiri, a kad joj se ono jedared osiče, razrogačiće oči i na kraju će plakat tamo di je niko vidit neće.

Škola života

O odranjivanju dice, pa i o ljudskom ponašanju, napisane su tolike knjige da njim se ni broja ne zna, pa zato o tom mož divanit na široko i na dugačko. Često mi padne na pamet nenapisana knjiga o nauku u kadgodašnjoj škuli života. Kontanje ću počet toliko puta tiranim (ponavljanim) ričima Mladena Delića: Pa, ljudi, je li to moguće?, koje itekako mož upotribit za svikolika neuljudna ponašanja dice, pa i odrasli, koji nam zagorčavaju život na početku trećeg milenija. Sad, kad nas s više strana pripuša napridna Evropa, skoro da nas vuku za ruku da pođemo s njima naprid, da i mi stvorimo društvo di će razum vladat nad osičanjima, a mi se tog klonimo, kočoperno odbijamo pruženu ruku, samo zato što je u našem društvu sve više neodranjeni "roditelja-dice" na-

Daj Mu svoju ruku

Salvation

kljukani "pink-kulturom", koji nas vuku natrag u Sridnji vik.

Za razliku od nas, današnjeg svaćanja, još prija osamdesetak godina naši su stari živili u Evropi, kad su po ondašnjim svaćanjima (danas kažu standardima) svršili obiteljsku škulu života. U toj škuli svako je dite najpre naučeno "di mu je misto za astalom", di mu je misto u društvu, pa se naspram tog i moralo ponašat. Na dvoje na troje se mož opisat fundament odranjivanja: svako se čeljade paštrilo da se ponaša naspram drugog onako kako želi da se drugi ponaša prema njemu. Zato i jeste poštivan čovik i njegove vridnosti. Škola života je u osnovi imala nauk na ljudskim kripostima, koje su iznidrene iz pranauka napisanog na Mojsijevoj tabli (na Deset Božji zapovidi).

Mislim da je o ovom dosta i toliko razglabat, jel ko to nije svatio, tom nema pomoći.

* * * * *

U škuli života odranjeno čeljade, med tolikim učenim glavama, davno je mudri car Solomon ovako opiso: Tko se teško srđi, bolji je od junaka, i tko nad sobom vlada, bolji je od osvojitelja grada. (Izr 18,32).

.....

1. U Starom viku gradovi su bili obzidani zidinom da u grad ne mož uč ko je nepoželjan: pljačkaši, probisvit i sl. Ulazne kapije su stražari nadzirali, prid veče ji zatvorili, a ujtru otvorili. Noćom niko nije mogo uč ni izać iz grada brez nadzora. Osvajač, neprijatelj je dao razvalit gradske zidine, pa je radio ko je šta tio. Baš ko bik kad se osiče.

2. Odrasli: bik kad je duže vrimena svezan sam u volarici, pa još kad se s njim neljudski ponaša, a ostio je da se krava vodi, onda se osiče, ponaša se neobuzdano, a ako otkine štrangu istrče napolje: nuz bembukanje rogom rije zemlju, nasrće na sve živo prid sobom, ako to nije krava. Ispid njeg se spašava ko di i kako mož. Mož se osić i druga domaća živina: konj, ako osti kobilu da se pase; nerist krmaču da se cvili itd., svako se od nji drugačije ponaša, al niko ko bik.

Piše: Stjepan Beretić

Crkva otaca karmelićana u Somboru 1904.-2004. (5)

Karmelićanima nuđena Subotica

Da razvidi prilike i mogućnosti, u Sombor je došao provincijal mađarskih karmelićana o. **István od svete Terezije Soós**. Razgledao je crkvu i pregovarao s gradonačelnikom i velikim županom. Tražio je da grad za gradnju samostana izdvoji tri tisuće četvornih hvati zemljišta, te da i samostan, zemljište i crkvu uknjiži u korist karmelićana, kao i da karmelićanima dopusti prikupljanje milodara. Uvjereno da će karmelićani dobiti Sombor, o. István od svete Terezije je zatražio dopuštenje za podizanje samostana od nadbiskupa i od generala karmelićanskog reda, koji je dopustio da se karmelićani nastane u Somboru, tek kad se podigne samostan. Za izgradnju samostana grad je izdvojio 40.000 kruna, a za preostalih 60.000 se imala postarati karmelićanska provincija. Gradnju samostana je dopustio Nadbiskupski duhovni stol iz Kalače uz napomenu da se gradnja može započeti, ali bez potpore nadbiskupa, koji je samo za somborske crkve izdvojio 73.980 kruna. U slučaju da se Somborci ne mognu dogovoriti s karmelićanima, neka se karmelićani nastane u Subotici.

Većina odbornika je bila protiv karmelićana

Odbornici **Falcione Gusztáv** i **Ernő dr. Baloghy** su se usprotivili dolasku karmelićana, koji bi, prosjačili po gradu, kako su oni govorili, poput nametnika za građane. Bili su uvjereni da mađarski karmelićani ne napreduju brojem članova, pa bi i s toga razloga bilo besmisleno uz takav red vezati novu crkvu. Oni su tražili da se pastoralni rad u novoj crkvi povjeri svjetovnim svećenicima, ili da se o njoj staraju dva župna vikara. Većina je vijećnika odlučno bila protiv karmelićana, tražeći da se nova crkva povjeri svjetovnim svećenicima. Jedino su **Alexander Hennebert** i **Bela Fraričević** tražili karmelićane.

Konačna odluka za karmelićane

No kako se odbornici nisu znali nagoditi, odlučili su da 5 članova toga odbora zajedno sa somborskim župnikom, opatom **Gyulom Fejérom**, donese odgovarajuću odluku. Somborski župnik, opat **Gyula Fejér**, upozorio je odbornike da nadbiskup nema svećenika kojemu bi povjerio brigu za novu crkvu. Onda je u Somboru,

ime nadbiskupa, došao kanonik **dr. Károly Hoffmann**, oko kojega se 6. ožujka 1904. godine okupio Odbor za gradnju crkve. Sada im je sam nadbiskupov izaslanik dao do znanja da Sombor ne može dobiti svjetovnog svećenika za novu crkvu. Tako su članovi odbora bili prisiljeni tražiti rješenje kod karmelićana, što su pred nadbiskupovim izaslanikom i prihvatili, te su u Somboru pozvali karmelićane na konačan dogovor. Već 9. ožujka 1904. godine sastali su se u Somboru članovi odbora, župnik, gradonačelnik, čelnici županije i karmelićani o. István od svete Terezije, provincijal, kao i o. Antal. Provincijal o. István od svete Terezije je tražio više zemljišta za samostan, no članovi su ga odbora uvjerali da bi bilo bolje da pristane za 6 metara kraće pročelje samostana. Gledom na pastoral, karmelićani su prihvatili brigu za bolesnike i umiruće u gradu, ako im to župnik dopusti. Dobili su dopuštenje da po gradu prose milodare, a otac provincijal je obećao da će za Sombor izdvojiti tri redovnika karmelićanina, a kasnije od 6 do 8. Odbor je odlučno zahtijevao da za novu crkvu grad dobije 3 svećenika. Netko je u ime odbora tražio da bar jedan od karmelićana mora znati "bunjevački". O. István Soós je odlučno primijetio da to ne može biti uvjet dolaska karmelićana u Sombor. Bio je mišljenja da u Somboru nije potreban niti svećenik Nijemac, budući da karmelićani govore njemački, a kad bi morao naći svećenika Hrvata za Sombor, onda se nikada ne bi laćao gradnje tog samostana. Odbornik Hoffmann je izrazio nadu da će se Bunjevci i tako većinom uskoro pomađariti, pa se ni u kom slučaju ne smije tražiti da jedan od karmelićana bude Bunjevac. Za razliku od njega, gradonačelnik Hauke je bio uzdržan, jer je bio svjestan da su uglavnom Bunjevci gradili tu crkvu. Na kraju je postignut dogovor da se djelatnost karmelićana neće uvjetovati potrebom da bar jedan od njih bude Hrvat.

Sombor - karmelićanski novicijat

Sombor je, za ono doba, dobio lijepu, prostranu, suvremenu zgradu samostana, koji je imao postati sjedište novicijata. 10. ožujka 1904. godine je održana još jedna sjednica o gradnji samostana. Na sjednici su bili članovi cijeloga Odbora za gradnju crkve, a sjednici je predsjedao gradonačelnik **Imre Hauke**. Tu je bio i nadbiskupom zastupnik **Károly dr. Hoffmann**, kano-

Karmelićanska crkva sa samostanom u Somboru (snimka iz 1905. godine)

nik, opat **Gyula Fejér**, somborski župnik, o. **István Soós od svete Terezije**, provincijal Mađarske karmelićanske provincije, karmelićanin o. **Antal, Péter Radány, József Szlávi, Nikaz Gräff, Árpád dr. Alföldy, Franz Weigand, Georg Auth, Mijo Parčetić, Kálmán Paul, Ludwig Schnur, Bela Fratričević, Vilmos dr. Donoszlovits, István Mayer, Nándor dr. Falcione, Péter Veszelyszky, Josef Kandler, Zsigmond dr. Thurszky, Gyula Lang, Zsigmond Strilich, Robert Heindlhofer, Mihály Ugry, Jakob Pfalz, Vinzenz dr. Ast, Adam dr. Danninger, Gerő Buday, Szaniszló Latinovics i Šima Loogo**. Na toj je sjednici izbjegnuto pitanje "bunjevačkog" svećenika i zaključeno da će karmelićani uvijek izlaziti jezičnim potrebama vjernika. Na sjednici je gradonačelnik Hauke izrazio zahvalnost nadbiskupu **György Császki** za izdašnu pomoć za gradnju crkve. Zamolio je nadbiskupovog izaslanika da tu zahvalnost osobno prenese nadbiskupu. Sa sjednice je poslan i zahvalan brzojav somborske crkvene općine vrijednom nadpastiru. U zapisniku je izražena zahvalnost i **Pálu Latinovichu**, velikom županu, opatu **Károlyu dr. Hoffmannu**, kanoniku i nadbiskupovom izaslaniku, **Gyózőu dr. Horváthu**, nadbiskupskom kancelaru, i **Tiboru dr. Révayu**, nadbiskupskom tajniku. Nakon te sjednice više nije bilo sumnje o danu kad će nova crkva biti posvećena. Bit će to 20. kolovoza 1904. godine.

Prema: 1. Ilija Džinić, *Kratak opis karmelićanske crkve u Somboru*, rukopis iz 1966.

2. Ante Sekulić, *Karmelićanski prinosi hrvatskoj kulturi*, Zagreb, 2001.

3. Muhi János, *Zombor története*, Sombor, 1944.

Piše: mr. Andrija Kopilović

TREBAJU LI NAM PUČKE POBOŽNOSTI

Vaše pitanje daje mi priliku da ne samo vama nego i drugim čitateljima progovorim nešto o toj temi. Nije slučajno da je upravo ovih dana u Rimu tiskana knjiga u kojoj su svi ti problemi sabrani u jednu cjelinu i za nas vjernike je to sada "norma ponašanja". Knjiga se zove *"Direktorij o pučkoj pobožnosti i liturgiji"*. Kada čujete što Crkva danas o tome naučava i misli, bit će vam jasnije. Taj direktorij svima će nam pomoći da u sebi premislimo odnos prema pučkim pobožnostima i pravilno izgrađujemo svoju duhovnost u koju su ove pobožnosti i te kako duboko ugrađene. No, valja napomenuti da je to pitanje, pitanje našega duhovnog života koji je stalno u rastu, zrenju i usavršavanju. Stoga se na nama ostvaruje i ona poslovice: "Čovjek uči dok je živ".

U spomenutom dokumentu, među ostalim, o pučkoj pobožnosti, čitamo: "Izraz 'pučka pobožnost' ovdje označuje različita bogoštovna očitovanja privatnoga ili zajedničkoga obilježja, koja se u ozračju kršćanske vjere ne izražavaju poglavito obrascima svete liturgije, već posebnim oblicima koji proizlaze iz duha nekoga naroda ili etničke skupine i njezine kulture." Pučka je pobožnost, s pravom smatrana "istinskim blagom Božjega naroda", "izraz žeđi za Bogom, koju samo jednostavni i siromašni mogu osjetiti. Ona osposobljava za velikodušnost i žrtvu sve do herojstva u očitovanju svoje vjere. Ona vrlo snažno doživljava najdublja Božja svojstva: njegovo očinstvo, njegovu providnost, njegovu ljubeću trajnu nazočnost. Rađa nutarnje stavove koje u tome stupnju inače rijetko susrećemo: strpljivost, smisao za križ u svakidašnjem životu, predanost, otvorenost drugima, pobožnost".

Prema Učiteljstvu, pučka pobožnost je živa zbilja u Crkvi i zbilja Crkve: njezin je izvor u trajnoj i djelatnoj prisutnosti Božjega Duha u crkvenome tkivu. Njezina uporišna točka jest otajstvo Krista otkupitelja, njezin je cilj Božja slava i spasenje ljudi. Povijesna prigoda "sretan susret između evangelizacije i kulture". Zbog toga je Učiteljstvo više puta izrazilo svoje poštovanje prema pučkoj pobožnosti i njezinim očitovanjima. Upozoravalo je one koji ju ne uzimaju u obzir, zanemaruju je ili podcjenjuju da prema njoj zauzmu pozitivniji stav koji vodi brigu o njezinim vrijednostima i, konačno, nije dvojilo da ju predstavi kao "istinsko blago Božjega naroda". Poštovanje Učiteljstva prema pučkoj pobožnosti motivirano je ponajprije vrijednostima koje ona utjelovljuje. Pučka

pobožnost ima gotovo urođen smisao za sveto i transcendentno, očituje izvornu istinsku žeđ za Bogom. Dokumenti Učiteljstva naglašuju neke nutarnje stavove i neke kreposti koje pučka pobožnost osobito vrednuje, nudi i hrani: strpljivost i "kršćansku smirenost u nepopravljivim prilikama"; prepuštanje u Božju providnost i potpuno povjerenje u Boga, sposobnost trpljenja i shvaćanja "smisla križa u svakodnevicu"; iskrenu želju da se ugodi Gospodinu, poprave uvrede njemu nanesene i čini pokora; udaljšavanje od materijalnih stvari; solidarnost i otvorenost prema drugima, "smisao za prijateljstvo, ljubav i obiteljsku slogu".

Nauk Crkve o pitanju odnosa liturgije i pobožnih vježba može se sažeti u sljedeće okvire: liturgija je po svojoj naravi nešto što uvelike nadrađa pobožne vježbe, zbog čega u pastoralnoj praksi liturgiji treba dati "najizvrsnije mjesto koje joj pripada u odnosu na pobožne vježbe"; liturgija i pobožne vježbe trebaju suživjeti u poštovanju hijerarhije vrijednosti i posebne naravi obaju bogoštovnih izražaja. Pozorno razmatranje ovih načela treba voditi prema zbiljskome naporu da se - koliko je to moguće - pobožne vježbe usklade s liturgijskim ritmovima i zahtjevima. Dakle, "bez stapanja i miješanja dvaju oblika pobožnosti"; susljedno tomu, treba voditi prema izbjegavanju zbrke i hibridna miješanja liturgije i pobožnih vježba; prema nesuprotstavljanju liturgije pobožnim vježbama ili, protiv osjećaja Crkve, prema dokidanju ovih posljednjih, stvarajući prazninu koja se često ne ispunja, što stvara veliku štetu za vjernički puk.

Dakle, kako vidite, Crkva vrednuje i jedno i drugo. Ali liturgija i pučka pobožnost se ne mogu izjednačiti. Dok se u liturgiji "sveta otajstva događaju", pučka pobožnost vodi prema liturgiji. Jedna vrsta zanemarivanja pobožnosti je nastala u velikoj "revnosti" liturgijske obnove pa su mnoge pobožnosti dokinute (što nije dobro), ali se nije stiglo obnoviti istom jasnoćom nakon II. vatikanskog sabora i liturgiju i pučku pobožnost. Spomenuta knjiga je nama svećenicima, pa i svim vjernicima, samo putokaz da se treba njegovati i pučka pobožnost, ali nikako i nikada u suprotnosti ili namjesto liturgijskog događanja koje uvijek čini Isus Kristu u znaku i riječi u svojoj Crkvi. Stoga je pravilan stav: liturgija uvijek i u svemu - najsvetije i najsavršenije, a pučka pobožnost samo toliko koliko obogaćuje naš duhovni život da bi se bolje i lakše mogla

Nalazimo se u mjesecu svibnju. Ja sam starija osoba i sjećam se nekada glasovitih "Majuških večernji". Zašto sad toga nema i sve manje je pučke pobožnosti. Što je s tim?

Zahvalna vjernica, M. M.
Subotica

slaviti liturgija. U pučku pobožnost se ugrađuje sve ono što u liturgiji nije ugrađeno, a izražaj je iskonskog, vriednog, duhovnog bogatstva jednoga naroda, kraja i običaja.

Što se tiče marijanskih pobožnosti, jer ste spomenuli mjesec svibanj, u spomenutom dokumentu čitamo: "Gotovo se sve marijanske pučke pobožnosti vežu na neko liturgijsko slavlje prisutno u Općem kalendaru rimskoga obreda ili u posebnim kalendarima biskupija ili pak redovničkih obitelji. Ponekad pobožna vježba prethodi uspostavi blagdana (što je slučaj sa svetom krunicom), ponekad je blagdan nastao puno prije pobožne vježbe (što je slučaj s Anđeoskim pozdravljenjem). Ta činjenica pokazuje postojeći odnos između liturgije i pučke pobožnosti i kako ove posljednje imaju svoj vrhunac u slavljenju određenoga blagdana. Kao liturgijski, blagdan se veže uz povijest spasenja i slavi neki vidik pridruženosti Blažene Djevice Marije Kristovu otajstvu. No, taj blagdan treba biti slavljen prema liturgijskim odredbama i poštujući hijerarhiju između 'liturgijskih čina' i 'pobožnih vježbi' koje su s njima povezane. No, slavlje blažene Djevice Marije, ako je pučko očitovanje, nosi sa sobom antropološke vrijednosti koje se ne smiju zanemariti."

Znači, ovdje se jasno vidi kako je pučka pobožnost ugrađena kao "put" prema liturgijskom slavlju. Ona može biti odvojena vremenom, ali ne ciljem. Cilj je uvijek isti: liturgijsko otajstvo, a način kako do toga dolazimo je upravo spomenuta pobožnost kao što su devetnice, trodnevnice, "večernje". Kad je već riječ o večernjima, moram spomenuti da je nekada večernje nastalo iz liturgijske molitve "Večernja", što je i danas želja Crkve da Božanski časoslov ne mole samo svećenici, redovnici i redovnice nego i vjernici laici. Tako bi se očito vidjelo da je pučka pobožnost dovela do liturgijskog čina ili da je ta pobožnost ugrađena u liturgijski čin. Nije dobro zaboraviti svibanjske pobožnosti, nije dobro zanemariti pobožne vježbe, jer su to prilike i mjesta doživljaja, obnove i pripreve za slavljenje otajstava.

Zahvalan sam vam na ovom pitanju jer je važno da vjernici i naše zajednice znaju razlikovati što je što u životu Crkve i u osobnom vjerničkom životu, ali također je važno znati slaviti na jedan i na drugi način, upravo onako kako sam citirao u spomenutom dokumentu.

Zahvaljujemo našim darovateljima

Kafana - "Duka"

Subotica,
Preradovićeva 4
(u Bunjevačkom kolu)
Tel: (024) 555-738

Organizira:
- svadbe,
- rođendanska slavlja,
- bankete i dr.

Svakog dana: MENI RUČKOVI
Posebno se preporučamo za
organiziranje "Poduša"

vl. Jakov Letović

Radno vrijeme: od 12 - 22
nedjeljom zatvoreno

Tel.: 551-045

Subotica, Maksima Gorkog 26

Radno vrijeme: radnim danom od 9,30-12 i 16,30-19 sati
Radno vrijeme očnog liječnika: radnim danom od 17-19 sati

**Vremena su teška. Svaka pomoć nam je dobro došla.
Unaprijed hvala svakom darovatelju.**

HORVÁT BUSINESS CENTER
HRVATSKI POSLOVNI CENTAR
CROATIAN BUSINESS CENTER

Nagymező u. 49.
H. 1065 Budapest P.f. 468

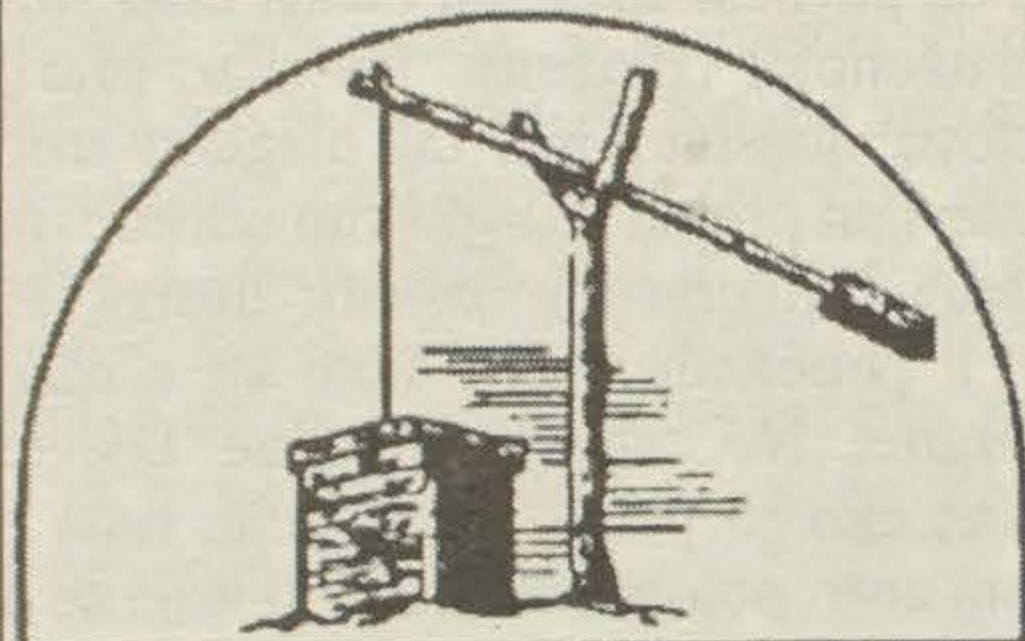
Tel: (36-1) 269-1301
311-9200, 353-1501
Tel/fax: (36-1) 269-1300

Svake treće nedjelje u mjesecu novi broj "Zvonika"

Posjetite Galeriju SUBOTICA

Radnim danom: 9 - 18 sati
Subotom: 9 - 12 sati

SALAŠ
ZEMLJORADNIČKA ZADRUGA

Tel: (024) 566 - 577

RENAULT
Koncesionar
VIDAKOVIĆ

Prodaja rezervnih delova i servis

Subotica, Braće Radića 51-53
Tel./fax: 024/553-567

P.P. "HERBACOMMERCE" ZA DELATNOST U POLJOPRIVREDI, PROIZVODNJI,
USLUGE I TRGOVINU, EXPORT-IMPORT, d.o.o. - p.o. STARI ŽEDNIK

"POLJOAPOTEKA"
vl. Kata M. Ostrogonac
dipl. ing. zaštite bilja

Poštovani proizvođači hrane, od
1996. god. NE MORATE SVE SAMI
POVEZUJE NAS POVJERENJE!

24224 Stari Žednik
Zmaj Jovina 12

Tel: 024/ 787-288

Dr. Kern Katalin
specijalista - fizijatar

Radno vrijeme:
ponedjeljak - petak: 8 - 13 sati
poslijepodne: terenski rad

Subotica, Ptujaska 1
Tel: (024) 551-375

Djelatnost ordinacije

- Bolovi u kičmi i zglobovima
- Reumatologija
- Internistički pregled; snimanje EKG, terapija
- Neurološki pregled i terapija, EEG
- Psihijatrijski pregled i psihoterapija
- Ortopedski pregled
- Urološki pregled
- Kućna posjeta i kućno liječenje sa suvremenim aparatima

Millennium GSM Centar
Prodaja i Servis

Pentium IV od 24990 din
Novo i polovno!

Fax aparati,
centrale...
Bežični tel.
sa **CIP**
2970 din

Mobilni od 5500.00

Sve na 7 rata
www.millenniumgsm.co.yu
Tel 024/ 551-353 Prvomajska 6.

TippNet

Internet provajding
Prodaja računara
Instalacija i održavanje računarskih mreža
Pojedinačni i grupni kursevi

(Windows, Word, Excel, Internet)
☎ (024) 555-765 Karađorđev put br. 2. Subotica
e-mail: support@tippnet.co.yu

NAMA JE DOVOLJNO
DA ZNATE ZA NAS...

FUNERO

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE

- SUBOTICA, Karađorđev put 2
Telefon (danonoćno): 024 / 55-44-33
- HORGOS, Borisa Kidriča 7
Telefon (danonoćno): 792-202

RASPORED SAHRANA NA INTERNETU

www.funero.co.yu

E-mail: funero@funero.co.yu

Zahvaljujemo našim darovateljima

SUBOTICA - Banijska 2, tel: 024/547-274

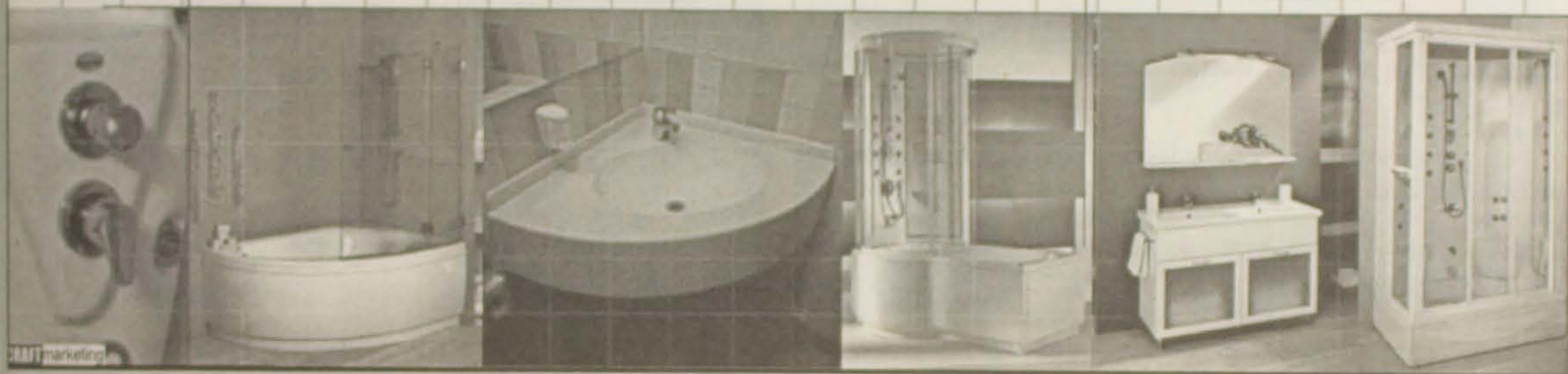
NOVI SAD - Rumenački put 11, tel: 021/518-093, BEOGRAD - Lješka 4, tel: 011/354-8063

kolpa·san®

KUPATILA

Za vaš ponos

sanitarija i pločice, kade, tuš kade, tuš kabine, saune, masažni sistemi-
vodeni i vazdušni, bazeni za masažu, nameštaj za kupatila,
ugradni vodokotlići i kupatilska galanterija

Prvi privatni i registrirani
dom za stara i nemoćna lica

"Sv. Katarina"

PALIĆ, Sutjeska 47

Tel. 024/753-374

754-680

U ugodnoj palićkoj pri-
rodi i zelenilu, u privatnoj
kući s lijepim dvorištem,
pružamo usluge, stručno i
odgovorno:

Čuvanje i njegu starih i nemoćnih
lica; usluge medicinskih sestara;
liječničke i specijalističke usluge;
njegu starih i nemoćnih lica na terenu
(i u vašoj kući).

MONOLIT GRADNJA GRAĐEVINSKO I
GRAĐEVINSKO-ZAMATSKO
PREDUZEĆE P. A.

MG

Adresa: Subotica, Lenjinov park 13
Tel: 024/ 551-685, 553-111
e-mail: monolit@tippnet.co.yu

Računi:
220-3229-08 Mycro Finance banka
110-401601301333-38 Zepter banka

Hirvivo
KATOLIKUS HOTELAP
1. sv. L. od 2002. 05. 18.

Zlatiborska 4, 24427 Totovo Selo - Tel: (024) 883-040
Email: hirvivo@tothfalu.co.yu

SZTR JULIJA-OPTIKA

KULTURA NOŠENJA NAOČARA
33 GOD. TRADICIJA - STRUČNA USLUGA

- Veliki izbor klasičnih i modernih okvira
- Sunčane naočare od vodećih marki na svetu
- Kontaktno sočivo i sredstvo za održavanje

Uslovi kupovine:

- Gotovinsko plaćanje
- Čekovni kredit
- VISA kartica
- Sindikalna prodaja

VODITE RAČUNA O REZERVNIM NAOČARIMA!
24000 Subotica, Braće Radića 6
Telefon: 024/28-482

GSALADI MAGAZIN

Hitelet

Cara Dušana 4, 21000 Novi Sad
Tel: (024) 469-474
Email: agape@eunet.yu

www.suboticka-biskupija.info

**Slušajte
Radio Suboticu**
program na hrvatskom jeziku
svaku večer od 19-21 sat
na frekvenciji 91,5 Mhz

Put Jovana Miklića 12
Tel: 024 55 22 00
Fax: 551-902

AGROCOM
POLJOPRIVREDNA PROIZVODNJA
TRGOVINA NA VELIKO I MALO

**SREDSTVA ZA ZAŠTITU BILJA
I STRUČNI SAVJETI**

24214 TAVANKUT
Marka Oreskovića 3/1
Tel.: 024/767-477
Tel./fax: 024/767-426

24000 SUBOTICA
Žarka Zrenjanina 4
Tel.: 024/559-025
E-mail: agrocom@EUnet.yu

**DEVETNICA U ČAST
MARIJE MAJKE CRKVE
u Aleksandrovu - Subotica
od 22. 05. do 30. 05.**

Svaku večer u 18,30 sati sv. misa
i prigodna propovijed

PROŠTENJE U ALEKSANDROVU
31. 05. Blagdan Marije Majke Crkve
Sv. misa proštenja u 18 sati

ZLATNA HARFA
19. 06. 2004. U 15,30 SATI
Subotica - u katedrali-bazilici

**POZIV BRAČNIM PAROVIMA
JUBILARCIMA**

**Misno slavlje u nedjelju 20. 06.
u 9 sati u crkvi sv. Roka**

Srdačno pozivamo sve bračne parove na
proslavu obljetnice braka.

Pozvani su svi koji slave okrugle obljet-
nice braka, tj. 5, 10, 15,... 50. a koji su vjenčani
u crkvi sv. Roka u Subotici ili sada žive na teri-
toriju ove župe kao i oni koji dolaze na misu u
ovu crkvu bez obzira u kojoj su crkvi vjenčani.
Oni koji su navršili 50. obljetnicu braka, mogu
doći svake godine na ovo slavlje.

Molimo sve zainteresirane da se jave
osobno ili na tel. župe sv. Roka: 554-896 radi
priprema.

ZVONIK

Katolički list (mjesečnik)

Izdaje:

Rimokatolički župni ured
sv. Roka, 24000 SUBOTICA
Beogradski put 52

Telefon: 024/554-896;

Fax: 024/551-036;

E-mail:

zvonik@tippnet.co.yu.

Web: www.ZVONIK.org.yu

Uredničko vijeće:

Andrija Anišić,
Stjepan Beretić,
mr. Ervin Čeliković,
Katarina Čeliković,
Marko Forgić,
Ladislav Huska,
Vesna Huska,
Franjo Ivanković,
mr. Andrija Kopilović,
mr. Mato Miloš,
Lazar Novaković,
Jakob Pfeifer,
s. Blaženka Rudić,
Alojzije Stantić,
Mirko Štefković,
dr. Tadej Vojnović,
Željka Zelić

Andrija Anišić

glavni i odgovorni urednik

Franjo Ivanković

zamjenik glavnog
i odgovornog urednika

mr. Ervin Čeliković

tehnički urednik

Katarina Čeliković

lektorica

Tisak:

Štamparija "PRINTEX",
Stipe Grgića 58, Subotica,
Tel.: 024/554-435

ISSN 1451-2149

Godišnja pretplata za "ZVONIK"

- SR Jugoslavija 720 dinara,
- inozemstvo - 20 EURA
ili 160 kuna; avionom 40 USD

Pretplatnici iz inozemstva i
R. Hrvatske uplate mogu poslati
pošt. uputnicom ili čekom
na adresu:

Gabrijela Skenderović,
Kneza Trpimira 1/3, 44320
Kufina R. Hrvatska
- tel: +(00) 385 (0)44 681-272

UMRLA S. BLAŽENKA VOJNIĆ
(1919-2004)

*Ja sam uskrsnuće i život : tko u mene vjeruje ako i umre
živjet će. I tko god živi i vjeruje u mene neće umrijeti nikada*
(lv 17,25-26)

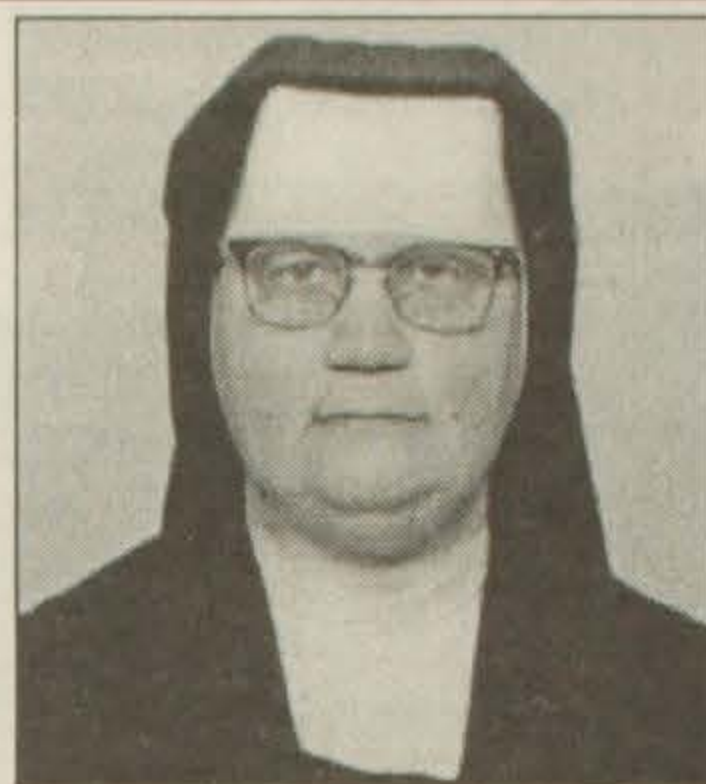
Istinitost ovih riječi posvjedočila je i u punini iskusila naša
draga s. M. Blaženka koja nas je ostavila u predvečerje uskrsnog
utorka.

S. M. Blaženka Jelena Vojnić rođena je 9. veljače 1919. godine u Subotici, od oca Stjepana
i majke Stane rođene Rajić. Rasla je uz tri brata i tri sestre u pobožnoj obitelji gdje je pogod-
no tlo doprinijelo razvijanju klice duhovnog zvanja, koju je uz Božju milost potpomagao i dragi
joj "baćo", mons. Blaško Rajić. Petnaestogodišnja Jelena odgovorila je Božjem pozivu i odlučila
se za mladu Družbu Kćeri Milosrđa. U kolijevku Družbe, u Kuću maticu u Blato, primila ju
je utemeljiteljica, sada blažena Marija Propetog Isusa Petković, 3. rujna 1934. godine. Pošto
je svojim ponašanjem dala jamstvo odgovornog hoda u posvećenom životu, u novicijat Druž-
be 6. kolovoza 1935. godine, primila ju je također bl. Marija Propetog u čije ruke je položila i
svoje Prve redovničke zavjete, 7. kolovoza 1936. godine. Prokušanu na izvorima Družbe,
godine 1937. s. M. Blaženku Utemeljiteljica vraća u rodnu Suboticu i povjerava joj službu
odgojiteljice u dječjem zabavištu, a ujedno pohađa i glazbenu školu. Godine 1942. odgovorila
je posvemašnjim predanjem Gospodinu i položila doživotne zavjete u Subotici.

S vjernim pukom rodne župe slavila je Boga molitvom i pjesmom sve dok nije, već iscrp-
ljena, godine 1997. slomila kuk. Od tada joj njezina soba postaje kapelica, blagovaonica,
boravak i spavaonica, do trenutka blažene smrti, koju je spremno dočekala, okružena ljubav-
lju i molitvom svojih sestara koje su se okupile na duhovne vježbe. Prvog dana duhovnih vjež-
bi, okrijepljena sakramentima umirućih predala je Gospodinu svoju lijepu i plemenitu dušu, u
17.10 sati 13. travnja 2004.

Neka ti, draga sestro, Gospodin u kojega si se uzdala naplati svojim milosrđem. Laka ti
rodna gruda iz koje si iznikla i danas se u nju vraćaš. *(Iz oproštajnog govora s. M. Emile
Barbarić, provincijalke)*

Sprovodne obrede je predvodio biskup mons. dr. Ivan Pénczes uz sudjelovanje mjesnog
župnika Andrije Anišića i još šestorice svećenika i oko tridesetak sestara, te pokojničine rod-
bine i prijatelja. Poslije sv. mise u župnoj crkvi sv. Roka bila je sv. misa zadušnica koju je pred-
vodio mr. Andrija Kopilović, župnik subotičke župe "Marija Majka Crkve" u kojoj također
djeluju sestre Kćeri Milosrđa. Prigodnu homiliju održao je župnik Andrija Anišić, koji je za-
hvalio Družbi što je za pastoralni rad župe sv. Roka darovala s. Blaženku, koja je kroz punih
25 godina bila orguljašica i ravnala župnim zborom i crkvenim pjevanjem. On je pokazao
prisutnima "molitvenik s. Blaženke". To je bilježnica u koju je ona svojom rukom ispisala
molitve koje je ona dnevno ili češće molila. Posebnost toga "molitvenika" je što je ona mnoge
molitve ilustrirala prikupljenim sličicama. Tako za svaki zaziv Litanija Srca Isusova i Gospinih
litanija ima i ilustraciju, odnosno sličicu. /s. Iva/

Hrvatska riječ
ČITAJTE "HRVATSKU RIJEČ"
www.hrvatskarijec.co.yu
tel: (024) 55-33-55

URED HRVATSKOG
NACIONALNOG VIJEĆA
Subotica, Preradovićeva 4
tel: (024) 556-898 i 553-818

HRVATSKI KULTURNI CENTAR
"BUNJEVAČKO KOLO"
Subotica, Preradovićeva 4
tel: (024) 555-589

OD ZVONIKA DO ZVONIKA U BOJI

Foto: Ivan I.I.

Čuvari "Božjeg groba" 2004. u subotičkoj katedrali

"Božji grob" u Bačkom Bregu

Postavljanje nove ograde oko "Šimokovog križa" na Bikovu

Mali Antun ove korizme svaki dan je bio na Križnom putu.
Uskrсни motivi na pisanicama

30 odraslih vjernika u crkvi Sv. Roka u Subotici
primilo sakramente

Papa na Veliki petak 2004.
Dan starih i bolesnih u crkvi Sv. Jurja u Subotici

Mons. Stjepan Beretić na proštenju u Davoru

Preč. Andrija Đaković na proštenju u Vajskoj

OD ZVONIKA DO ZVONIKA U BOJI

Zbor "Pro musica sacra" u subotičkoj katedrali

Igor čeliković predstavlja Subotičku biskupiju u Vodicama

Dan mladih 2004. u Baču

Blagoslov žita u Svetozaru Miletiću (lijevo) i u Starom Žedniku (desno)

Nova oltarna slika u crkvi Sv. Josipa radnika na Karaburni

Bunarička Gospa u novom pozlaćenom okviru, okružena novim drvenim reljefom